

អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅក្នុងតំបន់ការងារដីរបស់ក្រសួងកសិកម្ម និងរុក្ខាប្រមាញ់កម្ពុជា

ការស្រាវជ្រាវនៅក្នុងតំបន់ ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រប្រយុទ្ធនឹង ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

គំរោងវិភាគបញ្ហាអតិថិជន

សិក្ខាកាម (ខ័ណ្ឌទី១៥) ក្រុមការងារបណ្តុះបណ្តាល

ឧសភា ២០០៥

មាតិកា

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	3
សេចក្តីសង្ខេប	4
ការពិពណ៌នាអំពីបញ្ហា	5
ទិសដៅនៃការស្រាវជ្រាវ	7
សំណួរគន្លឹះ	7
វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ	9
ការពិនិត្យមើលលើលទ្ធផលអង្កេតថ្នាក់ជាតិអំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ	10
លទ្ធផល និងការវិភាគអំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅឃុំប៉ោយប៉ែត	15
ការកើតមាន និងប្រភេទនៃអំពើហិង្សា	15
ផលវិបាកដែលបានលើឡើងដោយស្ត្រីដែលទទួលបានការរំលោភបំពាន	16
កត្តាប្រឈមមុខពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ	18
តួនាទី និងទំនាក់ទំនងយេនឌ័រទៅនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ	29
ការទទួលស្គាល់ពីសង្គមចំពោះអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ	37
ការឆ្លើយតបរបស់បុគ្គល និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ	42
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	50
ឧបសម្ព័ន្ធ	
ឧបសម្ព័ន្ធទី១: បញ្ជីសំណួរសំរាប់សំភាសន៍ស្ត្រីដែលបាននិងធ្លាប់រៀបការ	53
ឧបសម្ព័ន្ធទី២: សំណួរគោលសំរាប់សំភាសន៍បុគ្គលសំខាន់ៗ	68
ឧបសម្ព័ន្ធទី៣: ឈ្មោះសិក្ខាកាម និងក្រុមអេឌីអាយ	71

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រុម ADI និងសិក្ខាកាមទាំងអស់ សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះលោក-លោកស្រីដែលបានចូលរួមក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ ជាពិសេសចំពោះស្ត្រី អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងប៉ូលីសនៅភូមិប្រជាធម្ម និងក្បាលស្ពានដែលបានចែករំលែកបទពិសោធន៍ជាមួយយើងខ្ញុំ។ អ្នកស្រាវជ្រាវទាំងអស់ក៏សូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរដល់ អ្នកស្រីអ៊ុង ចាន់ថុល អ្នកស្រី ណុប សារិនស្រីវត្ត កញ្ញា មួង មារតី និង លោកពិន ភិរុណ ធ្វើការនៅមជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ (CWCC) ដែលជួយសំរេបសំរួលការងារចុះទៅមូលដ្ឋាននៅក្នុងឃុំប៉ោយប៉ែត និងទីក្រុងស៊ីសុផុន ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ។ អ្នកស្រាវជ្រាវក៏សូមអរគុណផងដែរចំពោះលោក ចាន់ ឆរិះ ដែលជួយបកប្រែភាសាអង្គ្រាមពេលស្រាវជ្រាវ និងការងារនៅមូលដ្ឋាន និងអរគុណចំពោះលោក ថា សុផល ព្រមទាំង កញ្ញា ទុយ មុនីរ័ត ធ្វើការនៅអង្គការគណៈកម្មាធិការ សហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីកម្ពុជា (CCC) ដែលបានជួយផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកភស្តុភារ និងការងារជាលេខាធិការ ។ សូមបញ្ជាក់ថា អ្នកនិពន្ធទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងចំពោះទស្សនៈដែលមានក្នុងរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវនេះ ។

សូមបញ្ជាក់៖ រូបភាពនៅក្របមុខ ត្រូវបានផ្តល់ដោយអង្គការ CWCC

សេចក្តីសង្ខេប

ការស្រាវជ្រាវដោយក្រុម និងសិក្ខាកាមអេឌីអាយនេះ មានបំណងកំណត់រកអោយឃើញនូវការកើតមានប្រភេទ និងផលវិបាកនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅក្នុងឃុំប៉ោយប៉ែត នៃខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។ ការស្រាវជ្រាវនេះ ក៏មានគោលបំណងកំណត់រកមើលកត្តាប្រឈមមុខ និងតួនាទីយេនឌ័រដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ហើយក៏ពិនិត្យមើលទៅលើការទទួលស្គាល់ពីសង្គមចំពោះបញ្ហាហិង្សានេះ ព្រមទាំងធ្វើការស្វែងយល់ទៅលើការរួមចំណែកពីសំណាក់បុគ្គល និង ស្ថាប័ននានាក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហានេះ ។

បើប្រៀបធៀបទៅនឹងការអង្កេតថ្នាក់ជាតិដែលបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៦ និង ឆ្នាំ ២០០០ ការកើតមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅក្នុងតំបន់ស្រាវជ្រាវនេះ មានកំរិតខ្ពស់ ។ កត្តាប្រឈមមុខដែលគេបានកំណត់រកឃើញមាន ប្តីផឹកស្រាស្រវឹងជាញឹកញាប់ ការសេពគ្រឿងញៀនរបស់ប្តី និងការខ្វះការអប់រំរបស់ប្តី ។ ចំពោះចំណុចដែលទាក់ទងទៅយេនឌ័រវិញ ការស្រាវជ្រាវនេះបានបង្ហាញអោយឃើញថា ស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនមានឥរិយាបថត្រួតត្រាបានទទួលរងនូវអំពើហិង្សាច្រើនជាងស្ត្រីដែលប្តីមិនមាន ឥរិយាបថបែបនេះ ។ អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅតែបន្តមាននៅក្នុងសង្គម ដោយសារតែបញ្ហានេះត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាបញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួនជាជាងបញ្ហាដែលសាធារណៈជនត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ។ លើសពីនេះទៀត អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារមិនត្រូវបានគេចាត់ទុកជាអំពើឧក្រិដ្ឋបង្កឡើងដោយប្តីទៅលើប្រពន្ធរងគ្រោះនោះទេ តែត្រូវបានចាត់ទុកអំពើហិង្សាគឺជាលទ្ធផលនៃជម្លោះរវាងភាគីទាំងពីរទៅវិញ ។ ក្នុងខណៈដែលអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារកើតចេញពីច្រើនមុខសញ្ញាបែបនេះគេមើលឃើញថា អន្តរាគមន៍អាចទទួលជោគជ័យទៅបាន អាស្រ័យដោយមានការខិតខំប្រឹងប្រែងពីលំដាប់ថ្នាក់ជាច្រើន ។

អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅក្នុងតំបន់តំបន់នៃខ្មែរក្រហម
នៅឃើយប៉ែតដែលមានកំណើនមនុស្សយុវវ័យរបស់
ការសិក្សានៃតួអង្គ ក្នុងឃើយប៉ែត
ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ

ការពិពណ៌នាបញ្ហា

កាលពីជាងមួយទសវត្សរ៍កន្លងទៅនេះ អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ និងភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍ មានការយល់ដឹង កាន់តែខ្លាំងឡើងពីបញ្ហាបង្កឡើងដោយអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ នៅចុងឆ្នាំ ១៩៩៤ ការសិក្សាលំអិតដំបូងមួយ ដែលមានចំណងជើងថា " ចានក្នុងរាវតែងតែប៉ះទង្គិចគ្នា" (Plates in a Basket will Rattle) បានទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍ទៅលើកំរិតនៃការកើតមាន និងភាពព្រៃផ្សៃនៃការវាយដំ ភរិយាយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ នៅឆ្នាំ ១៩៩៦ គេបានធ្វើការសិក្សាតាមដានមួយទៀតដែល លទ្ធផលបានបង្ហាញថា ៧៤% នៃអ្នកផ្តល់ចម្លើយ បានស្គាល់គ្រួសារដែលមានអំពើហិង្សាយ៉ាងតិច១គ្រួសារ។ ជាងពាក់កណ្តាលនៃស្ត្រីដែលត្រូវបានគេរំលោភបំពានដែលបានអង្កេតបានទទួលរងរបួស ៥២% ត្រូវបានគប់ ដោយវត្ថុផ្សេងៗ ៤៩% ទទួលរងនូវការទាត់ធាក់ និង៣៦% ទទួលរងនូវការគំរាមកំហែងដោយប្រើកាំបិត ឬកាំភ្លើង។ ការសិក្សាផ្នែកជាតិមួយធ្វើឡើងនៅឆ្នាំ២០០០ ដោយវិទ្យាស្ថានស្ថិតិជាតិ និងក្រសួងសុខាភិបាល បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា ១៨% នៃស្ត្រីដែលរៀបការរួចដែលបានសំភាសន៍ ធ្លាប់បានប្តីរបស់គេប្រើអំពើហិង្សា មកលើខ្លួន។

ការសិក្សានានាអំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងរយៈពេលមួយទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ បានបំភ្លឺ អោយឃើញនូវកត្តាផ្សេងៗដែលជាការប្រឈមមុខសំរាប់ស្ត្រី។ ការស្រាវជ្រាវទាំងនេះក៏បានវិភាគទៅលើ សារៈសំខាន់ផ្នែកតួនាទី និងទំនាក់ទំនងយេនឌ័រដែរ។ ការស្រាវជ្រាវក៏បានចង្អុលបង្ហាញផងដែរថា តិរិយាបថ សង្គមក៏បានធ្វើអោយអំពើហិង្សាលើប្រពន្ធនៅតែកើតមាន និងពុំមានការដាក់ទោសព្រៃវិស្វសោះ។ ការសិក្សា

¹ កាធិ ហ្សឺរីមែន, ចានក្នុងរាវតែងតែប៉ះទង្គិចគ្នា: អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅកម្ពុជា (ភ្នំពេញ: មូលនិធិអាស៊ី/USAID, 1994).

នានាបានសង្កត់ធ្ងន់ថា ការធ្វើអន្តរាគមន៍ប្រកបដោយជោគជ័យទាមទារឱ្យមានការយល់ដឹងអំពីបរិបទវប្បធម៌ និងសង្គមដែលនាំអោយមានឥរិយាបថអំពើហិង្សាកើតឡើង ។ ឥឡូវនេះដោយការយល់ដឹងទៅលើអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារកាន់តែច្រើនឡើងបែបនេះ ល្អមអាចយកធ្វើជាមូលដ្ឋានសំខាន់សំរាប់ធ្វើការស្រាវជ្រាវនៅក្នុងតំបន់នានាក្នុងផ្ទៃប្រទេសដែលមានការប្រែប្រួលផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមឆាប់រហ័ស ហើយដែលរមែងតែងតែកើតមានជំលោះផ្សេងៗ ។

ហើយបើតាមឃុំមួយដែលមានកំនើននៃការតាំងទីលំនៅយ៉ាងឆាប់រហ័ស នៅតាមព្រំដែនថៃ នៅក្នុងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ហើយជាតំបន់មួយដែលផ្តល់ឱកាសសំរាប់ស្វែងរកការងារជាច្រើនសំរាប់កម្មករចំណាកស្រុក និងកម្មករផ្សេងទៀតដែលរស់នៅទីនោះជាអចិន្ត្រៃយ៍ ។ កំណើននេះក៏បានលេចចេញនូវបញ្ហាជាច្រើនផងដែរដូចជា បញ្ហាសន្តិសុខ ការបែងចែកដីសំរាប់សង់លំនៅដ្ឋានមិនគ្រប់គ្រាន់ ការប្រើប្រាស់គ្រឿងស្រវឹង និងគ្រឿងញៀន ល្បែងស៊ីសង អំពើពេស្យាចារ និងជំងឺអេដស៍ ។ ទោះបីគេគិតថា ហើយបើតនឹងជាតំបន់មួយដែលកាន់តែនាំមកនូវការរីកចំរើនលូតលាស់ទៅមុខ និងសុខុមាលភាពសំរាប់ក្រុមគ្រួសារជាច្រើនក៏ដោយ តំបន់នេះ ក៏នាំមកនូវប្រការអវិជ្ជមានជាច្រើនដែលអាចនឹងប៉ះពាល់ដល់ជីវិតរបស់ក្រុមគ្រួសារជាច្រើនទៀតដែរ ។ ដោយសារមានភាពផ្ទុយគ្នាដែលបង្កឡើងដោយសារសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី និងការប្រែប្រួលបរិយាកាសសង្គមនៅក្នុងតំបន់នេះ ទើបធ្វើអោយតំបន់ហើយបើតបានក្លាយជាទីកន្លែងមួយដ៏សមស្របបំផុត សំរាប់ធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនេះ ។ គួរបញ្ជាក់ថា មជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ (CWCC) ដែលជាអង្គការក្នុងស្រុកមួយបាន និងកំពុងធ្វើការងារលើកំពស់ទៅលើការយល់ដឹងអំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងដោះស្រាយទៅលើតម្រូវការជនរងគ្រោះ ពោលគឺអង្គការនេះមានកម្មវិធីដ៏សំខាន់ៗមួយនៅក្នុងឃុំហើយបើតនេះ ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះគឺ មានគោលបំណងស្វែងយល់អំពីកំរិតនៃការរាលដាល ប្រភេទ និង ផលវិបាកនៃអំពើហិង្សាគ្រួសារដែលកើតមានក្នុងឃុំហើយបើត^{១៦} ។ ការស្រាវជ្រាវនេះក៏មានបំណងស្វែងយល់ពីកត្តាប្រឈមមុខ និងតួនាទីយេនឌ័រដែលពាក់ព័ន្ធមកលើអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ហើយនឹងពិនិត្យមើលទៅលើការទទួលស្គាល់ពីសង្គមទៅលើអំពើហិង្សា និងប៉ាន់ប្រមាណពីការចូលរួមចំណែករបស់បុគ្គល និងស្ថាប័នផ្សេងៗដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ ។

¹⁶ នៅក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ ពាក្យថា អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារគឺសំដៅទៅលើការវាយដំរូបរាងកាយដែលប្តីបង្កមកលើប្រពន្ធ ។ ពាក្យនេះប្រើផ្លាស់ប្តូរគ្នាទៅវិញទៅមកជាមួយនឹងពាក្យ Spousal Violence និង Spousal Abuse ។

ទិសដៅនៃការស្រាវជ្រាវ

- ស្វែងយល់ពីការរាលដាល និងប្រភេទនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារក្នុងភូមិដែលធ្វើការស្រាវជ្រាវ
- កំណត់កត្តាប្រឈមមុខដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ
- កំណត់កម្រិតនូវតួនាទីយេនឌ័រដែលមានការពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ
- ពិនិត្យមើលទៅលើការទទួលស្គាល់ពីសង្គមចំពោះអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ
- ប៉ាន់ប្រមាណពីការរួមចំណែករបស់បុគ្គល និងស្ថាប័នផ្សេងៗ នៅក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហានេះ

សំណួរគន្លឹះនៃការស្រាវជ្រាវ

ការកើតមាន ប្រភេទ និងផលវិបាកនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅក្នុងតំបន់ស្រាវជ្រាវ

1. តើអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារលើស្ត្រីនៅក្នុងតំបន់សិក្សាមានប៉ុន្មានភាគរយ? តើវាកើត ឡើងញឹកញាប់ប៉ុណ្ណា? តើវាធ្ងន់ធ្ងរកម្រិតណា? 2. តើវាមានរូបភាពបែបណាខ្លះ? ឧទាហរណ៍ កន្ត្រាក់ វាយ តប់ ដាល់ វាយដោយឧបករណ៍ គំរាមប្រុងប្រយ័ត្នច្រានចោលដោយប្រើអាវុធ? 3. តើអំពើហិង្សាលើស្ត្រីមានផលវិបាកដូចម្តេចខ្លះ? រួមមានលើខ្លួនប្រាណ? មានបញ្ហាខាងសុខភាពយូរអង្វែង? បាត់បង់ការងារ? លែងលះឬ រស់នៅបែកពីគ្នា? មានផលប៉ះពាល់ដល់កុមារដូចម្តេចខ្លះ? អ្នកភូមិផ្សេងទៀតមិនរាប់អាន? 4. តើមានផលវិបាកសំរាប់បុរសដែលប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារចំពោះភរិយារបស់គេដែរឬទេ?

កត្តាប្រឈមមុខដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ

1. តើស្ត្រីដែលទទួលរងនូវអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារមានជីវប្រវត្តិ និងមានចរិតលក្ខណៈយ៉ាងដូចម្តេច? ឧទាហរណ៍ អាយុ កំរិតវប្បធម៌ ចំនួនកូន សាច់សាលាហិត ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច ប្រភពចំណូលឯករាជ្យ? 2. តើស្វាមីរបស់គេមានប្រវត្តិ និងឥរិយាបថដូចម្តេចខ្លះ? ឧទាហរណ៍ កំរិតវប្បធម៌ មុខរបរ ពេលវេលាចាកចេញពីផ្ទះ ជាប្តីលីស ឬជាទាហាន ប្រើគ្រឿងស្រវឹង ប្រើគ្រឿងញៀនឬលេងល្បែង? 3. តើអាយុ និងកំរិតវប្បធម៌ខុសគ្នារបស់គូស្រករ កើតមានទូទៅចំពោះស្ត្រីធ្លាប់ទទួលនូវអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ? 4. តើមានកត្តាផ្សេងៗទាក់ទងទៅ នឹងឃុំប៉ោយប៉ែត ដែលជាការចូលរួមចំណែក បង្កអោយមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ដែលជាតំបន់មានការកើនឡើងច្រើននៃលំនៅដ្ឋាន?

តួនាទីយេនឌ័រដែលមានការពាក់ព័ន្ធនៅនិងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ

- 1. តើតួនាទីនិងទំនាក់ទំនងយេនឌ័ររួមចំណែកត្រឹមកំរិតណាទៅនឹងបញ្ហា? 2. តើការសំរេចចិត្តរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជះឥទ្ធិពលដល់ស្ត្រី ដែលទទួលអំពើហិង្សាយ៉ាងដូចម្តេច? 3. តើមានអាកប្បកិរិយាដែលយល់ឃើញថា ការវាយប្រពន្ធជារឿងសមស្របនៅមានដែរឬទេ? បើនៅមាន តើវាបង្កអោយមានផលវិបាកអ្វីខ្លះ? 4. តើការបង្ហាញពីចរិតត្រួតត្រារបស់ប្តីរួមចំណែកដល់អំពើហិង្សាដែរឬទេ?

ការទទួលស្គាល់ពីសង្គមចំពោះអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ

- 1. តើអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារត្រូវបានគេចាត់ទុកជាបញ្ហាមួយនៅក្នុងភូមិឬទេ? ហេតុអ្វីជាបញ្ហា? ហេតុអ្វីមិនមែនជាបញ្ហា? 2. តើអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារចាត់ទុកជាបញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួនឬសាធារណៈ? តើអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ត្រូវបានគេចាត់ទុកថា ជាបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សក្នុងកំរិតណា? 3. តើមានកាលៈទេសៈ ឬស្ថានភាពបែបណាដែលគេចាត់ទុកថាអំពើហិង្សាអាចទទួលយកបាន? តើក្នុងកាលៈទេសៈ ឬស្ថានភាពបែបណាខ្លះ? 4. តើកត្តាសង្គម និងវប្បធម៌អ្វីខ្លះដែលនាំអោយមានតិរិយាបថទាំងនេះ?

ការចូលរួមរបស់បុគ្គល និងស្ថាប័នផ្សេងៗក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហា

- 1. បន្ទាប់ពីទទួលបានការវាយដំរាងកាយដោយសារប្តីរបស់គេ តើស្ត្រីស្វែងរកជំនួយក្នុងកំរិតណា? 2. តើគេទៅរកនរណាអោយជួយ? សាច់សាលាហិត មិត្តភ័ក្ត អ្នកជិតខាង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន នគរបាល អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល? 3. តើអ្នកទាំងនោះឆ្លើយតបដូចម្តេច? តើជំនួយបែបណាដែលគេផ្តល់អោយ? 4. តើមានបានធ្វើសកម្មភាពអ្វីដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹង និងផ្លាស់ប្តូរអាកប្បកិរិយាចំពោះអំពើហិង្សាក្នុងភូមិដែរឬទេ? 5. តើស្ថាប័នផ្សេងៗសហការក្នុងកំរិតណាដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហា? 6. តើដំណោះដោះស្រាយរបស់មជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ បានចូលរួមចំណែកអ្វីខ្លះ? 7. តើគេត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះទៀត?

វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវ និងវិភាគបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍នេះត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសិក្ខាកាមនៃវគ្គសិក្សាស្តីពី ការវិភាគបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ (អេឌីអាយ) ជំនាន់ទី ១៥ ចំនួន ២០នាក់ ក្រោមការសំរបសំរួលដោយក្រុមអ្នកបណ្តុះបណ្តាលអេឌីអាយ ។ ការចុះស្រាវជ្រាវនៅមូលដ្ឋានជាក់ស្តែង ត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ១៧-១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៥ នៅក្នុងភូមិចំនួនពីរ នៅឃុំប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។ សិក្ខាកាមត្រូវបានធ្វើការបែងចែកជាពីរក្រុម ដោយមួយក្រុមបានទទួលខុសត្រូវក្នុងការប្រមូលព័ត៌មាននៅក្នុងភូមិមួយ ។

វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវចំបងពីរនឹងត្រូវប្រើប្រាស់គឺ ការសំភាសន៍អ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗ និងការប្រើបញ្ជីសំនួរប្រមូលព័ត៌មាន ។ ការសំភាសន៍អ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗត្រូវបានធ្វើឡើងជាមួយស្ត្រីរងគ្រោះ នៅក្នុងភូមិចំនួនពីរដែលស្វែងរកជំនួយពីអង្គការ CWCC ឬអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានក្រោយពីទទួលបានការវាយដំពីសំណាក់ប្តីរបស់គេ ។ ការសំភាសន៍អ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗនេះ ក៏ត្រូវធ្វើឡើងជាមួយនឹងស្ត្រីដែលកំពុងស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលសំងាត់របស់អង្គការ CWCC ដែរ ។ ជាងនេះទៅទៀត ការសំភាសន៍អ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗនេះក៏ត្រូវបានធ្វើឡើងជាមួយអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន បណ្តាញក្នុងភូមិ ប៉ូលីស និងបុគ្គលិកអង្គការ CWCC ផងដែរ ។ ការប្រើបញ្ជីសំនួរដើម្បីប្រមូលព័ត៌មានត្រូវបានរៀបចំធ្វើជាមួយស្ត្រីដែលបាននិងធ្លាប់រៀបការរួចនៅក្នុងភូមិទាំងពីរដែលមានអាយុចាប់ពី១៥-៤៩ ឆ្នាំ ។ ការជ្រើសរើសស្ត្រីសំរាប់សំភាសន៍ដោយប្រើបញ្ជីសំនួរ ត្រូវធ្វើឡើងតាមវិធីសាស្ត្រ PURPOSIVE SAMPLING ។ ដោយសារប្រធានបទនេះ ងាយនឹងមានការប៉ះពាល់ដល់អារម្មណ៍របស់ពួកគេ ដូច្នេះរាល់ការសំភាសន៍គឺមានលក្ខណៈស្ងាត់កំបាំង និងរក្សាមិនឱ្យមានអ្នកដទៃមកចូលរួមឡើយ ។

ការពិនិត្យលើលទ្ធផលនៃការអង្កេតថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ២០០០ស្តីពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវប្រៀបធៀបអំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ នៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន ៩ ដែលបានបោះពុម្ពផ្សាយក្នុងពេលថ្មីៗនេះក៏មានរាប់បញ្ចូលប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ ។ ទិន្នន័យនៃប្រទេសកម្ពុជាគឺយោងតាមការអង្កេតថ្នាក់ជាតិធ្វើឡើងដោយវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ និងក្រសួងសុខាភិបាលនៅឆ្នាំ២០០០ ។ សំណួរអំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ត្រូវបានសួរទៅស្ត្រីដែលបាននិងធ្លាប់រៀបការហើយចំនួន ២.៤០៣នាក់ ដែលមានអាយុចាប់ពី ១៥ ទៅដល់ ៤៩ ឆ្នាំ ។

ការកើតមានអំពើហិង្សា

ការអង្កេតថ្នាក់ជាតិបានបង្ហាញអោយឃើញថា ១៨%នៃស្ត្រីដែលបានសំភាសន៍ បានទទួលរងអំពើហិង្សាពីប្តីហើយ ១៥%ត្រូវបានទទួលរងអំពើហិង្សាកាលពី១២ខែកន្លងទៅ ។ ករណីញឹកញាប់ជាងគេនៃការរំលោភបំពានគឺការទះកំភ្លៀង និងការមួលដៃ (១១%) ហើយការច្រាន កន្ត្រាក់ និងគប់អ្វីមួយទៅលើពួកគេ (១០%) ។ មានតែ ១%ប៉ុណ្ណោះនៃស្ត្រីដែលបានសំភាសន៍បានរាយការណ៍ថា ប្តីបានប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សានៅពេលដែលមានផ្ទៃពោះ ។ ៣៥%នៃស្ត្រីដែលរងការរំលោភបំពានអំពើហិង្សាបានចាប់ផ្តើមកើតឡើង បន្ទាប់ពីរៀបការរួចបានរយៈពេលពីរឆ្នាំ ។

ផ្ទុយទៅវិញ ស្ត្រី ៤%ក្នុងចំណោមអ្នកដែលបានធ្វើការអង្កេតទាំងអស់ បានវាយប្តីរបស់គេ ហើយការកើតមានបែបនេះ ឃើញថាមានកំរិតខ្ពស់ជាងគេ ក្នុងចំណោមស្ត្រីទទួលរងការរំលោភបំពានពីប្តី ។ ជារួមមានស្ត្រីដែលធ្លាប់ទទួលរងការរំលោភបំពានចំនួន ១០% បានធ្វើការរំលោភបំពានប្តីរបស់គេវិញ ។ បើធៀបទៅនឹងស្ត្រីដែលមិនធ្លាប់រងការរំលោភបំពានពីប្តីគឺមានតែ ២%ប៉ុណ្ណោះដែលបានធ្វើការរំលោភបំពានទៅលើប្តីរបស់គេ ។ នេះបញ្ជាក់អោយឃើញថា ភាគច្រើននៃអំពើហិង្សាដែលស្ត្រីបានប្រព្រឹត្តទៅលើប្តីរបស់ខ្លួនដូចដែលបានលើកឡើងមកនេះ ដោយមានទំនាក់ទំនងទៅនឹងអំពើហិង្សាដែលបង្កឡើងដោយភាគីទាំងពីរ ។

តាមរយៈការធ្វើអង្កេតថ្នាក់ជាតិនេះ ភាគច្រើននៃស្ត្រី (៧៨%)ដែលទទួលរងអំពើហិង្សាផ្នែករាងកាយ មិនបានស្វែងរកអ្នកណាអោយជួយឡើយ ។ រីឯស្ត្រីដែលស្វែងរកអោយគេជួយនោះគឺ ភាគច្រើនបានរកឃើញ

³ ស៊ូនីតា គីស័រ និង កីរស៊ិន ចនសិន. ប្រវត្តិអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ: ការសិក្សាចម្រុះប្រទេស. (ខាសវីតុន. មារីលេន: ORC Macro, 2004).

សាច់សាលាហិតរបស់គេផ្ទាល់ មិត្តភ័ក្ត្រ និងអ្នកជិតខាង ។ គួរកត់សំគាល់ផងដែរថា ៣៧% នៃស្ត្រីធ្លាប់ទទួល
អំពើហិង្សាបានទទួលរងស្នាមជាំ និងឈឺផ្សា ។

កត្តាប្រឈមមុខ

តាមរយៈលទ្ធផលធ្វើអង្កេត ស្ត្រីមានកូនកាន់តែច្រើន ពួកគេក៏បានរាយការណ៍អំពីអំពើហិង្សាកាន់តែច្រើន
ដែរ ។ ជាក់ស្តែង មានស្ត្រី ៧% ដែលគ្មានកូនសោះបានរាយការណ៍ថា ធ្លាប់ទទួលរងនូវអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ
បើប្រៀបធៀបទៅនឹងស្ត្រីដែលមានកូនមួយឬពីរមាន ១៥% និង ១៧% ស្ត្រីមានកូនចំនួនបីឬបួននាក់ ហើយ
២២% ចំពោះស្ត្រីមានកូនប្រាំ ឬច្រើនជាងនេះទៀត ។

ផ្ទុយទៅវិញ កាលណាស្ត្រីមានការសិក្សាអប់រំកាន់តែខ្ពស់ គេមិនសូវឃើញមានរបាយការណ៍អំពីអំពើហិង្សា
ឡើយ ។ ជាក់ស្តែង ២១% នៃស្ត្រីដែលមិនមានការអប់រំ ធ្លាប់ទទួលអំពើហិង្សា បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹង
ស្ត្រីដែលទទួលការអប់រំត្រឹមបឋមសិក្សាមានតែ១៧% និងស្ត្រីទទួលការអប់រំត្រឹមមធ្យមសិក្សាខ្ពស់ជាង
នេះមានតែ ១២% ប៉ុណ្ណោះ ។

ស្ត្រីដែលប្តីមានការអប់រំខ្ពស់ក៏កំរិតនៃអំពើហិង្សាកើតមានតិចដូចគ្នាដែរ ។ យើងឃើញថា ២៥% នៃស្ត្រីដែល
មានប្តីមិនមានការអប់រំទទួលរងនូវអំពើហិង្សា បើប្រៀបធៀបនឹងស្ត្រី១៨% ដែលប្តីមានកំរិតបឋមសិក្សា
និងស្ត្រី១២% ដែលប្តីមានរៀនដល់កំរិតសិក្សាដល់អនុវិទ្យាល័យខ្ពស់ជាងនេះ ។ គេមើលឃើញថា នៅពេល
ដែលអ្នកទាំងពីរមិនមានការអប់រំសោះ ស្ត្រីស្ថិតនៅក្នុងកំរិតប្រឈមមុខខ្ពស់ក្នុងការទទួលរងអំពើហិង្សា ។

ស្ត្រីដែលរស់នៅក្នុងគ្រួសារមានកំរិតជីវភាពក្រក្រី ក៏ច្រើនទទួលរងនូវអំពើហិង្សាផងដែរ ។ ជាឧទាហរណ៍ ស្ត្រី
២៤% រស់នៅក្នុងគ្រួសារក្រក្រី បានទទួលរងនូវអំពើហិង្សា បើប្រៀបធៀបទៅនឹងស្ត្រី ១៩% ដែលរស់ នៅក្នុង
គ្រួសារមធ្យម ១៥% គ្រួសារបង្ហូរ និង១៤% ក្នុងគ្រួសារធូរធារ ឬលើសពីនេះទៀត ។

ប្រហែលមិនមែនរឿងគួរអោយភ្ញាក់ផ្អើលទេចំពោះស្ត្រីដែលបានប្រាប់ថា នៅពេលប្តីរបស់គេត្រលប់មកផ្ទះ
វិញក្នុងភាពស្រវឹងញឹកញាប់គឺ ភាគច្រើនទទួលរងនូវអំពើហិង្សា ។ តាមរយៈការធ្វើអង្កេតប្រហែល ១១%

ទៅ ១៣% នៃស្ត្រីដែលប្តីមិនស្រវឹងពេលត្រលប់មកផ្ទះវិញ (អាចប្រហែលមកពីពួកគេមិនសេពសុភា ឬ ក៏សេពដែរតែមិនស្រវឹង) បានបញ្ជាក់ថា ពួកគេទទួលរងនូវអំពើហិង្សា ចំណែកឯស្ត្រីស្ទើរតែពាក់កណ្តាល (៤៩%) ដែលប្តីត្រលប់មកផ្ទះវិញក្នុងភាពស្រវឹង បានទទួលរងនូវអំពើហិង្សា ។

ប្រការគួរចាប់អារម្មណ៍ដែរនោះគឺ ចំពោះគ្រួសារដែលឪពុកម្តាយមានប្រវត្តិប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ កូនក៏ងាយទទួលរងនូវអំពើហិង្សាដូចគ្នា ។ ស្ត្រីដែលបានប្រាប់អោយដឹងថា ឪពុករបស់ខ្លួនធ្លាប់ប្រព្រឹត្តអំពើ ហិង្សាមកលើម្តាយរបស់ខ្លួន ពួកគេក៏ទទួលរងនូវអំពើហិង្សាក្នុងចំនួនច្រើនជាងស្ត្រីដែលនិយាយថា ឪពុករបស់ខ្លួន មិនធ្លាប់ប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាលើម្តាយរបស់ពួកគេ ។

តួនាទី និងទំនាក់ទំនងយេនឌ័រ

នៅក្នុងសង្គមមួយ តួនាទីនិងទំនាក់ទំនងយេនឌ័រ អាចមានការពាក់ព័ន្ធនឹងការកើតមាននៃអំពើហិង្សា លើស្ត្រីដែរ ។ ការអង្កេតបានយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើកត្តាសំខាន់ៗនៃតួនាទី និងទំនាក់ទំនងយេនឌ័រ ។ កត្តាទាំងនោះរួមមាន ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងការសំរេចចិត្តក្នុងគ្រួសារ ការសុខចិត្តទទួលយកនូវការវាយដំ ពីប្តី និងចរិតត្រួតត្រារបស់ប្តីដែលអាចដាក់កំរិតទៅលើជីវិតរស់នៅរបស់ស្ត្រី ។

លទ្ធផលអង្កេតបង្ហាញអោយឃើញថា អត្រានៃអំពើហិង្សាចំពោះគ្រួសារដែលមានការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នា ក្នុងការសំរេចចិត្ត មានកំរិតទាបជាងគ្រួសារដែលប្តី ឬប្រពន្ធជាអ្នកធ្វើការសំរេចចិត្តតែឯងក្នុង ។ ទោះជា យ៉ាងណាក៏ដោយ គេមើលឃើញថា អត្រាទាបនៃអំពើហិង្សាសំរាប់គូរស្រករមិនដែលទទួលរងនូវអំពើហិង្សា ធៀបទៅនឹងគូរស្រករដែលធ្លាប់មានអំពើហិង្សា ប្រែប្រួលត្រឹមតែ ២-១១% ប៉ុណ្ណោះ ពិសេសទៅលើការធ្វើ សេចក្តីសំរេចចិត្តរួមគ្នា ចំពោះកិច្ចការមួយចំនួន ។

ដូចគ្នាដែរ ការធ្វើអង្កេតក៏បានសួរស្ត្រីផងដែរថា តើពួកគេយល់ស្របទេដែលថាប្តីវាយប្រពន្ធដោយហេតុផល ណាមួយនោះជារឿងសមស្រប⁴ ។ ស្ត្រីដែលយល់ស្របថា ប្តីមានសិទ្ធិក្នុងការត្រួតត្រាលើប្រពន្ធ ត្រូវបានគេ សន្មត់ថាជាស្ត្រីដែលមានអំណាចតិចជាងស្ត្រីដែលមិនយល់ស្របចំពោះសិទ្ធិទាំងនេះ ។ ក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

⁴ ហេតុផលទាំងនោះគឺ: 1) បើសិននាងចេញក្រៅដោយមិនបានប្រាប់គាត់; 2) បើប្រពន្ធចូសប្រហែសក្នុងការមើលថែកូន; 3) បើប្រពន្ធប្រកែក តម្លាត់; 4) បើប្រពន្ធបដិសេធក្នុងការរួមរៀងជាមួយ; និង 5) បើប្រពន្ធមិនចំអិនម្ហូមអោយបានត្រឹមត្រូវ ឬទាន់ពេលវេលា ។

ស្ត្រីដែលធ្លាប់ទទួលរងនូវអំពើហិង្សាយល់ស្របថាការវាយប្រពន្ធជារឿងសមស្របនោះ មានចំនួនច្រើនជាងស្ត្រីមិនធ្លាប់ទទួលរងនូវអំពើហិង្សា។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរ អត្រាខ្ពស់សំរាប់ហេតុផលជាក់លាក់ខ្លះមានតែពី ២-៥%ប៉ុណ្ណោះ។ អ្វីដែលគួរអោយកត់សំគាល់គឺ គេមើលឃើញថាមានអត្រាភាគរយខ្ពស់ក្នុងចំណោមស្ត្រីទាំងពីរក្រុម (ស្ត្រីដែលទទួលហិង្សា និងស្ត្រីដែលមានធ្លាប់ទទួលហិង្សា) បានលើកឡើងថាការដែលប្តីវាយដំប្រពន្ធគឺជារឿងសមស្រប។ ជារួម ស្ត្រី៤៦%ធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សា និងស្ត្រី៣៩%ដែលមិនធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សា បានយល់ស្រប យ៉ាងហោចណាស់ទៅលើហេតុផលមួយថាជាហេតុផលសមស្របសំរាប់អោយប្តីវាយដំប្រពន្ធរបស់ខ្លួនបាន។

លើសពីនេះទៅទៀត គេបានសួរអ្នកផ្តល់ចំណេះដឹងទាំងអស់អំពីអាកប្បកិរិយារបស់ប្តីក្នុងការខិតខំដាក់កំហិតជីវិតរស់នៅរបស់គេ។ ការសួរសំណួររបែបនេះ ដោយសារមានការគិតទុកជាមុនថា អត្រាអំពើហិង្សាអាចមានកំរិតខ្ពស់ចំពោះស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនបង្ហាញនូវឥរិយាបថត្រួតត្រា ហើយអត្រានេះអាចនឹងកាន់តែកើនឡើងថែមទៀត បើប្តីបង្ហាញអោយឃើញនូវប្រភេទឥរិយាបថត្រួតត្រាកាន់តែច្រើន។

ចំពោះប្រភេទឥរិយាបថនីមួយៗក្នុងចំណោមប្រភេទទាំង ៦ ដែលបានលើកឡើងសំរាប់ការស្រាវជ្រាវ បានបង្ហាញថា ស្ត្រីដែលថាប្តីបានបង្ហាញនូវឥរិយាបថខាងលើនេះ មានអត្រានៃអំពើហិង្សាខ្ពស់ជាងស្ត្រីដែលថាប្តីរបស់គេមិនដែលបញ្ចេញឥរិយាបថទាំងនេះអោយឃើញ។ ជាក់ស្តែង អត្រាអំពើហិង្សាគឺចាប់ពី២៥-៣៧% នៅពេលដែលប្តីបានបង្ហាញឥរិយាបថណាមួយខាងលើ ហើយដែលចំនួននេះខ្ពស់ជាងស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនមិនបានបញ្ចេញអោយឃើញសោះ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរ ពេលដែលប្តីបង្ហាញអោយឃើញនូវឥរិយាបថត្រួតត្រាច្រើនប្រភេទ ការកើនឡើងនៃអំពើហិង្សាក៏បានកើនឡើងដែរ។ ទោះបីក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលថាប្តីរបស់ខ្លួន មិនបានបញ្ចេញនូវឥរិយាបថណាមួយក្នុងចំណោមប្រភេទទាំង៦ មានអំពើហិង្សាតែ ១០% តែគេឃើញអត្រាកើនឡើងដល់២៧%ចំពោះស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនបានបង្ហាញឥរិយាបថមួយ ឬពីរក្នុងចំណោមប្រភេទទាំង៦ ហើយមានការកើនឡើងដល់៤៩% ក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនបានបង្ហាញនូវឥរិយាបថ ចាប់ពី៣-៤ក្នុងចំណោមប្រភេទ៦នោះ។

⁵ ឥរិយាបថត្រួតត្រាទាំង៦គឺ: 1) ប្តីប្រថុណ្ណ/ខឹងបើប្រពន្ធនិយាយជាមួយបុរសផ្សេង; 2) គាត់តែងតែចោទប្រកាន់ប្រពន្ធថាមិនស្មោះត្រង់; 3) គាត់មិនអនុញ្ញាតអោយប្រពន្ធចូបជាមួយមិត្តភ័ក្ត្រស្រី; 4) ប្តីដាក់កំរិតប្រពន្ធក្នុងការជួបប្រាស្រ័យជាមួយគ្រួសារ; 5) ប្តីចង់ដឹងគ្រប់ពេលថាប្រពន្ធនៅឯណា និង 6) ប្តីមិនទុកចិត្តរឿងលុយកាក់។

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវចំរុះប្រទេសនេះបានធ្វើការសន្និដ្ឋានថា ការបញ្ចេញអោយឃើញនូវឥរិយាបថត្រួតត្រា
របស់ប្តីនៅប្រទេសកម្ពុជា និងនៅប្រទេសផ្សេងៗទៀតចំនួន៨ បានបង្ហាញអោយឃើញច្បាស់ថា ជាកត្តា
សំខាន់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រឈមមុខរបស់ស្ត្រីក្នុងអំពើហិង្សា ហើយកត្តានេះសំខាន់ជាង ភាពខ្វះសិទ្ធិ
អំណាចរបស់ស្ត្រីទៅទៀត នេះបើតាមការវាស់វែងតាមរយៈអាំងឌិកាទ័រនៃការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្ត និង
ការទទួលស្គាល់នូវតួនាទីយេនឌ័រ ។

លទ្ធផលសេចក្តីស្រាវជ្រាវ និងការវិនិច្ឆ័យនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ការកើតមាន និងប្រភេទនៃអំពើហិង្សា

ដោយធ្វើការប្រៀបធៀបទៅនឹងការអង្កេតថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ១៩៩៦ និង២០០០ ភាគរយនៃអំពើហិង្សាក្នុងតំបន់ស្រាវជ្រាវនៅប្រទេសកម្ពុជាមានអត្រាខ្ពស់។ ជាមួយ ស្ត្រី៤១%ដែលបានសំភាសន៍ ធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ (សូមមើលតារាងទី១)។ ការកើតមានអំពើហិង្សានៅក្នុងភូមិទាំងពីរមានចំនួនប្រហាក់ប្រហែលគ្នាណាស់ ពោលគឺ៤១%នៅភូមិប្រជាធិបតេយ្យ និង៤២%នៅភូមិក្បាលស្ពាន ។ ប្រភេទនៃអំពើហិង្សាដែលបានលើកឡើងគឺ ទះតប់ មូលដៃ ច្រាន កម្រាម និងគប់របស់ទៅលើជើង ។ ចំពោះការដាស់ ទាត់ធ្លាក់ ភ្នំនឹងអាវុធ និងការធ្វើអោយមានការឈឺចាប់លើខ្លួនប្រាណក្នុងពេលមានគភ៌ ក៏កើតមានច្រើនណាស់ដែរ។ ជាក់ស្តែង ស្ត្រី ២៩% ដែលទទួលរងអំពើហិង្សាក្នុងរយៈកាលពីរឆ្នាំកន្លងមកនេះ មានន័យថា បច្ចុប្បន្ននេះស្ត្រីកំពុងស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពប្រឈមនឹងអំពើហិង្សានៅឡើយ។

មួយភាគធំនៃស្ត្រីដែលទទួលរងការវាយដំ អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារបានចាប់ផ្តើមកើតមានក្នុងអំឡុងពេលពីរឆ្នាំដំបូងនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់គេ (៣៥ភាគរយ)។ មួយភាគទៀត អំពើហិង្សាកើតមានឡើងនៅឆ្នាំទីបីឬទីបួន បន្ទាប់ពីរៀបការហើយ (២២ភាគរយ)។ ១៦%បន្ទាប់ពីរៀបការបានពី៥-១០ឆ្នាំ និងគួរអោយកត់សំគាល់ ២៦% ក្រោយពីរៀបការបាន១០ឆ្នាំ ឬលើសពីនេះ។

ក្នុងចំណោមដែលធ្លាប់បានរងគ្រោះ មានភាគច្រើនដែលអំពើហិង្សាចាប់ផ្តើមកើតមានឡើងក្នុងរយៈពេល ២ឆ្នាំដំបូងក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ (៣៥%)។ ចំណែកឯអ្នករងគ្រោះផ្សេងទៀត កើតមានអំពើហិង្សាក្នុងរយៈពេល ៣-៤ឆ្នាំ ក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍រួច (២២%)។ រីឯអំពើហិង្សាដែលកើតមាន៥-៩ឆ្នាំ ក្រោយការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មាន១៦% និងអ្វីដែលគួរកត់សំគាល់នោះគឺ ក្រោយរៀបការចាប់ពី ១០ឆ្នាំឡើងទៅ មានអំពើហិង្សារហូតដល់ទៅ ២៦% ឯណោះ។

ជាមួយ ស្ត្រី៤៣%ដែលធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សាបានអះអាងថា ពួកគេបានព្យាយាមតបតអោយមានការឈឺចាប់ដល់រាងកាយប្តីវិញ នៅពេលដែលប្តីរបស់ពួកគេវាយដំមកលើ។ នេះអាចនិយាយបានថា ជាការការពារ

ខ្លួនប្រឆាំងទៅនឹងអំពើហិង្សា ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ស្រ្តី២២% បានទទួលស្គាល់ដែរថា ពួកគេបានបង្កការឈឺចាប់លើរូបកាយប្តីរបស់គេ សូម្បីតែប្តី មិនទាន់បានបញ្ចេញសកម្មភាពវាយដំផង ។

តារាងទី១. បទពិសោធន៍នៃអំពើហិង្សារបស់ស្រ្តីដែលបាន និងធ្លាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អាយុ១៥-៤៩ឆ្នាំ)				
ភូមិប្រជាធម្ម និង ភូមិក្បាលស្ពាន ឃុំប៉ោយប៉ែត				
ខែកុម្ភៈ ២០០៥				
	ធ្លាប់ទទួលរង		ទទួលរង	
	អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ		អំពើហិង្សាកាលពី ១២ខែមុន	
	#	%	#	%
ប្តីបានប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាយ៉ាងហោចណាស់ក្នុងរូបភាពណាមួយទៅលើអ្នកផ្តល់ចំណី	51	41%	36	29%
ប្តីច្រាន កន្ត្រាក់ ឬគប់របស់លើ	32	26%	21	17%
ប្តីទះ ឬមូលដៃ	32	26%	22	18%
ប្តីដាស់នឹងដៃ ឬប្រើរបស់អ្វីដែលបង្កការឈឺចាប់	25	20%	16	13%
ប្តីទាត់ ឬអូស	19	15%	15	12%
ប្តីគំរាមនឹងកាំបិត កាំភ្លើង ឬអាវុធផ្សេងទៀត	15	12%	11	9%
ប្តីបង្កការឈឺចាប់នៅអំឡុងពេលមានភិ	15	12%	11	9%
ប្តីបង្ខំអោយរួមរៀបនៅពេលដែលនាងមិនព្រម	7	8%	6	5%
ប្តីព្យាយាមប្រចាច់ក ឬដុតអ្នក	5	4%	4	3%
ប្តីប្រើកាំបិត កាំភ្លើង ឬអាវុធផ្សេងទៀតប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សា	5	4%	2	2%
n=123				

ផលវិបាកដែលបានលើកឡើងដោយស្រ្តីដែលទទួលរងការរំលោភបំពាន

ផលវិបាកដែលលើកឡើងញឹកញាប់ជាងគេដោយស្រ្តីដែលធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សាគឺ គ្រោះថ្នាក់ដល់រូបកាយ និងបញ្ហាសុខភាព ។ ក្នុងចំណោមស្រ្តី៥១នាក់ដែលអះអាងថាធ្លាប់ទទួលរងការរំលោភបំពាន មាន៦១% មានស្នាមជាំសាច់ និងឈឺចាប់រាងកាយ ដោយឡែកគ្រាន់តែក្នុងរយៈកាលមួយឆ្នាំកន្លងទៅនេះ មានរហូតដល់ទៅ៣៧% ។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ស្រ្តី២៥% បានទៅពិគ្រោះជាមួយគ្រូពេទ្យ ឬមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាព ហើយគិតពីមួយឆ្នាំកន្លងទៅនេះវិញគឺបានទៅជួបគ្រូពេទ្យតែ ១២% ប៉ុណ្ណោះ ។ បន្ថែមពីលើនេះទៀត

ស្ត្រី១៦%ទទួលរងរបួស ឬបាក់ឆ្អឹង រីឯរយៈពេលមួយឆ្នាំមកនេះ មានតែ៨% ។ ទោះបីការប្រព្រឹត្តហិង្សារហូតដល់មានការលើចាប់ខាងរាងកាយក្តី មានស្ត្រីត្រឹមតែ១២% (៦នាក់ក្នុងចំណោម៥១នាក់) ដែលនិយាយថា ប្តីបានធ្វើបាបរាងកាយ អះអាងថា ប្តីរបស់ពួកគេត្រូវបានចាប់ខ្លួន និងដាក់គុក ដោយសារប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាមកលើពួកគេ ។

ផលវិបាកផ្សេងៗទៀតដែលបានលើកឡើងក្នុងចំណោមស្ត្រីចំនួន៥១ រូបដែលទទួលរងហិង្សានោះមានដូចជា ប្រជាជននៅក្នុងភូមិ មិនសូវមានការរាប់រកឡើយ (១៨%) ។ ពួកគេបានបន្ថែមថា កូនរបស់ពួកគេមិនបានចូលសាលារៀន (១៦%) និងអ្នកខ្លះថា មិនអាចធ្វើការងារបាន (១៤%) ។ អ្នកខ្លះទៀតបាននិយាយថា ខ្លួនត្រូវឃ្នាតឆ្ងាយពីកូន (៨%) ហើយក៏មិនសូវបានចូលរួមក្នុងការងារអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ដែរ (៨%) ។

ប្រតិទិនស្រី ហេង សុភាព

ហេង សុភាព បច្ចុប្បន្នមានអាយុ ៣៥ឆ្នាំ មានស្រុកកំណើតនៅខេត្តកំពង់ចាម ។ នាងបានជួប និងរៀបការជាមួយប្តីរបស់នាងឈ្មោះ ជឹម សុវណ្ណា នៅខេត្តកំពង់ចាមក្នុងអំឡុងពេលដែលគាត់ធ្វើជាទាហាននៅទីនោះ។ ឥឡូវនេះ សុវណ្ណា មានអាយុ ៣៦ឆ្នាំ គាត់មានស្រុកកំណើតនៅខេត្តព្រៃវែង ។ ពីមុនមកគូរស្រករនេះប្រកបការងារជាកសិករនៅខេត្តកំពង់ចាម និងចិញ្ចឹមបីបាច់កូនចំនួនបួននាក់ក្នុងបន្ទុក ។ ដោយសារភាពខ្វះខាតដីស្រែនៅស្រុករបស់ខ្លួន សុភាព និងសុវណ្ណា បានសំរេចចាកចោលភូមិកំណើតដើម្បីទៅរស់នៅឃុំប៉ោយប៉ែត ក្នុងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។ បន្ទាប់ពីរស់នៅប៉ោយប៉ែតអស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំមក គូរស្រករនេះត្រូវបានគេផ្តល់ផ្ទះមួយខ្នង និងដីមួយឡូត៍នៅឆ្នាំ២០០០ ក្នុងតំបន់តាំងទីលំនៅថ្មីគឺនៅភូមិប្រជាធម្ម ។ សុវណ្ណា ប្រកបរបររត់ម៉ូតូខ្ទប់ និងសុភាព នៅផ្ទះមើលថែទាំកូន ។

បញ្ហារបស់គូរស្រករនេះបានចាប់ផ្តើមកើតមានឡើងនៅពេលដែល សុវណ្ណា មានទំនាក់ទំនងជាមួយប្អូនស្រីជីដូនមួយរបស់ សុភាព ដែលរស់នៅប៉ោយប៉ែតដែរ ។ នៅពេលដែលសុភាពបានឮដំណឹងនេះ ក៏បានសួរដេញដោលប្តីរបស់នាងអំពីទំនាក់ទំនងនេះ នៅពេលនោះប្តីរបស់នាងខឹង និងចាប់ផ្តើមវាយដំនាង ។ ការវាយដំបែបនេះបានកើតឡើងជាច្រើនដង រហូតដល់ថ្ងៃមួយអំពើហិង្សាកើតមានកាន់តែធំឡើងដល់ចំនុចមួយដែលប្តីរបស់នាងប្រចាប់ករបស់នាងស្ទើរតែស្លាប់ ។ សំណាងល្អ អ្នកជិតខាងបានជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ និងសង្គ្រោះនាង ។ សុភាព បានទៅស្នាក់ការប៉ូលីស ហើយទីបញ្ចប់គេបញ្ជូននាងទៅមជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ (CWCC) នៅប៉ោយប៉ែត ។ ក្នុងរាងកាយទ្រុឌទ្រោម រន្ធត់ស្មារតី និងគ្មានប្រភពប្រាក់ចំណូលផងនោះ សុភាព ត្រូវចំណាយពេលជាង ៦ខែ នៅមណ្ឌល CWCC នៅស៊ីសុផុន ជាមួយកូនតូចៗពីរនាក់ ។ ប្តីរបស់នាងមិនត្រូវបានឃាត់ខ្លួន ឬជាប់ឃុំឃាំងឡើយ ។

ដោយមានជំនួយផ្នែកច្បាប់ពីអង្គការ CWCC សុភាព បានប្តឹង និងត្រូវបានគេសំរេចអោយលែងលះ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ផ្ទះ និងដីមួយឡូត៍ ត្រូវបានគេសំរេចអោយទៅប្តីរបស់នាងក្នុងន័យថា ជាអ្នកត្រូវជួយរ៉ាប់រងជួយដល់កូនច្បង២នាក់ផង ។ សុភាពបានធ្វើ

ការជំទាស់ទៅនឹងការសំរេចនេះ។ ចំពោះកូនច្បងទាំងពីរគឺ ប្រុសអាយុ១៥ឆ្នាំ និងស្រីអាយុ១៣ឆ្នាំ ឥឡូវនេះរស់នៅជាមួយម្តាយក្មេករបស់នាងឯខេត្តព្រៃវែង ចំណែកឯកូនតូចពីរនាក់ ស្រីអាយុ៩ឆ្នាំ និងប្រុសអាយុ៨ឆ្នាំ រស់នៅជាមួយនាង និងប្អូនស្រីពីរបីនាក់របស់ នាងក្នុងផ្ទះជួលមួយនៅភូមិប្រជាធម្ម ។ ជាមួយនឹងជំនាញដែលបានរៀនពីអង្គការ CWCC ព្រមទាំងម៉ាស៊ីនដេរមួយចំនួនដែលអង្គការនេះបានផ្តល់អោយ សុភាព រួមជាមួយនឹងប្អូនស្រីរបស់នាងកំពុងធ្វើជាអ្នកកាត់ដេរអោយអ្នកជំនួញខ្មែរម្នាក់ដែលនាំសំលៀកបំពាក់ចេញទៅប្រទេសថៃ ។

ដឹង សុវណ្ណា បន្តរស់នៅជាមួយនឹងប្អូនស្រីដ៏ដូនមួយរបស់នាងដែលឥឡូវនេះកំពុងមានគភ៌ ។ នៅពេលដែលគេសួរនាងថា តើនាងគិតថា នឹងផ្សះផ្សាជាមួយនឹងប្តីវិញទេ បើសិនជាឱកាសហុចអោយ សុភាពឆ្លើយថានឹងគិតដែរ ។ នាងបញ្ជាក់ថា វាជាការមួយលំបាកចំពោះនាងក្នុងការរស់នៅម្នាក់ឯង ។ នាងអាចចិញ្ចឹមកូនៗទាំងអស់ រួមទាំងកូនពីរនៅព្រៃវែងផងដែរ ប៉ុន្តែបានត្រឹមតែគ្រប់គ្រាន់សំរាប់រស់ប៉ុណ្ណោះ ។ តែបើមានប្តីម្នាក់អាចជួយយើងបានច្រើនជាងនេះ ។ ប៉ុន្តែប្តីរបស់នាងមិនត្រូវប្រមាថជាមួយនាងវិញដាច់ខាតដូចនេះទើបនាងក៏កំណត់ដាច់ខាតដែរថា មិនរិលត្រឡប់ទៅរកគាត់វិញ ។

កត្តាប្រឈមមុខពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ

កត្តារួមចំណែកអោយមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារមិនត្រូវបានគេយល់ដឹងច្បាស់ឡើយ ។ តាមរយៈការពិនិត្យមើលទៅលើប្រវត្តិវិភាគកូណៈរបស់ស្ត្រី និងប្តីរបស់គេ និងគ្រួសារដែលគេរស់នៅ គេអាចចាប់ផ្តើមកំណត់កត្តាដែលទាក់ទងទៅនឹងការប្រឈមមុខក្នុងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារដែលអាចកើនឡើង^៦ ។ ការស្រាវជ្រាវនេះបានពិនិត្យទៅលើវិភាគកូណៈ និងបរិបទអំពើហិង្សាដូចជា ប្រវត្តិរបស់ស្ត្រីផ្ទាល់ ភាពខុសគ្នារវាងប្តីប្រពន្ធស្ថានភាពគ្រួសារ ព្រមទាំងឥរិយាបថ និងប្រវត្តិរបស់ប្តី ។

ប្រវត្តិរបស់ស្ត្រី

អត្រាអំពើហិង្សានៃស្ត្រីដែលបានធ្វើការស្រាវជ្រាវនេះគឺ ៤១% ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះរួចហើយ ។ ប៉ុន្តែ ថាតើស្ត្រីមានលក្ខណៈបែបណាខ្លះដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងរឿងនេះ? ការពិនិត្យឡើងវិញពីប្រវត្តិរបស់ស្ត្រីដែលទទួលរងអំពើហិង្សា បានជួយបែងចែកឃើញច្បាស់នូវកត្តាប្រឈមមុខមួយចំនួនទាក់ទងនឹងអំពើហិង្សា (សូមមើលតារាងទី ២) ។

^៦ ផ្នែកនេះដកស្រង់ពី “ជំពូកទី ៣, កត្តាប្រឈមមុខចំពោះបទពិសោធន៍អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ” Kishor and Johnson, Profiling Domestic Violence.

តារាងទី ២. ប្រវត្តិរបស់ស្ត្រីដែលបាននិងធ្លាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អាយុពី ១៥-៤៩ ឆ្នាំ)

ភូមិប្រជាធម្ម និង ភូមិក្បាលស្ពាន ឃុំប៉ោយប៉ែត

ខែកុម្ភៈ ២០០៥

ស្ថានភាពគ្រួសារ	ភាគរយនៃស្ត្រីទទួលបានអំពើហិង្សាក្នុងប្រភេទនីមួយៗ (ធៀបនឹងតួលេខសរុប)
រៀបការតែម្តងគត់	39% (37 ក្នុងចំណោម 94)
រៀបការច្រើនជាង ១ ដង	39% (9 ក្នុងចំណោម 23)
មេម៉ាយ	83% (5 ក្នុងចំណោម 6)
អាយុបច្ចុប្បន្ន	
15-19	100% (1 ក្នុងចំណោម 1)
20-29	33% (10 ក្នុងចំណោម 30)
30-39	50% (26 ក្នុងចំណោម 52)
40-49	35% (14 ក្នុងចំណោម 40)
អាយុកាលពីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍	
19 និងតិចជាង	32% (14 ក្នុងចំណោម 43)
20-24	52% (22 ក្នុងចំណោម 42)
25 និងច្រើនជាង	39% (15 ក្នុងចំណោម 38)
ចំនួនកូន	
0	44% (4 ក្នុងចំណោម 9)
1-2	36% (16 ក្នុងចំណោម 44)
3-4	53% (20 ក្នុងចំណោម 38)
5 ឬច្រើនជាង	34% (11 ក្នុងចំណោម 32)
កិច្ចការប្រធាន	
មិនបានទទួលការអប់រំ	42% (20 ក្នុងចំណោម 47)
បឋមសិក្សា	43% (28 ក្នុងចំណោម 65)
អនុវិទ្យាល័យឬខ្ពស់ជាង	27% (3 ក្នុងចំណោម 11)
n=123	

គេគិតថា ស្ត្រីរៀបការច្រើនជាងមួយដង ឬលែងលះ ឬបែកគ្នា អាចមានអត្រាអំពើហិង្សាខ្ពស់ជាងស្ត្រីដែលរៀបការមួយដង។ គេអាចនិយាយបានថា អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារអាចជាមូលហេតុដ៏សំខាន់សំរាប់ការបែកបាក់គ្រួសារ។ ប៉ុន្តែការស្រាវជ្រាវនេះបានបង្ហាញថា ស្ត្រីរៀបការមួយដង និងស្ត្រីរៀបការច្រើនដងមានភាគរយនៃអំពើហិង្សាស្មើគ្នា។ តាមរយៈការប្រៀបធៀបអោយឃើញថា ការរស់នៅក្នុងភាពជាស្ត្រីមេម៉ាយ (ពាក្យនេះមានន័យប្រាក់ប្រហែលគ្នានឹងពាក្យលែងលះឬបែកគ្នា) អាចសបញ្ជាក់ថា ស្ត្រីមានពាក់ព័ន្ធក្នុងប្រវត្តិនៃអំពើហិង្សាណាមួយ។ ស្ត្រីមេម៉ាយមួយចំនួនតូចត្រូវបានសំភាសន៍ តែក្នុងចំនួននេះ មានភាគរយខ្ពស់ដែលធ្លាប់ទទួលរងនូវអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ។

ស្ត្រីដែលបានរៀបការពីរយក្មេងអាចចាត់ទុកថា ងាយនឹងរងនូវអំពើហិង្សា ចំណែកឯស្ត្រីវ័យចំណាស់ដែលធ្លាប់បានរៀបការយូរឆ្នាំមកហើយ គេក៏គិតថា អាចនឹងប្រឈមមុខទៅនឹងអំពើហិង្សាច្រើនជាងស្ត្រីវ័យក្មេង។ នៅក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ គេពុំឃើញមានទិន្នន័យណាមួយបញ្ជាក់ពីករណីខាងលើនេះទេ។ ស្ត្រីដែលស្ថិតក្នុងអាយុខ្ពស់សាមសិបឆ្នាំ ឃើញថាបានទទួលរងនូវអំពើហិង្សាច្រើនជាងស្ត្រីនៅក្នុងវ័យខ្ពង់ម្ភៃ ឬ សែសិបឆ្នាំ។ មានករណីពិសេសតែមួយគត់ដែលត្រូវបានគេកត់សំគាល់គឺ៖ អ្នកផ្តល់ចំណេះដឹងម្នាក់មានអាយុក្រោមម្ភៃឆ្នាំក៏បានទទួលរងនូវអំពើហិង្សាដែរ។

ការរៀបការនៅវ័យក្មេងត្រូវបានគេយល់ថា ការប្រឈមមុខក្នុងអំពើហិង្សាមានការកើនឡើង ដោយហេតុថាស្ត្រី ស្ថិតក្នុងឋានៈតូចទាប និងភាពមិនទាន់ចាស់ទុំ។ ការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថា ស្ត្រីដែលរៀបការក្នុងវ័យក្មេងបានរងការរំលោភបំពាន ក្នុងចំនួនតិចជាងស្ត្រីដែលរៀបការក្នុងវ័យចំណាស់បន្តិច។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ដូចបានរំពឹងទុកជាមុនដែរ ស្ត្រីដែលរៀបការនៅអាយុ២៥ឆ្នាំឡើងទៅ ទទួលរងនូវអំពើហិង្សាទាបជាងស្ត្រីដែលរៀបការក្នុងចន្លោះអាយុពី ២០-២៤ឆ្នាំ។

ដោយសារមានការទទួលខុសត្រូវច្រើនក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់កូនៗ គេធ្វើការសន្និដ្ឋាន ស្ត្រីដែលមានកូនច្រើនក៏អាចប្រឈមមុខទៅនឹងអំពើហិង្សាច្រើនដែរ⁷។ តែការយល់ឃើញនេះ មិនមានទិន្នន័យបញ្ជាក់នោះទេ។

⁷ អ្នកនិពន្ធមួយចំនួនបានលើកជាមតិដោយឡែកថា មានកូនច្រើននៅក្នុងគ្រួសារអាចជាលទ្ធផលនៃអំពើហិង្សា ជាជាងកំណត់ថា ជាមូលហេតុនៃអំពើហិង្សា ព្រោះថាស្ត្រីធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សា អាចមិនសូវមានលទ្ធភាពជំទាស់នឹងចំណង់ផ្លូវភេទ និងការចង់បានកូន។ សូមមើល Kishor and Johnson ប្រវត្តិអំពើហិង្សា។

គេមើលឃើញថា អត្រាអំពើហិង្សាកើនឡើងក្នុងកំរិតខ្ពស់ចំពោះស្ត្រីដែលមានកូនមួយ ឬពីរ និងស្ត្រីដែលមានកូនបីឬច្រើននាក់ តែបែរជាមានចំនួនទាបចំពោះស្ត្រីដែលមានកូនប្រាំនាក់ឬច្រើនជាងនេះទៅវិញ។ សូមបញ្ជាក់បន្ថែមថា ស្ត្រីដែលគ្មានកូនសោះ មានអត្រាអំពើហិង្សាខ្ពស់។

ស្ត្រីដែលមានកំរិតវប្បធម៌ខ្ពស់ត្រូវបានគេសន្និដ្ឋានថា អាចទទួលបានអំពើហិង្សាទាប ព្រោះថាពួកគេមានចំណេះដឹង និងធនធានដើម្បីដោះស្រាយជាមួយប្តីដែលប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាបាន។ ការស្រាវជ្រាវនេះបានរកឃើញភាពពិតដូច្នោះមែន តែសំរាប់ស្ត្រីដែលមានការអប់រំថ្នាក់អនុវិទ្យាល័យឡើងទៅ។ ទោះបីចំនួនស្ត្រីដែលរៀនសូត្រដល់កំរិតនេះត្រូវបានសំភាសន៍ក្នុងចំនួនតិចតួច តែអត្រានៃអំពើហិង្សា មានកំរិតទាបណាស់។

ភាពខុសគ្នាផ្សេងៗរវាងប្តីប្រពន្ធ

កត្តាប្រឈមមុខជាច្រើនដែលធ្វើអោយស្ត្រីងាយរងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារគឺ ត្រូវគិតទៅដល់ភាពខុសគ្នារវាងប្តី និងប្រពន្ធ។ ពេលដែលមនុស្សពីរនាក់ដែលមានប្រវត្តិខុសគ្នាបានមករៀបការជាមួយគ្នា សម្ព័ន្ធភាពនេះអាចបង្កភាពតានតឹងដែលឈានទៅរកជម្លោះបាន។ ការស្រាវជ្រាវនេះបានព្យាយាមកំណត់នូវភាពខុសគ្នានៃអាយុ និងការសិក្សាអប់រំដែលអាចជាកត្តាពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ (សូមមើលតារាងទី៣)។

ប្រពន្ធដែលក្មេងជាងប្តីច្រើន ត្រូវបានគេយល់ឃើញថា អាចងាយនឹងទទួលបានអំពើហិង្សាដោយសារភាពខុសគ្នានៃអំណាចរបស់អ្នកទាំងពីរ។ ផ្ទុយទៅវិញ ស្ត្រីដែលចាស់ជាងប្តី អាចមានការប្រឈមមុខដែរ ព្រោះថានេះជាការផ្សំផ្គុំមួយដែលផ្ទុយពីការយល់ឃើញរបស់សង្គម។ ទិន្នន័យពីការស្រាវជ្រាវនេះ មិនបានបង្ហាញអោយឃើញច្បាស់ដូចការសន្និដ្ឋានខាងលើនេះទេ ប៉ុន្តែទាំងប្រពន្ធក្មេងជាង និងអាយុប្រហាក់ប្រហែលនឹងប្តីបានទទួលរងនូវអំពើហិង្សាក្នុងកំរិតទាបបំផុត។

ស្ត្រី និង ប្តីដែលមានការអប់រំទាំងពីរនាក់ ត្រូវបានគេគិតថា មានអត្រាអំពើហិង្សាតិច។ ដូចគ្នាដែរ ស្ត្រីដែលមានការអប់រំស្មើប្តីត្រូវបានគេឃើញថា មានការចុះសំរុងគ្នា និងមានអំពើហិង្សាតិច។ ការស្រាវជ្រាវគាំទ្រទស្សនៈខាងលើនេះ ហើយបានបង្ហាញថា ភាពខុសគ្នានៃការអប់រំរបស់ប្តីប្រពន្ធ ជាកត្តាប្រឈមមុខមួយជាពិសេសក្នុងករណីដែលប្តីមានការអប់រំទាបជាង និង ករណីដែលអ្នកទាំងពីរគ្មានការអប់រំទាល់តែសោះ។

ស្ត្រីដែលនៅក្នុងកំរិតអប់រំដូចបានលើកមកនេះ មានអត្រាអំពើហិង្សាច្រើនជាងស្ត្រីដែលមានប្តីទទួលការអប់រំស្មើគ្នា ឬមានការអប់រំខ្ពស់ជាងប្រពន្ធ ។

តារាងទី៣. ភាពខុសគ្នារវាងប្តីប្រពន្ធដែលរៀបរាប់ដោយស្ត្រីដែលបាននិងធ្លាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អាយុ១៥-៤៩ឆ្នាំ) ភូមិប្រជាធម្ម និង ភូមិក្បាលស្ពាន ឃុំប៉ោយប៉ែត ខែកុម្ភៈ ២០០៥	
អាយុខុសគ្នារវាងប្តីប្រពន្ធ	ភាគរយនៃស្ត្រីទទួលរងអំពើហិង្សាក្នុងប្រភេទនីមួយៗ (ធៀបនឹងតួលេខសរុប)
ប្តី មានអាយុ	
ក្មេងជាង	42% (17 ក្នុងចំណោម 40)
ចាស់ជាង 0-4 ឆ្នាំ	37% (17 ក្នុងចំណោម 46)
ចាស់ជាង 5-9 ឆ្នាំ	48% (13 ក្នុងចំណោម 27)
ចាស់ជាង 10 ឆ្នាំ ឬច្រើនជាង	40% (4 ក្នុងចំណោម 10)
ភាពខុសគ្នានៃការអប់រំ	
ប្តីមាន	
ការអប់រំតិច	67% (8 ក្នុងចំណោម 12)
អ្នកទាំងពីរគ្មានការអប់រំ	50% (3 ក្នុងចំណោម 6)
ការអប់រំស្មើគ្នា	32% (11 ក្នុងចំណោម 34)
ការអប់រំច្រើនជាង	41% (24 ក្នុងចំណោម 58)
មិនដឹង	38% (5 ក្នុងចំណោម 13)
n=123	

ស្ថានភាពលក្ខណៈគ្រួសារ

មជ្ឈដ្ឋាននៅជុំវិញទឹកដីដែលស្ត្រីរស់នៅ ក៏អាចជាកត្តាប្រឈមមុខទៅនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារដែរ ។ ការស្រាវជ្រាវបានធ្វើការពិនិត្យទៅលើស្ថានភាពគ្រួសារ និងមជ្ឈដ្ឋានជុំវិញដែលអាចពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ (សូមមើលតារាងទី ៤) ។

ដោយអ្នកចំណាកស្រុកថ្មីត្រូវការស្វែងរកការងារធ្វើ ស្វែងរកទីកន្លែងរស់នៅ និងកសាងទំនាក់ទំនងក្នុងសង្គម គេបានសន្និដ្ឋានថា ស្ត្រីដែលរស់នៅហើយប៉ែតកាន់តែយូរ អាចនាំអោយមានអំពើហិង្សាថយចុះ ។ តាមពិតទៅ មតិខាងលើនេះផ្ទុយគ្នាទៅនឹងអ្វីដែលបានកើតជាក់ស្តែងនៅក្នុងតំបន់ស្រាវជ្រាវ ។ ការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញ ថា ស្ត្រីដែលធ្វើចំណាកស្រុកមកនៅហើយប៉ែតមុនឆ្នាំ២០០០ មានអត្រាអំពើហិង្សា ខ្ពស់ជាងអ្នកដែលទើប មកនៅក្រោយសហសវត្សរ៍ ។

ស្ត្រីដែលមានសាច់សាលាហិតរស់នៅហើយប៉ែតដែរ ត្រូវបានគេគិតថា មានឥទ្ធិពលជួយបន្ថយអំពើហិង្សាខ្លះ ដែរ ។ ជាទូទៅ ស្ត្រីដែលមានសមាជិកគ្រួសារនៅក្បែរ (ដូចជា ម្តាយ ឪពុក បងប្អូនស្រី ឬបងប្អូនប្រុស) អាចធ្វើអោយមានការព្យួរព្រឹតក្នុងការបង្កអំពើហិង្សា ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ស្ត្រីដែលមានសាច់សាលាហិត របស់ខ្លួននៅក្នុងឃុំនេះដែរនោះ បានទទួលរងនូវអំពើហិង្សាច្រើនជាងបន្តិចបន្តួច បើប្រៀបធៀបនឹងអ្នក ដែលមិនមានសាច់សាលាហិតនៅក្បែរសោះ ។

ការមានសាច់សាលាហិតខាងប្តីរស់នៅហើយប៉ែតដែរនោះ មិនបានបង្ហាញអោយឃើញនូវនិរន្តរភាពណាមួយ ច្បាស់លាស់ទេ ។ គេយល់ថា វិត្តមានសាច់សាលាហិតខាងប្តីដែលរស់នៅក្បែរ ឬក្នុងតំបន់ជាមួយគ្នា អាចជួយរក្សាចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬក៏អាចជាកត្តាជំរុញអោយមានអំពើហិង្សាដែរ ។ ជាក់ស្តែង ស្ត្រីដែល មានសាច់សាលាហិតខាងប្តីរស់នៅក្នុងឃុំដែលស្រាវជ្រាវនេះ បានឃើញថា ទទួលរងនូវអំពើហិង្សាច្រើនជាង បន្តិចបន្តួច បើប្រៀបធៀបនឹងអ្នកដែលមិនមានសាច់សាលាហិតខាងប្តីរស់នៅជិត ។

តារាងទី ៤. លក្ខណៈទូទៅខ្លះៗនៃស្ត្រីបាននិងធ្លាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អាយុពី១៥-៤៩ឆ្នាំ) ភូមិប្រជាធម្ម និង ភូមិក្បាលស្ពាន ឃុំប៉ោយប៉ែត ខែកុម្ភៈ ២០០៥	
រយៈពេលដែលស្ត្រីស្នាក់នៅប៉ោយប៉ែត	ភាគរយនៃស្ត្រីទទួលរងអំពើហិង្សាក្នុងប្រភេទនីមួយៗ (ធៀបនឹងតួលេខសរុប)
មករស់នៅប៉ោយប៉ែតមុនឆ្នាំ២០០០	46% (38 ក្នុងចំណោម 82)
មករស់នៅប៉ោយប៉ែតតាំងពីឆ្នាំ២០០០	32% (13 ក្នុងចំណោម 41)
សាច់សាលាហិតខាងស្ត្រីដែលរស់នៅប៉ោយប៉ែត	44% (25 ក្នុងចំណោម 57)
សាច់សាលាហិតខាងប្តីដែលរស់នៅប៉ោយប៉ែត	46% (19 ក្នុងចំណោម 41)
កំរិតប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ	
5,000 រៀល ឬតិចជាង ក្នុងមួយថ្ងៃ	44% (14 ក្នុងចំណោម 32)
5,001 រៀល – 10,000 រៀល ក្នុងមួយថ្ងៃ	44% (26 ក្នុងចំណោម 59)
ច្រើនជាង 10,000 រៀល ក្នុងមួយថ្ងៃ	34% (11 ក្នុងចំណោម 32)
ស្ត្រីដែលអាចប្រាក់ចំណូលបានដោយខ្លួនឯង	44% (35 ក្នុងចំណោម 80)
n=123	

ជាទូទៅ ទោះបីគេចាត់ទុកថា ភាពក្រីក្រជាកត្តាដែលអាចនាំអោយមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារក៏ដោយ ក៏ការស្រាវជ្រាវប្រៀបធៀបរវាងប្រទេសចំនួន៩ បង្ហាញថា មិនឃើញមានទំនាក់ទំនងគ្នារវាងអំពើហិង្សា និង ភាពក្រីក្រគ្រប់ករណីនោះទេ ។ គួរកត់សំគាល់ថា ចំនួនស្ត្រីភាគតិចដែលស្ថិតក្នុងគ្រួសារដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិ ច្រើននៅក្នុងប្រទេសមួយចំនួនធំដែលបានស្រាវជ្រាវកន្លងមកគឺទទួលរងនូវអំពើហិង្សាពីសំណាក់ប្តីរបស់ខ្លួន^៨ ។ ចំពោះការស្រាវជ្រាវនេះវិញបង្ហាញថា មិនមានភាពខុសគ្នាទេ ចំពោះការកើតមាននូវអំពើហិង្សាសំរាប់ស្ត្រី ដែលមានប្រាក់ចំណូលគ្រួសារក្នុងមួយថ្ងៃ ៥០០០រៀល (១.២៥ដុល្លា) ឬតិចជាងនេះ បើធៀបនឹងស្ត្រីដែល មានប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃពី ៥០០១ ទៅ ១០០០០រៀល ។ ផ្ទុយទៅវិញ ស្ត្រីដែលមានប្រាក់ចំណូលក្នុងមួយថ្ងៃ ១០០០០រៀល ឬច្រើនជាងនេះ ឃើញថា ទទួលរងនូវអំពើហិង្សាទាបជាងគួរអោយកត់សំគាល់ ។

^៨ សូមមើល គីស័រ និងចនសិនដែលបានសរសេរអំពី ប្រវត្តិអំពើហិង្សា

ការដែលស្ត្រីមានលទ្ធភាពរកចំណូលបានដោយខ្លួនឯង ត្រូវបានគេបកស្រាយបានពីរយ៉ាង៖ ទី១ ស្ត្រីអាចមាន ភាពជឿជាក់ និងគ្រប់គ្រងលើខ្លួនឯងបានច្រើន។ ប៉ុន្តែផ្ទុយមកវិញស្ត្រីដែលមានលុយកាក់នៅជាប់នឹងខ្លួន តាមរយៈ ការប្រកបរបរដោយខ្លួនឯង អាចជាគោលដៅដែលធ្វើអោយប្តីវាយដណ្តើមយកលុយកាក់អស់។ ចំពោះការស្រាវជ្រាវនេះ បានបង្ហាញអោយឃើញថា ស្ត្រីក្នុងចំនួនច្រើនដែលរកប្រាក់ចំណូលបានដោយខ្លួនឯង ឃើញមានការទាក់ទងនឹងការកើតមាននូវអំពើហិង្សា។

លក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ប្តី

អំពើហិង្សាលើស្ត្រីមិនអាចយល់ច្បាស់ទេ បើមិនមានការយល់អំពីចរិតលក្ខណៈរបស់ប្តីដែលជាអ្នកបង្កទុក្ខ ទោស។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះបានពិនិត្យទៅលើប្រវត្តិ និងលក្ខណៈសម្បត្តិរបស់ប្តីនៅក្នុងគ្រួសារដែលមាន អំពើហិង្សា (សូមមើលតារាងទី ៥) ។

ស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនមានការអប់រំទាប ត្រូវបានគេគិតថា នឹងទទួលបាននូវអំពើហិង្សាខ្ពស់។ ជាក់ស្តែង នៅក្នុង ការស្រាវជ្រាវនេះ ស្ត្រីដែលប្តីមិនមានការអប់រំសោះ ទទួលបាននូវអំពើហិង្សាខ្ពស់។ ប៉ុន្តែ ផ្ទុយនឹងការរំពឹងទុក គេឃើញថា ស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនរៀនដល់កំរិតអនុវិទ្យាល័យឬខ្ពស់ជាងនេះ ក៏ទទួលបាននូវអំពើហិង្សា មិនទាប ជាងស្ត្រីដែលប្តីបានរៀនត្រឹមបឋមសិក្សានោះដែរ។

**តារាងទី ៥. លក្ខណៈទូទៅរបស់ប្តី (ដែលមានប្រពន្ធអាយុពី១៥-៤៩ ឆ្នាំ)
ភូមិប្រជាធម្ម និង ភូមិក្បាលស្ពាន ឃុំប៉ោយប៉ែត
ខែកុម្ភៈ ២០០៥**

កំរិតវប្បធម៌របស់ប្តី	ភាគរយនៃស្ត្រីទទួលបានអំពើហិង្សាក្នុងប្រភេទនីមួយៗ (ធៀបនឹងតួលេខសរុប)
មិនបានចូលសាលា	59% (10 ក្នុងចំណោម 17)
បឋមសិក្សា	38% (20 ក្នុងចំណោម 52)
មធ្យមសិក្សា ឬខ្ពស់ជាង	39% (16 ក្នុងចំណោម 41)
មិនដឹង	38% (5 ក្នុងចំណោម 13)
ការងាររបស់ប្តី	
មិនធ្វើកសិកម្ម	41% (44 ក្នុងចំណោម 107)
ធ្វើកសិកម្ម	37% (3 ក្នុងចំណោម 8)
គ្មានការងារធ្វើ	57% (4 ក្នុងចំណោម 7)
ប្តីចេញទៅធ្វើការងារក្រៅផ្ទះច្រើនជាងមួយខែ	70% (12 ក្នុងចំណោម 17)
ធ្លាប់ជាទាហាន ឬប៉ូលីស	49% (34 ក្នុងចំណោម 69)
សេពគ្រឿងស្រវឹង	
មិនសេព	21% (7 ក្នុងចំណោម 33)
ធ្លាប់សេពតែមិនដែលស្រវឹង	33% (2 ក្នុងចំណោម 6)
ស្រវឹងម្តងម្កាល	31% (15 ក្នុងចំណោម 49)
ស្រវឹងញឹកញយ	77% (27 ក្នុងចំណោម 35)
សេពថ្នាំញៀន	
មិនដែលសេពថ្នាំញៀន	38% (44 ក្នុងចំណោម 114)
សេពថ្នាំញៀន	78% (7 ក្នុងចំណោម 9)
ការលេងល្បែងស៊ីសង	
មិនលេងល្បែងស៊ីសង	40% (35 ក្នុងចំណោម 88)
លេងល្បែងស៊ីសង	46% (16 ក្នុងចំណោម 35)
n=123	

ស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនប្រកបរបរកសិកម្មដែលជាទូទៅ ការងារនេះតំរូវអោយមានការជួយគ្នាក្នុងគ្រួសារ ឃើញថា មានអំពើហិង្សាតិចជាងស្ត្រីដែលប្តីប្រកបការងារក្រៅពីការងារកសិកម្ម។ ទោះបីជា នៅតំបន់ហើយប៉ែតនេះ ការងារក្រៅពីកសិកម្មមានចំនួនច្រើនជាងការងារកសិកម្ម ហើយដែលរឿងនេះជាការពិបាកមួយសំរាប់យកមកធ្វើការប្រៀបធៀបក៏ដោយ ក៏លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះបង្ហាញអោយឃើញដូចការលើកឡើងមកនេះពោលគឺ ស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនប្រកបរបរកសិកម្ម មានអំពើហិង្សាតិចជាងស្ត្រីដែលប្តីប្រកបការងារក្រៅពីការងារកសិកម្ម ឬប្តីគ្មានការងារធ្វើ។ ចំពោះស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនពុំមានការងារធ្វើត្រូវបានសំភាសន៍ក្នុងចំនួនតិច តែអត្រានៃអំពើហិង្សាមានកម្រិតខ្ពស់។

ការដែលប្តីចេញទៅធ្វើការក្រៅផ្ទះច្រើនជាងមួយខែ ជាកត្តាប្រឈមមុខមួយ។ ការស្រាវជ្រាវបានរកឃើញថា រឿងនេះជាការពិត ព្រោះថាស្ត្រីរហូតដល់ទៅ ៧០%ដែលប្តីចេញទៅធ្វើការងារក្រៅផ្ទះ បានទទួលរងអំពើហិង្សា។

ដូចគ្នាដែរ ប្តីដែលធ្វើជាទាហាន ឬនគរបាលក៏ជាកត្តាប្រឈមមុខមួយដែរ។ ដូចការគិតទុកជាមុន ស្ត្រីដែលប្តីធ្លាប់បំរើការជាទាហាន ឬនគរបាលទទួលរងនូវអំពើហិង្សាខ្ពស់ជាងអត្រាទូទៅនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ។

នៅក្នុងការស្រាវជ្រាវប្រៀបធៀបទៅលើប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន ៩ ស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនវិលត្រឡប់មកផ្ទះ ហើយស្រវឹងញឹកញាប់ បានបង្ហាញអោយឃើញថា ភាគច្រើនទទួលរងនូវអំពើហិង្សា។ ក្នុងចំណោមចំណុចជាច្រើនដែលគេគិតថាជះឥទ្ធិពលមកលើអំពើហិង្សាតាមរយៈការស្រាវជ្រាវនៃប្រទេសជាច្រើន មានចំណុចមួយបង្ហាញអោយឃើញច្បាស់នោះគឺ ការស្រវឹងជាប្រចាំរបស់ប្តី មានទំនាក់ទំនងពិតប្រាកដទៅនឹងការកើតមានអំពើហិង្សា។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវនៅហើយប៉ែតក៏ដូចគ្នាទៅនឹងការរកឃើញខាងលើនេះដែរ។ ស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនស្រវឹងញឹកញាប់ ទទួលរងនូវអំពើហិង្សារហូតដល់ទៅ ៧៧% ។ ដូច្នោះ ជាការពិតណាស់ភាពស្រវឹងជាប្រចាំរបស់ប្តីជាកត្តាប្រឈមមុខខ្ពស់មួយ ចំពោះស្ត្រីនៅក្នុងតំបន់ដែលបានស្រាវជ្រាវនេះ។

⁹ មើល គីស័រ និងចនសិនសរសរអំពី ប្រវត្តិនៃអំពើហិង្សា

ដូចគ្នានេះដែរ ស្ត្រីដែលប្តីសេពគ្រឿងញៀន ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពប្រឈមមុខខ្ពស់។ សូមបញ្ជាក់ថា រឿងនេះ ឃើញកើតមានទៅលើស្ត្រីមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ។ ជារួម ក្នុងចំណោមស្ត្រីមួយភាគតូចដែលមានប្តីសេពគ្រឿង ញៀននោះ បើគិតជាភាគរយគឺមាន ៧៨% ដែលទទួលរងនូវអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ។

ល្បែងស៊ីសងមានជាទូទៅនៅក្នុងតំបន់ស្រាវជ្រាវនេះ ហើយត្រូវបានគេគិតថា ជាកត្តាមួយដែលអាចប្រឈមមុខ ដែរ។ ទិន្នន័យ បានបញ្ជាក់ច្បាស់ពីរឿងនេះ។ ស្ត្រីដែលប្តីលេងល្បែងទទួលរងនូវអំពើហិង្សាខ្ពស់ជាង ស្ត្រីដែល ប្តីមិនលេងល្បែងស៊ីសង។

កត្តាប្រឈមមុខដែលបានលើកឡើងដោយស្ត្រីរងនូវហិង្សាពីប្តីរបស់ខ្លួន

ការស្រាវជ្រាវនេះក៏បានកត់ត្រានូវកត្តាប្រឈមមុខដែលស្ត្រីរងគ្រោះបានលើកឡើង។ ក្នុងចំណោមស្ត្រី ៥១ នាក់ដែលបានអង្កេត មាន៥៩%បានលើកឡើងថា មូលហេតុនៃអំពើហិង្សាគឺដោយសារប្តីរបស់ខ្លួនផឹកស្រា ២៧% ត្រូវប្តីចោទប្រកាន់ថាមិនស្មោះត្រង់ និង ២៥% លើកឡើងថា ប្តីលេងល្បែង។ លើសពីនេះទៅទៀត ១៨% និយាយថា ប្តីមានប្រពន្ធចុង រីឯ១២%ទៀតថា មូលហេតុនៃអំពើហិង្សាគឺមិនព្រមអោយប្រាក់ទៅប្តី។ លើសពីនេះទៅទៀតគឺ ១០%នៃស្ត្រីទទួលរងអំពើហិង្សាបានលើកឡើងពីមូលហេតុដូចខាងក្រោម៖ មិនបាន ចំអិនអាហារទាន់ពេលវេលា មិនមើលថែទាំកូនបានត្រឹមត្រូវ បដិសេធមិនរួមរក្ស និងប្តីសេពគ្រឿងញៀន។ គួរកត់សំគាល់ផងដែរ ទោះបីជាករណីជាច្រើនកើតចេញពីឥរិយាបថរបស់ប្តី តែក៏មានករណីខ្លះកើតចេញពី ឥរិយាបថរបស់ស្ត្រីខ្លួនឯងផ្ទាល់ដែរ។

រឿងរ៉ាវរបស់ ញ៉ែម ប៊ុណ្ណារី

ញ៉ែម ប៊ុណ្ណារី បច្ចុប្បន្នអាយុ ៣៥ឆ្នាំ បានរៀបការតាំងពីអាយុ ១៥ឆ្នាំមកម៉្លេះ។ ស្រុកកំណើតនៅខេត្តបាត់ដំបង នាងបានលក់ ដីស្រែដើម្បីរៀបការលក់ដីដែលធ្វើអោយប៊ុណ្ណារី ព្រមទាំងប្តី មានឱកាសតិចតួចក្នុងការរកប្រាក់ចំណូល ហើយអ្នកទាំងពីរមិនធ្លាប់ បានទទួលការសិក្សាអប់រំទេ។ ដូច្នោះ គួរស្រករនេះបានសំរេចចិត្តផ្លាស់ទីលំនៅទៅប៉ោយប៉ែត ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ នៅពាក់កណ្តាល ទសវត្សឆ្នាំ១៩៨០ ហើយធ្វើការជាកម្មករ ឬការងារដទៃទៀតដែលមាន។ បន្ទាប់មក គួរស្រករទាំងពីរមានប្រាក់ចំណូលគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីចិញ្ចឹមគ្រួសារ និងកូនៗ។ ប៉ុន្តែ ៥ឆ្នាំកន្លងមកនេះ ប្តី ប៊ុណ្ណារី ឈ្មោះជា ណារិន ចាប់ផ្តើមផឹកស្រាយ៉ាងច្រើន សេពគ្រឿងញៀន និង លេងល្បែងស៊ីសង ដូច្នោះភ័ព្វសំណាងរបស់គេក៏បានប្រែប្រួលដែរ។ ណារិន ចាប់ផ្តើមប្រថុណ្យយ៉ាងខ្លាំងហើយបានចោទប្រកាន់ ប៊ុណ្ណារីថាមិនស្មោះត្រង់។ ក្រោយមកការវាយតប់បានចាប់ផ្តើមឡើង។ នាងបានរងរបួសក្បាលរហូតដល់ដៃដែរ។ នាងជាំភ្នែក ជាំជើង

ដែលធ្វើអោយនាងដើរមិនរួចអស់រយៈពេលពីរសប្តាហ៍។ ដោយសារភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃរបួសរបស់នាង ប៊ូលីសបានឃាត់ខ្លួន ហើយក្រោយមក ក៏បានដោះលែងប៊ូលីសរបស់នាងវិញចំនួនបីដងក្នុងពេលផ្សេងៗគ្នា។ ប៊ូលីស បានទូញសោកថា “នៅពេលដែលខ្ញុំរាយការណ៍ជូនប៊ូលីសនៅពេលនោះបងប្អូនស្រីរបស់ខ្ញុំក៏បានរាយការណ៍ទៅប៊ូលីសដែរ តែមិនដឹងយ៉ាងដូចម្តេច ខ្ញុំនៅតែកាន់ជើងគាត់ដដែល។”

នៅពេលមានអំពើហិង្សាកើតឡើង ប៊ូលីសរឹតតែទៅផ្ទះម្តាយនាង។ អ្នកជិតខាងក៏បានជួយនាង និងអោយនាងជួបជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ (CWCC) នៅហើយប៉ែត។ បន្ទាប់ពីមានរឿងកើតឡើង នាងស្វែងរកជំនួយនិងស្នាក់នៅការិយាល័យ CWCC អស់រយៈពេលមួយសប្តាហ៍។ ក្នុងអំឡុងពេលស្នាក់នៅការិយាល័យអង្គការនេះ ទាំងប៊ូលីស និងខ្លួននាងផ្ទាល់បានទទួលនូវការពិគ្រោះយោបល់ ហើយ ណារិន បានប្តេជ្ញាផ្តល់ប្រព្រឹត្តិរបស់ខ្លួន។ CWCC បានសរសេរកិច្ចសន្យាមួយបញ្ជាក់ពីលក្ខខណ្ឌនៃការផ្សះផ្សា ហើយអ្នកទាំងពីរបានផ្តិតមេដៃលើកិច្ចសន្យានោះ។ ទោះជាការវាយតប់បានផ្អាកមួយរយៈក៏ដោយ ក៏ណារិននៅតែគំរាម ប៊ូលីស យកប្រាក់ទិញស្រា និងគ្រឿងញៀនដែរ។ នៅពេលមួយដែលមានជម្លោះខ្លាំង ការវាយតប់ក៏បានចាប់ផ្តើមជាថ្មី ហើយនាងបានផ្ញើកូន ជាមួយនិងសាច់ញាតិ ហើយទៅធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសថៃ ជាអ្នកបម្រើនៅក្នុងផ្ទះរយៈពេល ៨ខែ។

ពេលត្រលប់មកហើយប៉ែតវិញ ប៊ូលីស មានការងារធ្វើនៅក្នុងផ្សារមួយ។ ប៉ុន្តែ ដោយប្តីគ្មានការងារធ្វើនៅផ្ទះ និងគ្មានប្រាក់ផងនោះ ចំណងគ្រួសារបានធ្លាក់ចុះកាន់តែខ្លាំង។ នៅពេលដែលប៊ូលីស ស៊ីលែង គាត់បានគំរាមសម្លាប់នាង។ ឥឡូវនេះ នាងរស់នៅក្នុងមណ្ឌល CWCC នៅស៊ីសុផុនជាមួយកូន៤ក្មេងចំណាមកទាំង៦នាក់របស់នាង។ ប៊ូលីស មានជំនឿថា នាងអាចត្រូវប្តីសម្លាប់ឬក៏ត្រូវធ្វើអត្តឃាតវិញ បើសិនជានាងត្រូវរស់នៅជាមួយប៊ូលីសទៀត។ គាត់បាននិយាយដោយអស់សង្ឃឹមថា “ខ្ញុំមិនខ្វល់ថានរណាមើលថែទាំកូននោះទេ ខ្ញុំត្រូវតែសំរេចចិត្តត្រឡប់ទៅស្រុករបស់ម្តាយនៅខេត្តតាកែវវិញ”។ ប៊ូលីសខ្ញុំនឹងមិនទៅតាមខ្ញុំទេ។ ខ្ញុំនឹងអាចមើលថែទាំកូន និងអោយពួកវាចូលសាលារៀន”។ ការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់ ប៊ូលីស ក្នុងការកសាងជីវិតថ្មីសំរាប់នាង និងកូនៗ ទោះបីបានឬមិនទាន់បានលែងលះក្តី បានបង្ហាញអោយឃើញច្បាស់តាមរយៈទឹកភ្នែកហូរហាមរបស់នាង។

តួនាទី និង ទំនាក់ទំនងយេនឌ័រទៅនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ

យោងតាមការស្រាវជ្រាវប្រៀបធៀបនៃអំពើហិង្សាក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន៩ ទើបបានធ្វើអោយការស្រាវជ្រាវនៅហើយប៉ែតនេះ បានលើកយកនូវចំណុចមួយចំនួនដែលទាក់ទងនឹងតួនាទី និងទំនាក់ទំនងយេនឌ័រ ជាចំណុចសំខាន់ដើម្បីស្វែងយល់អំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ។ ក្នុងចំណោមចំណុចទាំងនោះគឺ មានការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងការសំរេចចិត្តក្នុងគ្រួសារ ការសុខចិត្តស្ម័គ្រចិត្តអោយប៊ូលីស និងឥរិយាបថត្រួតត្រារបស់ប៊ូលីសពោះជីវិតរបស់ប្រពន្ធ¹⁰ ។

¹⁰ ផ្នែកនេះមានក្នុង “ជំពូកទី 4, អំពើហិង្សា និងការផ្តល់អំណាចដល់ស្ត្រី” គីស័រ និងចេសសិន ប្រវត្តិអំពើហិង្សា

ការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្ត

ការចូលរួមក្នុងសេចក្តីសំរេចចិត្តអំពីតំរូវការរបស់ខ្លួនឯង ក៏ដូចជាតម្រូវការក្នុងគ្រួសារមួយ និងតំរូវការរបស់ កូនៗ អាចចាត់ទុកថា ជាភ្លើងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការចូលរួមរបស់ស្ត្រី និងការទទួលខុសត្រូវចំពោះបញ្ហា នៅជុំវិញខ្លួន។ ស្ត្រីអាចត្រូវបានហាម មិនអោយចូលរួមក្នុងសេចក្តីសំរេចចិត្តក្នុងគ្រួសារ តាមរយៈ ឥរិយាបថត្រួតត្រារបស់ប្តី។ ម្យ៉ាងទៀត ស្ត្រីដែលព្យាយាម ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តក្នុងបរិយាកាសមួយ ដែលហួសពីលក្ខខ័ណ្ឌដែលអាចទទួលយកបាន អាចធ្វើអោយកើតឡើងនៃអំពើហិង្សា ។ ការធ្វើសេចក្តី សំរេចចិត្តរួមគ្នា អាចបកស្រាយថា ជាដំណើរការមួយនៃការចរចារវាងភាពជ្រុលនិយមរបស់ភាគីណាមួយ ដែលនៅទីផុតធ្វើអោយអំពើហិង្សាថយចុះ។ ការស្រាវជ្រាវនេះបង្ហាញថា ក្នុងករណីភាគច្រើន អំពើហិង្សា ក្នុងគ្រួសារចំពោះគូរស្រករដែលធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តរួមគ្នា មានកំរិតទាបជាងគូរស្រករដែលប្តី ឬប្រពន្ធធ្វើ ការសំរេចចិត្តតែម្នាក់ឯង (សូមមើលតារាងទី ៦) ។

តារាងទី ៦. អាកប្បកិរិយាអំពីសេចក្តីសំរេចចិត្តរបស់ស្ត្រីដែលបាននិងធ្លាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អាយុពី១៥-៤៩ ឆ្នាំ) ភូមិប្រជាធម្ម និង ភូមិក្បាលស្ពាន ឃុំប៉ោយប៉ែត ខែកុម្ភៈ ២០០៥						
នរណាអាចធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តអំពី:	ប្រពន្ធម្នាក់ឯង		ប្រពន្ធជាមួយប្តី		ប្តីម្នាក់ឯង	
	#	%	#	%	#	%
ម្តងម្កាត់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍						
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	31	61%	12	23%	8	16%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	44	62%	26	37%	1	1%
ការពិនិត្យសុខភាពប្រពន្ធ						
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	23	45%	15	29%	13	25%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	13	18%	46	65%	12	17%
ការព្យាបាលជម្ងឺកូន						
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	25	50%	18	36%	7	14%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	21	30%	43	61%	6	8%
ទៅលេងគ្រួសារ មិត្តភ័ក្តិ សាច់សារលាហិត						
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	10	20%	27	53%	14	27%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	4	6%	58	83%	8	11%
ទិញរបស់របរដុំកំរុនសំរាប់គ្រួសារ						
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	11	21%	28	55%	12	23%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	11	16%	52	74%	7	10%
មានកូនមួយខ្សែ						
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	17	34%	22	44%	11	8%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	17	24%	46	65%	8	11%
ការពន្យារកំណើត						
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	20	41%	22	45%	7	14%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	22	33%	34	51%	11	16%
n=51 សំរាប់ស្ត្រីដែលធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សា n=72 សំរាប់ស្ត្រីដែលមិនធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សា សំគាល់: មិនមែនគ្រប់អ្នកផ្តល់ចម្លើយទាំងអស់បានឆ្លើយគ្រប់សំណួរទេ ។						

ការយល់ឃើញពីភាពសមស្របសំរាប់អោយមានអំពើហិង្សា

ការស្រាវជ្រាវនេះក៏បានសួរសំណួរអំពីអាកប្បកិរិយារបស់ស្ត្រីអំពី បញ្ហាប្តីវាយដំប្រពន្ធដែរ ។ សំណួរទាំងនេះ ពិនិត្យទៅលើការទទួលយករបស់ស្ត្រីលើបរិបទដែលអោយអំណាចទៅអោយបុរស និង ការស្ថិតនៅក្រោម បង្គាប់របស់បុរស ។ មានសម្មតិកម្មមួយថា ស្ត្រីដែលបានទទួលយកតួនាទីជាប្រពន្ធ ហើយព្រមអោយខ្លួនស្ថិត នៅក្រោមបង្គាប់បញ្ជារបស់ប្តី អាចទទួលបាននូវអំពើហិង្សាតិច ព្រោះពួកគេគោរពតួនាទីទៅតាមប្រពៃណី ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ការស្រាវជ្រាវនេះមិនបានរកឃើញភស្តុតាងណាមួយដែលថា ស្ត្រីដែលយល់ព្រមថាប្តី វាយប្រពន្ធជារឿងមួយសមស្របនោះ មានអត្រាអំពើហិង្សាទាបនោះទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញ រាល់ហេតុផលដែល បានសួរក្នុងពេលស្រាវជ្រាវ អត្រាអំពើហិង្សាដែលបង្កឡើងដោយប្តីមានកំរិតខ្ពស់ ក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលយល់ ស្របថា ការដែលប្តីវាយប្រពន្ធ គឺពិតជារឿងសមស្រប (សូមមើលតារាងទី៧) ។ តាមទស្សនៈមួយទៀត យើងអាចលើកជាសម្មតិកម្មថា ការកើតមាននូវអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ បណ្តាលមកស្ត្រីដែលរងគ្រោះ ព្រម ទទួលស្គាល់ថា ការមានហិង្សាជារឿងមួយដែលសមស្រប ។

តារាងទី ៧. ការកើតមាននៃអំពើហិង្សាក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលបាននិងធ្លាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អាយុពី១៥-៤៩ ឆ្នាំ) ដែលយល់ព្រម និងជំទាស់នឹងអំពើដែលប្តីបង្កការឈឺចាប់ដល់ប្រពន្ធ ភូមិប្រជាធម្ម និង ភូមិក្បាលស្ពាន ឃុំប៉ោយប៉ែត. ខែកុម្ភៈ ២០០៥				
ប្តីបង្កការឈឺចាប់លើរាងកាយប្រពន្ធ ជាការសមស្រប:	យល់ព្រម		មិនយល់ព្រម	
	ចំនួន	% នៃស្ត្រី ស្ត្រីទាំងអស់ ដែលយល់ស្រប	ចំនួន	% នៃស្ត្រី ទាំងអស់ដែល មិនយល់ស្រប
បើប្រពន្ធចេញទៅក្រៅដោយមិនបានប្រាប់ប្តី				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	37	45.7%	14	33.3%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	44	54.3%	28	66.7%
សរុប	81	100%	42	100%
បើប្រពន្ធច្រូសប្រហែសក្នុងការថែទាំកូន				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	37	48.0%	14	30.4%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	40	52.0%	32	69.6%
សរុប	77	100%	46	100%

បើប្រពន្ធប្រកែកតម្លាត់				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	23	46.0%	28	38.4%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	27	54.0%	45	61.6%
សរុប	50	100%	73	100%
បើប្រពន្ធបដិសេធមិនព្រមរួមរក្សាជាមួយប្តី				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	13	48.1%	38	39.6%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	14	51.9%	58	60.4%
សរុប	27	100%	96	100%
បើប្រពន្ធមិនបានចំអិនម្ហូបអាហារ				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	34	47.2%	17	33.3%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	38	52.8%	34	66.7%
សរុប	72	100%	51	100%
បើប្រពន្ធនិយាយជាមួយបុរសផ្សេង ហើយគាត់សង្ស័យថា ប្រពន្ធមិនស្មោះត្រង់				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	8	42.1%	43	41.3%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	11	57.9%	61	58.7%
សរុប	19	100%	104	100%
បើប្រពន្ធប្រព្រឹត្តអបាយមុខ (លេងល្បែង សេពស្រា សេពថ្នាំញៀន)				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	48	44.0%	3	21.4%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	61	56.0%	11	78.6%
សរុប	109	100%	14	100%
យ៉ាងហោចណាស់យល់ព្រមលើហេតុផលមួយក្នុងចំណោមហេតុផលទាំងអស់នេះ				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	50	42.4%	1	20.0%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	68	57.6%	4	80.0%
សរុប	118	100%	5	100%
n=51 សំរាប់អ្នកធ្លាប់រងអំពើហិង្សា n=72 សំរាប់អ្នកមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា n=123 សំរាប់អ្នកផ្តល់ចម្លើយទាំងអស់				

ដូចគ្នានេះដែរ ការស្រាវជ្រាវពិនិត្យមើលថា តើមតិរបស់ស្ត្រីដែលទទួលបានរងនូវហិង្សា និងស្ត្រីដែលមិនទទួលបានរងនូវហិង្សា លើកហេតុផលខុសគ្នាយ៉ាងណាខ្លះ ចំពោះបញ្ហាដែលថាការដែលប្តីវាយប្រពន្ធជារឿងសមស្របនោះ ។ គ្រប់ករណីទាំងអស់ គេឃើញមានការយល់ស្របរបស់ស្ត្រីដែលរងនូវអំពើហិង្សាខ្ពស់ជាង ស្ត្រីដែលមិនធ្លាប់រងនូវអំពើហិង្សាសោះ (សូមមើលតារាងទី៨) ។ លើសពីនេះទៅទៀត បើគិតជារួមទាំងស្ត្រីទទួលបានរងហិង្សា និងមិនទទួលបានរងនូវអំពើហិង្សានៅក្នុងតំបន់ស្រាវជ្រាវនេះបានឆ្លើយយល់ស្របថា ប្តីវាយប្រពន្ធជាការត្រឹមត្រូវ ក្នុងភាគរយមួយខ្ពស់គួរអោយកត់សំគាល់ ។

តារាងទី ៨. កំរិតនៃការយល់ស្របដែលថាប្តីវាយប្រពន្ធរបស់ខ្លួនជាការត្រឹមត្រូវ		
ចំពោះការយល់ស្របនឹងធ្លាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អាយុ១៥-៤៩ ឆ្នាំ) ហើយដែលធ្លាប់ ឬមិនធ្លាប់ទទួលបានរងអំពើហិង្សា		
ភូមិប្រជាធម្ម និង ភូមិក្បាលស្ពាន ឃុំប៉ោយប៉ែត		
ខែកុម្ភៈ ២០០៥		
	យល់ព្រម	
ហេតុផលដែលថា ប្តីវាយប្រពន្ធរបស់ខ្លួនជាការត្រឹមត្រូវ	ចំនួន	ភាគរយ
បើប្រពន្ធចេញទៅក្រៅដោយមិនបានប្រាប់ប្តី		
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	37	72%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	44	61%
បើប្រពន្ធច្រូសប្រហែសក្នុងការថែទាំកូន		
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	37	72%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	40	56%
បើប្រពន្ធប្រកែកឬឆ្លើយតបវិញ		
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	23	45%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	27	37%
បើប្រពន្ធបដិសេធមិនព្រមរួមរក្សជាមួយប្តី		
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	13	25%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	14	19%
បើប្រពន្ធមិនបានចំអិនម្ហូបអាហារ		
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	34	67%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	38	53%

បើប្រពន្ធនិយាយជាមួយបុរសផ្សេង ហើយគាត់សង្ស័យថាទាងមិនស្មោះត្រង់		
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	8	16%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	11	15%
បើប្រពន្ធប្រព្រឹត្តអបាយមុខ (លេងល្បែង សេពស្រា សេពថ្នាំញៀន)		
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	48	94%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	61	85%
យ៉ាងហោចណាស់យល់ព្រមលើហេតុផលមួយក្នុងចំណោមហេតុផលទាំងអស់នេះ		
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	50	98%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	68	94%
n=51 សំរាប់អ្នកធ្លាប់រងអំពើហិង្សា n=72 សំរាប់អ្នកមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា		

ឥរិយាបថត្រួតត្រារបស់ប្តី

ការដាក់ប្រពន្ធអោយស្មិតនៅក្រោមអំណាចរបស់ប្តី ជាស្នូលនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ។ ក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ ស្ត្រីត្រូវបានសួរអំពីរឿងដែលប្តីមានឥរិយាបថ ត្រួតត្រាដែលរារាំងប្រពន្ធក្នុងការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយអ្នកដទៃ ឬដាក់កំរិតក្នុងការធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ។ គេគិតថា អត្រានៃអំពើហិង្សាអាចមានកំរិតខ្ពស់ក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនបង្ហាញពីចរិតត្រួតត្រា ។ ជាក់ស្តែងរាល់ប្រភេទនៃឥរិយាបថដែលបានសាកសួរអត្រានៃអំពើហិង្សាមានកំរិតខ្ពស់ ក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលថាប្តីរបស់ខ្លួនបានបង្ហាញនូវឥរិយាបថត្រួតត្រា ជាងស្ត្រីដែលថាប្តីមិនមានឥរិយាបថបែបនេះ ហើយបើលើកយកតែឥរិយាបថ ៥ចំណុចគឺ មានអំពើហិង្សាខ្ពស់ជាងនេះទៅទៀត (សូមមើលតារាងទី៩) ។

គេបានធ្វើសម្ភាសន៍បន្ថែមទៀតថា អត្រានៃអំពើហិង្សាកើនឡើងស្របទៅនឹងឥរិយាបថត្រួតត្រាមួយចំនួន ។ ក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ អំពើហិង្សាអាចកើនឡើងទៅបានដោយសារប្តីបញ្ចេញអោយឃើញឥរិយាបថត្រួតត្រាមួយចំនួន ។ គេឃើញមានអំពើហិង្សាតែ ១៩% កើតឡើងក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនមិនមានសំដែងឥរិយាបថណាមួយក្នុងចំណោមឥរិយាបថទាំង ៦ ដូចដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងតារាងស្រាប់ ។ តែចំនួនបានកើនឡើងដល់ ៤៥% ក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនបានមានបញ្ចេញនូវឥរិយាបថមួយឬពីរក្នុងចំណោមឥរិយាបថទាំងអស់ ហើយរហូតដល់ ៧៦%ក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលប្តីបានបញ្ចេញនូវឥរិយាបថ ៣-៤យ៉ាងក្នុងចំណោមឥរិយាបថទាំងអស់ ។

**តារាងទី ៩. ស្ត្រីដែលបាននិងធ្លាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អាយុ១៥-៤៩ ឆ្នាំ)
អ្នកធ្លាប់ ឬមិនធ្លាប់ទទួលរងអំពើហិង្សាដោយឥរិយាបថគ្រួសារបស់ប្តី
ភូមិប្រជាធម្ម និង ភូមិក្បាលស្ពាន ឃុំប៉ោយប៉ែត
ខែកុម្ភៈ ២០០៥**

	បាត		ទេ	
	ចំនួន	% នៃស្ត្រីដែល ឆ្លើយវិជ្ជមាន	ចំនួន	% នៃស្ត្រីដែល ឆ្លើយអវិជ្ជមាន
ខឹងនាងជាញឹកញាប់ដោយសាររឿងកំប៊ុកកំប៉ុក				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	16	66.7%	35	35.3%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	8	33.3%	64	64.6%
សរុប	24	100%	99	99.9%
ប្រថុណ ឬខឹងបើសិននាងនិយាយជាមួយបុរសផ្សេង				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	23	57.5%	28	33.7%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	17	42.5%	55	66.3%
សរុប	40	100%	83	100%
ជាញឹកញយចោទប្រកាន់នាងមិនស្មោះត្រង់				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	19	79.2%	32	32.3%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	5	20.8	67	67.7%
សរុប	24	100%	99	100%
កំរិតការប្រាស្រ័យទាក់ទងរបស់នាងជាមួយគ្រួសារ				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	11	68.7	40	37.4%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	5	31.3%	67	62.6%
សរុប	16	100%	107	100%
ចង់ដឹងគ្រប់ពេលវេលានាងនៅឯណា				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	20	66.7%	31	33.3%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	10	33.3%	62	66.7%
សរុប	30	100%	93	100%
មិនទុកចិត្តនាងរឿងលុយកាក់				
ស្ត្រីធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	13	44.8	38	40.4%
ស្ត្រីមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា	16	55.2%	56	59.6%
សរុប	29	100%	94	100%
n=51 សំរាប់អ្នកធ្លាប់រងអំពើហិង្សា n=72 សំរាប់អ្នកមិនធ្លាប់រងអំពើហិង្សា n=123 សំរាប់អ្នកផ្តល់ចម្លើយទាំងអស់				

ការទទួលស្គាល់ពីសង្គមចំពោះអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ

ការយល់ដឹងពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ

មួយភាគធំនៃអ្នកផ្តល់ចំណេះដឹងជាទូទៅអំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅក្នុងសង្គម។ ជារួម ៧៥% នៃស្ត្រីធ្លាប់រៀបការចំនួន ១២៣នាក់ដែលបានសំភាសន៍បានគិតថា អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារជាបញ្ហាមួយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង ហើយ៧៨%គិតថា វាជាបញ្ហាមួយដែលកើតមាននៅក្នុងភូមិដែរ។ មូលហេតុនៃអំពើហិង្សាដែលអ្នកផ្តល់ចំណេះដឹងទាំងអស់បានលើកឡើងគឺ ស្រដៀងគ្នាទៅនឹងមូលហេតុដែលបានលើកឡើងដោយស្ត្រីមួយចំនួនដែលធ្លាប់ទទួលបានរងនូវអំពើហិង្សាដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ (សូមមើលតារាងទី១០)។ សូមបញ្ជាក់ថា អ្នកផ្តល់ចំណេះដឹងទាំងអស់ដែលធ្លាប់បានទទួលបានរងនូវអំពើហិង្សា សុទ្ធតែបានលើកហេតុផលថា រឿងនេះបណ្តាលមកពីឥរិយាបថរបស់ប្តីផង និងប្រពន្ធផងដែរ។

<p>តារាងទី ១០. មូលហេតុដែល ស្ត្រីបាននិងបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍រួច (អាយុ១៥-៤៩ឆ្នាំ) គិតថាប្តីនៅក្នុងភូមិបង្កការឈឺចាប់លើរាងកាយប្រពន្ធរបស់គេ, ភូមិប្រជាធម្ម និង ភូមិក្បាលស្ពាន ឃុំប៉ោយប៉ែត, ខែកុម្ភៈ ២០០៥</p>		
	ចំនួន	ភាគរយ
ប្តីឆក់ស្រា	107	87%
ប្តីលេងល្បែង	55	45%
ប្តីសេពថ្នាំញៀន	42	34%
ប្តីមានប្រពន្ធចុង	42	34%
សាច់សារលោហិតខាងប្តីជំរុញអោយគេប្រើអំពើហិង្សា	22	18%
ប្រពន្ធប្រព្រឹត្តអបាយមុខ (លេងល្បែង ឆក់ស្រា សេពថ្នាំញៀន)	37	30%
ប្រពន្ធមានទំនាក់ទំនងស្នេហាជាមួយបុរសដទៃទៀត	32	26%
ប្រពន្ធមិនបានចំអិនម្ហូបអាហារទាន់ពេលវេលា	30	24%
ប្រពន្ធបដិសេធមិនអោយប្រាក់ទៅប្តី	29	24%
ប្រពន្ធមិនមើលថែកូនអោយបានត្រឹមត្រូវ	24	19%
ប្រពន្ធមិនព្រមរួមវិញជាមួយប្តី	12	10%
n=123		

ម្យ៉ាងទៀត អ្នកផ្តល់ចំណើយជាច្រើននាក់យល់ថា អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារមានផលវិបាកដល់ស្ត្រីដែលពាក់ព័ន្ធ ។ យោងតាមលទ្ធផលនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ៨៣% នៃអ្នកផ្តល់ចំណើយទាំងមូលលើកឡើងថា ស្ត្រីមានបញ្ហា សុខភាព ៥០%និយាយថា កូនរបស់គេមិនបានចូលសាលារៀន ៤០%និយាយថា ស្ត្រីមិនអាចធ្វើការងារបាន ៣៤%និយាយថា ស្ត្រីត្រូវឃ្នាតចេញពីកូនៗរបស់គេ ២៨%និយាយថា ស្ត្រីមិនមានឱកាសប្រាស្រ័យទាក់ទង ជាមួយអ្នកភូមិផ្សេងទៀត ហើយ២០%និយាយថា ស្ត្រីមិនសូវបានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ ឡើយ ។

អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ត្រូវបានគេយល់ដឹងតាមរយៈប្រភពផ្សេងៗគ្នា ។ អ្នកផ្តល់ចំណើយមួយភាគធំធ្លាប់ បានលឺពីបញ្ហានេះតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ។ មួយភាគតូចបានចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំ ឬវគ្គហ្វឹកហ្វឺនអំពីបញ្ហានេះ ។ ជារួម ៦៧%ក្នុងចំណោមអ្នកផ្តល់ចំណើយ១២១នាក់ ធ្លាប់ស្តាប់កម្មវិធី ឬការពិភាក្សាតាមវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ ឬការសំដែង ឬអានអត្ថបទកាសែតដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ។ បើធ្វើការប្រៀបធៀប មានតែ២៧% នៃអ្នកផ្តល់ចំណើយ១២០នាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលបានចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំ ឬវគ្គហ្វឹកហ្វឺនដែលពិភាក្សា អំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ។

ការយល់ដឹងអំពីឥរិយាបថវប្បធម៌ និងសង្គម

ទោះបីគេមើលឃើញថា ការយល់ដឹងកាន់តែច្រើនឡើងអំពីអំពើហិង្សាថាជាបញ្ហាមួយក៏ដោយ ក៏ការយល់ដឹង នេះ មិនទាន់បានស៊ីជម្រៅនៅឡើយទេ ។ ការបកស្រាយបែបនេះទៅបាន ដោយសំអាងទៅលើការសង្កេត សំរង់លទ្ធផលស្រាវជ្រាវផ្សេងៗទៀត បានលាតត្រដាងអោយឃើញថា បទដ្ឋានខាងវប្បធម៌ និងសង្គម និង ស្ថាប័នសង្គមបានធ្វើអោយអំពើហិង្សាលើស្ត្រីក្នុងសង្គមកម្ពុជា មានលក្ខណៈស្របច្បាប់ និងនៅតែបន្តមានជា លំដាប់ ។ ដើម្បីជាពន្យល់បំភ្លឺបន្ថែមទៀត មានការស្រាវជ្រាវមួយស្តីពី ‘ចានក្នុងរាវតែងតែប៉ះទង្គិចគ្នា’ បានកត់សំគាល់ឃើញថា អ្នកវាយដំមានសេរីភាពក្នុងការវាយប្រពន្ធរបស់គេដោយមិនមានទោសព្រៃអ្វីសោះ, ហើយស្ត្រីមាន ការខ្មាសអៀនក្នុងការរស់នៅក្នុងភាពជាអ្នកគ្មានប្តី ឬមេម៉ាយ ។ លើសពីនេះទៅទៀត តុលាការ ប៉ូលីស និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានយល់ថា ការវាយប្រពន្ធគឺជារឿងផ្ទៃក្នុងគ្រួសារមួយ ហើយថែមទាំង បានកត់សំគាល់ថា ការឃាត់ខ្លួនមនុស្សម្នាក់ មិនផ្អែកតាមការបង្ករហិង្សានោះទេ លុះត្រាតែមានរបួសស្នាម

ទើបអាចធ្វើបាន¹¹ ។ ការយល់ដឹងទៅលើឥរិយាបថទាំងឡាយដែលលាតត្រដាងមកនេះ ជាជំហានដំបូងសំខាន់បំផុត សំរាប់ការដោះស្រាយបញ្ហាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ព្រោះថា ឥរិយាបថទាំងនេះហើយដែលជាកត្តាធ្វើអោយសង្គមនៅតែមិនបានយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះបញ្ហានេះ ។

លើកកា សីតិ បានអះអាងថា ការយល់ដឹងពីអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅក្នុងសង្គមខ្មែរ និងអត្ថន័យរបស់វាចំពោះស្ត្រីគឺមានសារៈប្រយោជន៍ណាស់ដើម្បីដោះស្រាយអំពើហិង្សា¹² សីតិបានចង្អុលបង្ហាញថា ការមានតួនាទីជាប្រពន្ធ និងជាម្តាយម្នាក់ ជាការបង្ហាញអោយឃើញនូវឋានៈសំខាន់មួយនៅក្នុងវប្បធម៌ខ្មែរ ។ ស្ត្រីត្រូវបានផ្តល់បន្ទុកអោយជាអ្នកមើលថែទាំកូន ទទួលខុសត្រូវសុខុមាលភាពនិងសេដ្ឋកិច្ចក្នុងគ្រួសារ និងជាអ្នកគាំទ្រម្នាក់ដែលនាំមកនូវភាពជោគជ័យរបស់ប្តី ។ ហេតុនេះហើយ ទើបធ្វើអោយស្ត្រីខ្មែររារាំងក្នុងការដើរចេញពីចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ទោះបីស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពមានអំពើហិង្សាក៏ដោយ ។ ការបែកគ្នា ឬលែងលះគ្នា ធ្វើអោយស្ត្រីបាត់បង់នូវសិទ្ធិជាកិរិយា ការទទួលស្គាល់ពីសង្គមមានកំរិត និងធ្លាក់ចុះនូវស្ថានភាពជាទូទៅរបស់គេ ។ ស្ត្រីដែលលែងលះទទួលរងនូវការរើសអើងពីសង្គម និងមានការលំបាកខាងសេដ្ឋកិច្ចដូចជា ខ្វះកំលាំងពលកម្ម និងអាចឈានទៅរកការបាត់បង់កម្មសិទ្ធិដីធ្លី ។ ចំណុចនេះធ្វើអោយមានកើតមានចម្ងល់ជាច្រើនសំរាប់វិវេកយុទ្ធសាស្ត្រអន្តរាគមន៍ ថាតើគួរអោយមានការលែងលះជាជាងការផ្សះផ្សាគ្នាឬយ៉ាងណានោះ ។

សីតិ ក៏ពិនិត្យមើលផងដែរទៅលើ ផលវិបាកធ្ងន់ធ្ងរមួយដែលគេចាត់ទុកអំពើហិង្សាក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជារឿងរ៉ាវផ្ទាល់ខ្លួន ហើយមិនមែនជាបញ្ហាសាធារណៈដែលត្រូវយកមកគិតគូរ¹³ ។ ជាដំបូង គាត់បានអះអាងថា ការយល់ឃើញបែបនេះ ដោយសារគេគិតថា អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារជាបញ្ហាដោយឡែកមួយដែលស្ថិតនៅក្រៅពីបរិបទសង្គម និងនយោបាយ ពោលគឺប្រការនេះ បានរុញច្រានបញ្ហានេះអោយនៅហួសពីការមើលឃើញថាជាហិង្សាសង្គម ។ តែបើរឿងនេះត្រូវបានរាប់បញ្ចូលជាហិង្សាសង្គមដូចជាបញ្ហាដទៃទៀតដែលកើតឡើងនៅក្នុងសង្គមដែរនោះ សង្គមពិតជាគិតគូរជាមិនខានឡើយ ។ ទីពីរ ការយល់ឃើញថា អំពើហិង្សាជារឿងរ៉ាវផ្ទាល់ខ្លួន ធ្វើអោយសង្គមមិនអើពើទៅលើដើមហេតុនៃហិង្សាដែលទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាយេនឌ័រ និងបញ្ហាផ្លូវភេទ ។ ស្ត្រីទទួលរងនូវអំពើហិង្សា ក៏ដោយសារតែស្ត្រីជាដៃគូមួយដ៏ជិតស្និទ្ធបំផុតរបស់ប្តី ។ ចំពោះទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ ដែលត្រូវបានគេឯកភាពថាជារឿងផ្ទាល់ខ្លួននោះ បង្កើតបានជារឿងសង្គមតូចមួយ

¹¹ ហ្សឺមមីមែនសរសេរអំពី " ចានក្នុងរាវតែងតែប៉ះទង្គិចគ្នា"
¹² លើកកា សីតិ, "ការចរចាហិង្សានិងអហិង្សាក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ខ្មែរ," យេនឌ័រ និងការអភិវឌ្ឍន៍, វ៉ូល្យូម 11, លេខ 2, កក្កដា 2003.
¹³ សីតិ, "ការចរចាហិង្សា និងអហិង្សាក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ខ្មែរ"

ដោយឡែក ហើយទំនាក់ទំនងនេះផ្តល់ជាឱកាសមួយដែលនឹងឈានទៅរកអំពើហិង្សាដែរ។ ទីបី ការចាត់ទុក អំពើហិង្សាជារឿងផ្ទាល់ខ្លួន បង្កើតបានជាចំណោទមួយថា តើវាមានករណីយកិច្ច និងកាតព្វកិច្ចស្របច្បាប់ យ៉ាងណាខ្លះ ដើម្បីជួយធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងរឿងនេះបាន។

លីស ហ្គាយល្ស័រ បានបង្ហាញនូវការយល់ដឹងបន្ថែមដោយពិនិត្យមើលលើទំនាក់ទំនងរវាងភាពជាបុរសទៅនឹង ការទទួលស្គាល់ពីសង្គមចំពោះអំពើហិង្សានៅកម្ពុជា ។ សញ្ញាណអំពីដំដាប់តួនាទីបានបង្ហាញអោយឃើញ យ៉ាងច្បាស់។ ហ្គាយល្ស័រ ពន្យល់ថា បុគ្គលម្នាក់ៗធ្វើការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាទៅតាមឋានៈ និងតួនាទី ហើយគាត់បានបន្ថែមថា អ្នកមានអំណាចមានសិទ្ធិក្នុងការប្រើប្រាស់អំណាច និងតួនាទីរបស់ខ្លួន តាមរយៈ មធ្យោបាយផ្សេងៗទៅលើអ្នកដែលគ្មានតួនាទីណាម្នាក់ដែលមិនសំដែងនូវការគោរពចំពោះគេ។ បុរសដែល មិនមានតួនាទីគ្រប់គ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិ និងអំណាច ហើយដែលមានឥរិយាបថមិនអាចទទួលយកបានដូចជា ស្រីរឹងជាប្រចាំ មិនត្រូវបានគេគោរពទេ។ ប៉ុន្តែបុរសដែលគ្មានតួនាទី និងឥរិយាបថបែបនេះ នៅតែខិតខំរក មធ្យោបាយក្នុងការលើកខ្លួនគេអោយខ្ពស់ជាងប្រពន្ធ ដោយបង្ហាញនូវឥរិយាបថត្រួតត្រា និងបង្កអំពើហិង្សា តាមមធ្យោបាយណាដែលគេអាចធ្វើទៅបាន។ ហ្គាយល្ស័រ បញ្ជាក់ថា បុរសខ្លះធ្វើទុក្ខទោសប្រពន្ធរបស់គេ ដោយមូលហេតុពិត ឬបំពានប្រឆាំងនឹងភរិយា ឬកូនរបស់គេ ដើម្បីទទួលបាននូវការគោរពពីពួកគេ។

ផ្អែមចេញពីទស្សនៈខាងលើនេះ អ្នកបំពានច្រើនតែដាក់កំហុសទៅលើតែជនរងគ្រោះ ឬទាមទារអោយមាន ការទទួលខុសត្រូវទាំងពីរនាក់សំរាប់សកម្មភាពហិង្សារបស់ខ្លួន។ ទំនាក់ទំនងតាមឋានៈក្រុមរវាងប្តីប្រពន្ធ មានការកំណត់ចង់បានទៅលើឥរិយាបថជាច្រើន ហើយភរិយាដែលធ្វើអ្វីនៅក្រៅដែនកំណត់នៃឥរិយាបថ ដែលចង់បានទាំងនេះ អាចត្រូវបានចោទប្រកាន់ថា ជាដើមហេតុនៃអំពើហិង្សា។ តាមរយៈការលើកឡើង មកនេះ ទើបគេមិនបានចាត់ទុកអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារជាអំពើឧក្រិដ្ឋបង្កឡើងដោយប្តីទៅលើភរិយារងគ្រោះ នោះទេ គេចាត់ទុកថា អំពើហិង្សាជាលទ្ធផលនៃជម្លោះរវាងតួអង្គទាំងពីរ ។ ជាការកម្រណាស់ដែលគេ បន្ទោសទៅលើប្តីតែម្នាក់ឯងក្នុងអំពើហិង្សាមួយ។ រឿងនេះ ដោយសារគេគិតថា ប្តីធ្វើដូច្នេះគឺដើម្បីឆ្លើយតប ទៅនឹងភាពខុសឆ្គងណាមួយរបស់ប្រពន្ធ ឬដោយសារតែប្រពន្ធបាននិយាយតបដោយកំហឹងមកវិញទៅលើ អ្វីដែលប្តីបានប្រព្រឹត្ត¹⁵។ ស្ត្រីម្នាក់ជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំនៅប៉ោយប៉ែត ដែលសកម្មក្នុងបណ្តាញប្រឆាំង អំពើហិង្សាបានប្រាប់យើងថា “ខ្ញុំមិនចោទប្រកាន់ទៅលើបុរសទាំងស្រុងទេចំពោះការកើតមានអំពើហិង្សា។

¹⁵ ហ្គាយល្ស័រ, បុរសប្រឆាំងនឹងហិង្សាលើស្ត្រី

ប្រពន្ធមួយចំនួនជេរប្រទេចដាក់ប្តីខ្លាំងៗ ដែលជាការធ្វើអោយប្តីបាត់បង់នូវភាពអំណត់” ។ មានមតិបន្ថែមស្រដៀងគ្នានេះដែរ អធិការរងនគរបាលនៅហើយប៉ែតបានអោយដឹងថា “ចំពោះអំពើហិង្សា ខ្ញុំមិនដាក់កំហុសទៅប្តីទាំងស្រុងទេ ព្រោះប្រពន្ធខ្លះមិនអាចអត់ឱនអោយបានតែម្តង” ។

ការយល់ពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារក្នុងបរិបទនៃទំនាក់ទំនង និងឥរិយាបថដែលមានឥទ្ធិពលលើទំនាក់ទំនងនេះ មានការពាក់ព័ន្ធយ៉ាងសំខាន់ទៅលើបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស ។ យុទ្ធសាស្ត្រមួយដែលយកសិទ្ធិជាគោលសំខាន់បញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ថា អំពើហិង្សាត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាការរំលោភបំពានដោយមនុស្សម្នាក់ ទៅលើសិទ្ធិរបស់បុគ្គលម្នាក់ទៀត ។ ដូច្នេះ យុទ្ធសាស្ត្រនេះផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សារបស់បុគ្គល និងអ្នកទទួលរងនូវអំពើដែលជាជនរងគ្រោះ ។ តាមការប្រៀបធៀប ការយល់ឃើញជាទូទៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា គឺអំពើហិង្សាជាលទ្ធផលនៃឥរិយាបថប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នានៅក្នុងឋានានុក្រមសង្គមមួយ ។ ក្នុងបរិបទនេះ ការផ្តោតចំណាប់អារម្មណ៍ត្រូវប្តូរមកពិនិត្យមើលទៅលើ អំពើហិង្សាមានពាក់ព័ន្ធអ្វីខ្លះដល់ជនរងគ្រោះមូលហេតុនៃអំពើហិង្សា តួនាទីរបស់ភាគីនៃជម្លោះក្នុងឋានានុក្រមមួយ បទដ្ឋាននៃឥរិយាបថដែលអាចទទួលយកបានសំរាប់ភាគីទាំងពីរ និង ឥរិយាបថដែលបានប្រព្រឹត្តជាក់ស្តែងនៅក្នុងស្ថានការណ៍មួយ ។ ដូច្នេះ យុទ្ធសាស្ត្រមួយដែលយកសិទ្ធិជាគោលសំខាន់ ដើម្បីគិតគូរក្នុងបញ្ហារំលោភបំពាន ត្រូវតែជាយុទ្ធសាស្ត្រមួយដែលកំណត់ព្រំដែននៃឥរិយាបថហិង្សាត្រឹមតែកំរិតមួយដែលអាចទទួលយកបាន ជាជាងហិង្សាដែលខ្លាំងក្លាហួសប្រមាណ¹⁶ ។ ការកំណត់កំរិតព្រំដែននេះទៅបាន លុះត្រាតែមានការបំផុសចលនាសហគមន៍ និងការជួយអន្តរាគមន៍ពីពួកគេប្រឆាំងទៅនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ។

¹⁶ ហ្គាយឡឺ, បុរសប្រឆាំងនឹងហិង្សាលើស្ត្រី

ការឆ្លើយតបរបស់បុគ្គល និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

ការឆ្លើយតបរបស់ស្ត្រីរងនូវអំពើហិង្សា

សូមបញ្ជាក់ថា ស្ត្រីរងគ្រោះ ៥៣% ក្នុងចំណោម៥១នាក់ដែលត្រូវបានសំភាសន៍ បានព្យាយាមហៅអោយ គេជួយការពារ ឬបញ្ឈប់ប្តីកុំអោយធ្វើបាបខ្លួន។ ស្ត្រីជាច្រើននាក់ (៣១%) បានអោយពិមិត្តភ័ក្ត្រ និងអ្នកជិត ខាងជួយ ។ ស្ត្រី ១៦% រកជំនួយពីសាច់សាលាហិតរបស់ខ្លួន ហើយមួយចំនួនទៀត (១២%) រកជំនួយពី សាច់សាលាហិតខាងប្តី អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។ មានតែស្ត្រីមួយចំនួនតូច (៦%) ប៉ុណ្ណោះ ស្វែងរកជំនួយពីនគរបាល។ ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ ប្រភពគួរអោយព្រួយបារម្ភមួយគឺ ស្ត្រី ៤៧% មិន បានស្វែងរកជំនួយពីអ្នកណាឡើយ ។

យោងតាមការសំភាសន៍ជាមួយអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសំខាន់ៗ ពោលគឺជាមួយស្ត្រីដែលទទួលជំនួយដោយសារតែ មានអំពើហិង្សា បានបញ្ជាក់ពីយុទ្ធសាស្ត្រផ្សេងៗសំរាប់ទប់ទល់នឹងប្តីដែលបង្កហិង្សា។ ជាដំបូងស្ត្រីភាគច្រើន ពឹងផ្អែកលើអ្នកជិតខាង និងឪពុកម្តាយរបស់ខ្លួនដើម្បីស្នាក់នៅបណ្តោះអាសន្ន បន្ទាប់ពីមានអំពើហិង្សាកើត ឡើង។ នៅពេលដែលអំពើហិង្សាខ្លាំងឡើង ស្ត្រីបានទៅប្តឹងប្រធានភូមិ និងនគរបាលអំពីប្តីរបស់គេ។ បណ្តាញ ប្រឆាំងអំពើហិង្សាត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងភូមិទាំងពីរដែលបានស្រាវជ្រាវ ដែលបណ្តាញទាំងនេះ ត្រូវបាន ផ្តួចផ្តើមគំនិតដោយអង្គការមជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ (CWCC) ដែលជាអង្គការមួយ ជួយសង្គ្រោះស្ត្រីដែលមានវិបត្តិភ្លាមៗដូចជា ផ្តល់កន្លែងស្នាក់នៅក្នុងមណ្ឌលជាដើម។ នៅពេលមានសុវត្ថិភាព ហើយ ស្ត្រីអាចមានលទ្ធភាពរិះរកនូវដំណោះស្រាយសំរាប់រយៈពេលយូរអង្វែង ចំពោះបញ្ហាហិង្សារបស់ពួក គេ។ ដំណោះស្រាយរួមមាន អង្គការផ្តល់ជំនួយផ្នែកច្បាប់ក្នុងការរៀបចំកិច្ចសន្យាផ្សះផ្សារគ្នា ឬម្យ៉ាងវិញ ទៀត បើឈានទៅដល់ការលែងលះ គឺមានរៀបចំបែបបទច្បាស់លាស់ ។

ការឆ្លើយតបរបស់នគរបាល និង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន

ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ មានតែស្ត្រីរងអំពើហិង្សា ១២% (៦ក្នុងចំណោម៥១) ប៉ុណ្ណោះ បានរាយការណ៍ថាប្តី របស់ខ្លួនត្រូវបានឃាត់ខ្លួន និងដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំងដោយសារប្រព្រឹត្តិអំពើហិង្សា ។ អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ នៅតែមើលឃើញថា ជារឿងក្នុងគ្រួសារ ហើយនគរបាល និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានមានការស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការធ្វើ អន្តរាគមន៍ ។ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានភូមិឃុំនៅប៉ោយប៉ែត បានរាយការណ៍ថា ប្តីត្រូវបានឃាត់ខ្លួន ឬដាក់មន្ទីរ

ឃុំឃាំង តែក្នុងករណីបង្ករបួសធ្ងន់ដល់ប្រពន្ធប៉ុណ្ណោះ ។ ក្នុងករណីប្រើថ្នាំញៀន ប្តីត្រូវបានឃាត់ខ្លួនពីពីរទៅ បីថ្ងៃ ។ ចំពោះករណីនៃការឈ្លោះប្រកែកគ្នាផ្សេងៗទៀត ពួកគេត្រូវបានអញ្ជើញទៅស្នាក់ការភូមិ ឬ ប៉ូស្តិប៉ូលីស ដើម្បីរកមធ្យោបាយផ្សះផ្សារជាមួយប្រពន្ធរបស់គេ ។

អធិការរងនគរបាលហើយប៉ែតបានលើកឡើងពីបញ្ហាដូចខាងលើនេះដែរ ។ គាត់បានលើកឡើងថាប្តីដែលបង្ក ហិង្សាត្រូវឃាត់ខ្លួន១២ម៉ោង ដែលក្នុងពេលនេះគេបង្ហាញរូបភាពអោយគាត់បានឃើញអំពី អំពើហិង្សា ក្នុងគ្រួសារ និងអប់រំគាត់អោយប្រកាន់ឥរិយាបថល្អចំពោះប្រពន្ធ ។ ការប្រព្រឹត្តរបស់គាត់មិនត្រូវដាក់ខ្មោះ ឬចាប់ដាក់គុកទេ ប៉ុន្តែខិតខំផ្សះផ្សារពួកគេជាមួយប្រពន្ធ ។ ពេលខ្លះ ពួកគេត្រូវបានដាក់ទណ្ឌកម្មដោយអោយ កាត់ស្មៅជុំវិញប៉ូស្តិប៉ូលីស ។ អធិការរងទទួលស្គាល់ថា មានតែពីរបីករណីដែលត្រូវបានបញ្ជូនទៅតុលាការ ។ គួរអោយកត់សំគាល់ថា ប៉ូលីស និងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានទទួលស្គាល់ពីការ រួមចំណែករបស់បណ្តាញប្រឆាំងនឹង អំពើហិង្សារបស់អង្គការ CWCC ហើយគេតែងតែបញ្ជូនស្ត្រីរងគ្រោះទៅកាន់ CWCC ដើម្បីជួយសង្គ្រោះ ។

ការឆ្លើយតបរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

ក្រៅពីការបង្កើតក្រសួងកិច្ចការនារីដែលជាស្ថាប័នមួយមានសារៈសំខាន់ ក្នុងការជំរុញសាធារណៈជនកាន់តែ យល់ច្បាស់ពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនោះ ការងារសំខាន់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលគឺបានរៀបចំបង្កើតច្បាប់ទាក់ទង ទៅនឹងបញ្ហាហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ។ ការរៀបចំច្បាប់នេះ ជាដំណើរការមួយដែលបានអូសបន្លាយពេលយូរ ហើយ ក៏បានរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដំបូងនាឆ្នាំ ២០០១ តែក្រោយមក មិនបានអនុម័តទេ ដោយសារមានការខ្វែង គំនិតគ្នាក្នុងសម័យប្រជុំសភាថា ជាការប្រឆាំងទៅនឹងវប្បធម៌ខ្មែរ ។ ទើបតែពេលថ្មីៗនេះគឺនៅថ្ងៃទី ១៨មិនា ២០០៥ គណៈរដ្ឋមន្ត្រីបានកែសំរួលសេចក្តីព្រាងច្បាប់ថ្មីដែលមានចំណងជើងថា **ការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុង គ្រួសារនិងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ** ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះនៅមិនទាន់បានការអនុម័តពីរដ្ឋសភានៅឡើយ ។

សេចក្តីព្រាងច្បាប់ច្បាប់ចម្រុះនេះ មានលក្ខណៈពិសេសមួយចំនួន ។ អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសាររួមមានការបំពានលើ រូបកាយ ទោះជាករណីបំពាននោះមិនបានប្រើអាវុធ ហើយជនរងគ្រោះមិនមានរបួសស្នាមក៏ដោយ ។ អំពើ ហិង្សាក្នុងគ្រួសារក៏រួមបញ្ចូលទាំង ទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្តអំពើឃោរឃៅដែលបង្កអោយមានវិកលចរិត

មានបញ្ហាផ្លូវចិត្ត និង បញ្ហាខាងប្រាជ្ញាផងដែរ ។ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានអាចធ្វើអន្តរាគមន៍ជូនមុខអោយ ក្រសួងកិច្ចការនារី ដើម្បីបង្ក្រាប និងទប់ស្កាត់អំពើហិង្សា ព្រមទាំងជួយការពារជនរងគ្រោះ ។ ដូចគ្នានេះដែរ ជនរងគ្រោះអាចដាក់ពាក្យប្តឹងទៅតុលាការខេត្ត/ក្រុងដើម្បីទទួលបាននូវដីកាការពារ ។ ក្រសួងនិងស្ថាប័នរដ្ឋ ត្រូវទទួលបន្ទុកក្នុងការអប់រំប្រជាជន តាមមធ្យោបាយសន្តិវិធី និងមិនមានអំពើហិង្សាដើម្បីដោះស្រាយ ជម្លោះ និងផ្សព្វផ្សាយពីវិធានការផ្សេងៗសំរាប់ទប់ស្កាត់អំពើហិង្សា និងការពារជនរងគ្រោះ ។

ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ក៏មានចំនុចខ្លះខាតដែរ ។ មានប្រការមួយដែលមិនរាប់បញ្ចូលថា ជាការប្រើអំពើហិង្សា ឬសកម្មភាពហិង្សាក្នុងគ្រួសារទេ រាល់ការប្រៀនប្រដៅដោយផ្តល់ដំបូន្មាន ឬធ្វើការ ដាស់តឿនក្រើនរំលឹក ឬចាត់វិធានការនានាសមស្រប ដើម្បីអោយដើរក្នុងផ្លូវល្អតាមលក្ខណៈរស់នៅថ្លៃថ្នូរ និងទំនៀមទម្លាប់ខ្មែរ ប្រសិនបើការប្រៀនប្រដៅ និងការអប់រំនោះស្របទៅតាមគោលការណ៍នៃអនុសញ្ញា អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ។ ទោះបីថាប្រការនេះត្រូវស្របទៅតាមអនុសញ្ញាក្តី ក៏គេមើលឃើញ ថា អាចមានចន្លោះប្រហោងដែលប្តីអាចវាយដំប្រពន្ធបាន ហើយអាចចាត់ទុកថា ជាការប្រព្រឹត្តសមស្រប ទៀតផង ។ មានមាត្រាមួយដែលចែងថា ការចោទប្រកាន់ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ មិនអាចធ្វើបានឡើយ ដោយបទល្មើសនោះជាបទមជ្ឈឹមស្រាល ឬបទលហុ ។ ក្នុងករណីដែលមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារដែលល្មើស នឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ទើបតុលាការចោទប្រកាន់តាមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាធរមានទៅបាន ។ ដូច្នោះ មាត្រានេះ ក៏អាចទុកលទ្ធភាពអោយមានការប្រព្រឹត្តផ្សេងៗបានដែរ ។

ការឆ្លើយតបរបស់មជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ

មជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ (CWCC) ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ១៩៩៧ ជាអង្គការខ្មែរ ក្នុងស្រុកមួយ ។ កម្មវិធីរបស់ CWCC នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ១៩៩៩ ។ CWCC មាន គោលដៅចំនួន៥: ១)- ផ្តល់អំណាចដល់ស្ត្រីដើម្បីធ្វើការសំរេចចិត្តដោយខ្លួនឯង និងគ្រប់គ្រងជីវិតខ្លួនឯង ។ ២)- ដើម្បីពិនិត្យ តាមដាន និងរាយការណ៍អំពីអំពើហិង្សាលើស្ត្រីគ្រប់រូបភាពទាំងអស់ ។ ៣)- ដើម្បីបង្កើន ការយល់ដឹងអំពីបញ្ហាទាក់ទងនឹងអំពើហិង្សានៅកម្ពុជា ។ ៤)- ដើម្បីជំរុញរដ្ឋាភិបាលអោយចាប់ខ្មែរដ្ឋឯក អោយទទួលខុសត្រូវនិងលុបបំបាត់អំពើហិង្សាមកលើស្ត្រីគ្រប់រូបភាព ។ ៥)- ដើម្បីជំរុញអោយមានសមភាព យេនឌ័រ និងគោរពសិទ្ធិស្ត្រី រួមទាំងសិទ្ធិសំរាប់រស់រានមានជីវិត ។

ការវាយតម្លៃខាងក្រៅមួយនៅចុងឆ្នាំ២០០២សង្កេតឃើញថា៖“ចំណុចខ្លាំងមួយក្នុងចំណោមចំណុចខ្លាំងរបស់ CWCC ដោយសារតែយុទ្ធសាស្ត្រពីរសំខាន់គឺ៖ ការផ្តល់សេវាកម្មបន្ទាន់ និងដោយផ្ទាល់ទៅដល់អតិថិជន ដែលជាជនរងគ្រោះនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងការងារតស៊ូមតិក្នុងកំរិតខ្ពស់ដើម្បីរួមចំណែកធ្វើការកែទម្រង់ គោលនយោបាយ ។ ការធ្វើការងារដោយផ្ទាល់ជាមួយជនរងគ្រោះ ដែលភាគច្រើនមកពីសហគមន៍ក្រីក្រ បានធ្វើអោយអង្គការនេះ ក្លាយទៅជាអង្គការមួយដែលមានភាពល្បីល្បាញខាងការតស៊ូមតិដើម្បីផ្លាស់ប្តូរ គោលនយោបាយ និងមានតួនាទីជាស្ថានសំខាន់មួយរវាងប្រជាជនមូលដ្ឋាន និងអ្នកធ្វើគោលនយោបាយ ។”¹⁷

កម្មវិធីផ្តល់សេវាកម្មផ្ទាល់របស់ CWCC រួមមានការផ្តល់ជំរកស្នាក់នៅ ការពិគ្រោះយោបល់ ជំនួយផ្នែក សុខាភិបាល សន្តិសុខ២៤ម៉ោង សំលៀកបំពាក់ បង្កន់អនាម័យ គ្រែដេក អាហារបំប៉នសុខភាព សកម្មភាពសង្គម ថ្នាក់ហាត់ប្រាណប្រចាំថ្ងៃ ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ សកម្មភាពសិល្បៈនិងល្ខោន ចំអិនអាហារ សកម្មភាពកុមារ វគ្គអប់រំជាក្រុម ការអប់រំអនាម័យ និងហ៊ីវ/អេដស៍ និងការតាមដានបន្ត ។

យុទ្ធសាស្ត្រចម្រុះចំពោះអំពើហិង្សាផ្នែកលើមូលដ្ឋានយេនឌ័រ ដូចគ្នាទៅនឹងយុទ្ធសាស្ត្រដែលបានអនុវត្តដោយ CWCC ត្រូវបានគាំទ្រដោយរបាយការណ៍មួយអំពីអំពើហិង្សាដែលបានធ្វើឡើងកាលពីពេលថ្មីៗនេះ ដោយ ទីភ្នាក់ងារសហរដ្ឋអាមេរិកសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិ (USAID) ។ អ្នកសរសេររបាយការណ៍នោះបានគូស បញ្ជាក់ពីការរួមចំណែកនៃយុទ្ធសាស្ត្របួនយ៉ាងរួមមាន ការទំនាក់ទំនងដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ ការចលនា សហគមន៍ ការផ្តល់សេវាកម្ម និងគោលនយោបាយ។¹⁸

ការដោះស្រាយអំពើហិង្សាផ្នែកលើមូលដ្ឋានយេនឌ័រ ទាមទារអោយមានការឆ្លើយតបមួយដែល ជំរុញអោយមានការផ្លាស់ប្តូរកំរិតផ្សេងៗគ្នាមួយចំនួន ។ ហេតុនេះហើយ ទើបគេយល់ឃើញថា មិនមានយុទ្ធសាស្ត្រណាមួយល្អជាងមួយណាឡើយ ។ តែផ្ទុយទៅវិញយុទ្ធសាស្ត្រទាំងនោះត្រូវតែយក មកអនុវត្ត ដើម្បីជួយបំពេញគ្នាទៅវិញទៅមក ។ ឧទាហរណ៍ ការផ្តួចផ្តើមគំនិតសំរាប់ធ្វើ ការទំនាក់ទំនងដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ និងការចលនាសហគមន៍ អាចជាយុទ្ធសាស្ត្ររួមសំរាប់ធ្វើការ

¹⁷ អាល់ប៊ែតូ កាកាយ៉ាន់ និងធីតា យុស, ជាមួយនឹងកូស មូអែលស៊ី-វ៉ែមេន, របាយការណ៍វាយតម្លៃ: មជ្ឈមណ្ឌលកម្ពុជាដើម្បីជួយស្ត្រីមានវិបត្តិ ភ្នំពេញ, 13 វិច្ឆិកា 2002.

¹⁸ អាសែសសាន់ដ្រា ហ្គូដែស, ការដោះស្រាយហិង្សាផ្នែកលើមូលដ្ឋានយេនឌ័រក្នុងវិស័យសុខភាពបន្តពូជ/ហ៊ីវ: ការពិនិត្យឡើងវិញនូវសំរង់អត្ថបទ ផ្សេងៗនិងការវិភាគ (វ៉ាស៊ីនតោនឌីស្ត្រិច: គំរោងជំនួយបច្ចេកទេសសំរាប់ពលរដ្ឋ ឧសភា 2004).

ចោទសួរទៅលើផ្នត់គំនិត និងទម្លាប់ផ្សេងៗដែលបង្កអោយមានអំពើហិង្សា និងអាចរួមចំណែកធ្វើការផ្លាស់ប្តូរការយល់ឃើញថា អំពើហិង្សាជារឿងឯកជនអោយទៅជារឿងដែលសាធារណៈជន មិនត្រូវមានការព្រួយបារម្ភស្មើសោះឡើយ ។ លើសពីនេះទៅទៀត យុទ្ធសាស្ត្របំផុសចលនាសហគមន៍អាចជួយកាត់បន្ថយការអត់អោនចំពោះអំពើហិង្សាទៅទៀត និង បង្កើតបរិយាកាសមួយដែលអ្នកប្រព្រឹត្តិបទល្មើសខ្លាចរអាចំពោះផលវិបាកនៃការប្រព្រឹត្តរបស់ខ្លួន ។ ចំពោះកម្មវិធីផ្តល់សេវាកម្មសុខភាពវិញ ជាការងារគន្លឹះសំរាប់ជួយបំពេញតម្រូវការខាងសុខភាពដល់ជនរងគ្រោះ និងកូនៗរបស់គេ ។ ការមានគោលនយោបាយដែលចាត់ទុកថា បញ្ហាអំពើហិង្សាជាបញ្ហាសុខភាពសាធារណៈ និងជាបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស ហើយបើមានការអនុវត្តន៍គោលនយោបាយនេះបានល្អផងដែរនោះ អាចជួយផ្តល់ជាមូលដ្ឋានសំខាន់សំរាប់ការធ្វើអន្តរាគមន៍ ហើយនិងអាចធ្វើអោយអ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើសហ៊ានទទួលខុសត្រូវ ទោះបីអ្នកប្រព្រឹត្តនោះជាបុគ្គល ឬរដ្ឋក៏ដោយ ។

នៅឆ្នាំ ២០០៤ CWCC ក្នុងខេត្តបន្ទាយមានជ័យ បានផ្តល់ជំរកដល់ស្ត្រី និងកុមារដែលគេនាំមកដល់មជ្ឈមណ្ឌលចំនួន២៣៧នាក់ ។ លើសពីនេះទៅទៀត CWCC បានផ្តល់ការពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកច្បាប់ដល់ស្ត្រីដែលជាករណីថ្មីចំនួន៤៥នាក់នៅក្នុងខេត្ត ហើយដាក់ពាក្យប្តឹងទៅតុលាការចំនួន២០ករណី ដែលនៅក្នុងចំណោមករណីទាំងនោះ មាន៤ករណីត្រូវលែងលះ និង១៤ករណីត្រូវបានដោះស្រាយក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការតាមរយៈការសម្រុះសម្រួលពី CWCC ។ ក្នុងចំណោមស្ត្រីនិងកុមារ ១៧៨នាក់ ដែលរស់នៅបណ្តោះអាសន្ននៅក្នុងមណ្ឌលនៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យក្នុងឆ្នាំនេះ ៨១នាក់ទទួលបានការពិគ្រោះយោបល់ ៥៦នាក់ចូលរៀនអក្ខរកម្ម ៣៤នាក់រៀនជំនាញវិជ្ជាជីវៈ និង១៥នាក់បញ្ជូនទៅសាលារដ្ឋ ។ នៅឆ្នាំ ២០០៤ CWCC បានបើកអង្គប្រជុំសហគមន៍ចំនួន៩ដង នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យ មានអ្នកចូលរួមចំនួន២២៤នាក់ ដែលជាផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីសមាហរណកម្មនៃស្ត្រីទទួលរងគ្រោះ ដើម្បីទៅរួមរស់ក្នុងគ្រួសារវិញ ។ អង្គប្រជុំបានអប់រំមេដឹកនាំសហគមន៍ និងអ្នកជិតខាងអំពីការបង្ការអំពើហិង្សា និង អំពាវនាវអោយមានការគាំទ្រក្នុងការជួយស្ត្រីដែលបានធ្វើសមាហរណកម្មក្នុងគ្រួសារវិញ អោយបានរស់នៅប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ។

ម្យ៉ាងទៀត CWCC បានរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលចំនួន ២១លើក នៅក្នុងខេត្តនានាឆ្នាំនេះ ដែលមានអ្នកចូលរួមពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានចំនួន១២២នាក់ ប៉ូលីស១២៣នាក់ និងថ្នាក់ដឹកនាំភូមិ២៧៤នាក់ ដែលនេះជាផ្នែក

មួយនៃសកម្មភាពរៀបចំសហគមន៍ ដើម្បីពង្រឹងបណ្តាញសហគមន៍។ លើសនេះទៀត នៅបន្ទាយមានជ័យ CWCC បានរៀបចំបណ្តាញអ្នកស្ម័គ្រចិត្តចំនួន៦៩នាក់ដែលមានសមាសភាពជា អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ប៉ូលីស និងមេភូមិដែលពួកគេបានឆ្លងកាត់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ដើម្បីដើរតួនាទីជាអ្នកបង្កាត់បង្រៀន ហើយក៏ជាអ្នក ដែលស្រ្តីរងគ្រោះ អាចមកធ្វើការទាក់ទងអោយជួយដោះស្រាយដែរ។ នៅឆ្នាំ២០០៤ អ្នកស្ម័គ្រចិត្តទាំងនេះ បានបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនៅក្នុងខេត្តដល់សហគមន៍ចំនួន ៥០លើក ដោយមានអ្នកភូមិចូលរួមចំនួន ១.៦០១ នាក់។ ដូច្នេះ សមិទ្ធិផលសំរេចបានរបស់ CWCC នៅខេត្តបន្ទាយមានជ័យក្នុងពេលមួយឆ្នាំកន្លងទៅនេះ គួរអោយចាប់អារម្មណ៍។ ក្នុងពេលដែល CWCC កំពុងយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំងលើការងារសហគមន៍នៅតាម បណ្តាខេត្ត គេក៏សង្កេតឃើញមានបញ្ហាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅឃុំប៉ោយប៉ែតមានទំហំធំដែលទាមទារ អោយមានបង្កើនការប្រឹងប្រែងពិសោធន៍ស្ថាប័នរដ្ឋ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាម្ចាស់ជំនួយដែរ។

ប្រការសំខាន់មួយដែលលើសពីការផ្តល់ជំនួយដែលមានលក្ខណៈជាបរិមាណដែលបានផ្តល់ដោយ CWCCនោះ គឺ យុទ្ធសាស្ត្រនានាដែលប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិតដែលបានអនុវត្តដោយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល មាន លក្ខណៈឈានមុខគេ។ ដូចដែលបានលើកឡើងរួចមកហើយមាន បណ្តាញអ្នកស្ម័គ្រចិត្តនៃអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ប៉ូលីស និងមេភូមិ ដែលត្រូវចងក្រងឡើងនៅសហគមន៍ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងអំពីអំពើហិង្សា និង ការឆ្លើយតបទៅនឹងអំពើហិង្សា។ CWCC ក៏បានបង្កើតជំរើសប្លែកមួយផងដែរ សំរាប់ទប់ទល់ទៅនឹងបញ្ហា ដំណើរការនៃការផ្សះផ្សាគ្នាដែលអនុវត្តដោយអាជ្ញាធរ ហើយដែលជានិច្ចកាលពុំសូវមានប្រសិទ្ធិភាព ។ ស្រដៀងគ្នាទៅនឹងដំណើរការសម្រុះសម្រួលរបស់អាជ្ញាធរដែរ CWCC រៀបចំអោយមានកិច្ចសន្យារវាងប្តី ប្រពន្ធដែលមានប្តីជាប្រព្រឹត្តិហិង្សាអោយមានលក្ខខ័ណ្ឌមួយគឺ អោយប្តីប្តេជ្ញាបញ្ឈប់អំពើហិង្សា បើចង់អោយ ប្រពន្ធរបស់ខ្លួនត្រឡប់មករួមរស់ជាមួយគ្នាវិញ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការធ្វើកិច្ចសន្យានេះមានលក្ខណៈ ខុសប្លែកពីកិច្ចព្រមព្រៀងដែលអាជ្ញាធរធ្វើ ហើយមិនបានជំរុញការអនុវត្តន៍ ពោលគឺកិច្ចសន្យាដែលបានរៀបចំ ដោយ CWCC ជាឯកសារច្បាប់មួយដែលរួមមានលក្ខខ័ណ្ឌនានាសំរាប់ការវិលត្រឡប់មកវិញ និងផ្តល់នូវ ដំណោះស្រាយតាមផ្លូវច្បាប់ និងហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ស្ត្រី ស្លឹកណាអំពើហិង្សានៅតែបន្តនោះ នឹងមានការឈានទៅ រកការលែងលះគ្នា។ អ្វីដែលបានលើកឡើងនេះមានន័យថា បើសិនប្តីមិនគោរពលក្ខខ័ណ្ឌនៃកិច្ចសន្យារបស់ CWCC ទេនោះ ស្ត្រីមានឯកសារច្បាប់មួយរួចជាស្រេច សំរាប់ប្តឹងទៅតុលាការដើម្បីសុំធ្វើការលែងលះ។

ដូច្នេះ ដំណើរការផ្សះផ្សាររបស់ CWCC អាចអោយស្ត្រីវិលត្រឡប់ចូលផ្ទះវិញ តាមរយៈការដាក់លក្ខខ័ណ្ឌ មួយចំនួន។¹⁹

CWCC ដោះស្រាយបញ្ហាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ដោយចាត់ទុកបញ្ហានេះជាបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្ស និងយេនឌ័រ តែទន្ទឹមនឹងនេះក៏មានការគិតគូរទៅលើបញ្ហាវប្បធម៌ និងទម្លាប់ក្នុងសង្គមផងដែរ ។ ដោយទទួលស្គាល់ និង គិតគូរទៅដល់បញ្ហាវប្បធម៌នៅមូលដ្ឋានផងនោះ យុទ្ធសាស្ត្រដែលយកសិទ្ធិជាគោល ក៏ធ្វើការពិនិត្យទៅលើ គុណតម្លៃដែលចាក់បូសយ៉ាងជ្រៅ ហើយក៏ធ្វើការចោទសួរនិងដេញដោលដោយហ្មត់ចត់ចំពោះរាល់ឥរិយាបថ ទាំងឡាយណាដែលគេយល់ថា អាចទទួលយកបាន។²⁰

ទស្សនៈរបស់ស្ត្រីដែលបានសំភាសន៍ទាំងអស់អំពីវិធីសាស្ត្រដោះស្រាយ

នៅពេលដែលសួរថា តើនរណាដែលគួរជួយស្ត្រីរងគ្រោះក្នុងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ហើយនរណាដែលបានជួយ ស្ត្រីរងគ្រោះជាក់ស្តែងកន្លងមក មាន១២៣នាក់បានឆ្លើយថា មានតែមិត្តភ័ក្ត្រ អ្នកជិតខាង អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (ពិសេស CWCC) និងសាច់សាលាបិតខាងស្ត្រីខ្លួនឯង (សូមមើលតារាងទី ១១) ។ ចំពោះទស្សនៈខាងលើនេះ ចំពើយដែលថា នរណាគួរជួយ និងនរណាបានជួយជាក់ស្តែង ឃើញមាន ចំនួនប្រហាក់ប្រហែលគ្នាចំពោះតួនាទីនៃការជួយពីសំណាក់មិត្តភ័ក្ត្រ និងអ្នកជិតខាង។ ក្រៅពីនោះ គេឃើញ មានគម្លាតនៃចំពើយខុសគ្នាច្រើន។ ដូច្នេះ បញ្ហានេះបង្ហាញអោយឃើញថា គេត្រូវបង្កើនការយកចិត្តទុកដាក់ ដោះស្រាយបញ្ហាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ។ អ្នកផ្តល់ចំពើយ៤០% បានឆ្លើយថា ស្ត្រីរងគ្រោះជាច្រើនបានរត់មក រកអោយពួកគេជួយ។

¹⁹ អាស៊ីតធី, “ការចរចាហិង្សា និងអហិង្សាក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ខ្មែរ”

²⁰ គំរោងប្រឆាំងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ (PADV), អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលខ្មែរ បានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ 1995 ជាអង្គការដែលធ្វើការ ខាងបណ្តុះបណ្តាល និងព័ត៌មាន ហើយក៏ប្រកាន់យកនូវយុទ្ធសាស្ត្រដោយយកសិទ្ធិជាគោល និងមានការគិតគូរទៅតាមបរិបទវប្បធម៌ និងទម្លាប់ក្នុង សង្គម ។ សូមអានអត្ថបទរបស់ស៊ីតធី, “ការចរចាហិង្សា និងអហិង្សា ក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ខ្មែរ”

តារាងទី ១១. ស្ត្រីដែលបាននិងធ្លាប់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ (អាយុ១៥-៤៩ឆ្នាំ) បញ្ចេញទស្សនៈអំពី ថាតើនរណាគួរជួយ និងនរណាបានជួយស្ត្រីរងគ្រោះជាក់ស្តែងនៅក្នុងភូមិ ដោយសារការប្រព្រឹត្តហិង្សារបស់ប្តី ឃុំប៉ោយប៉ែត, ខែកុម្ភៈ ២០០៥				
	នរណាគួរជួយ		នរណាបានជួយជាក់ស្តែង	
	#	%	#	#
មិត្តភក្តិ/អ្នកជិតខាង	81	66%	80	65%
មន្ត្រីភូមិ/ឃុំ	86	70%	56	45%
អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (CWCC)	71	58%	43	35%
សាច់សាលាហិតរបស់ស្ត្រី (ម្តាយ ឪពុក បងប្អូនស្រី ប្រុស)	59	48%	36	29%
ប្តីលីស	50	41%	23	19%
សាច់ថ្លៃ (សាច់សាលាហិតខាងប្តី)	21	17%	11	9%
គ្រូពេទ្យ/មណ្ឌលសុខភាព	17	14%	4	3%
មេធាវី/តុលាការ	18	15%	1	1%
ព្រះសង្ឃ/អាចារ្យ	4	3%	2	2%
n=123				

ជាទូទៅ អ្នកផ្តល់ចំណើយចូលចិត្តជំរើសនៃការផ្សះផ្សារគ្នា ជាជាងលែងលះ ។ ក្នុងចំណោមស្ត្រីដែលបានសំភាសន៍ចំនួន ១២៣នាក់ មាន៦៧% គិតថា ស្ត្រីដែលទទួលអំពើហិង្សាពីប្តីគួរតែខិតខំផ្សះផ្សារ ២៧% គិតថា ពួកគេគួរតែលែងលះ ហើយ៦% ឆ្លើយថា មិនដឹងថាគួរធ្វើយ៉ាងដូចម្តេចទេ ។ បើធ្វើការប្រៀបធៀបយើងឃើញថា ស្ត្រីដែលធ្លាប់រងគ្រោះ (៦១%) បាននិយាយថា ស្ត្រីគួរតែខិតខំផ្សះផ្សារគ្នា តែមតិដូចគ្នានេះត្រូវបានលើកឡើងដោយស្ត្រី (៧១%) ដែលមិនដែលទទួលរងអំពើហិង្សាសោះ ។ ដូចម្តេច ចំនួនស្ត្រីរងគ្រោះបានផ្តល់ចំណើយតិចជាងចំនួនស្ត្រីដែលមិនរងគ្រោះសោះ ។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នានេះដែរ ស្ត្រីដែលធ្លាប់ទទួលអំពើហិង្សាក្នុងចំនួនច្រើនជាង (៣៣%) ស្ត្រីមិនធ្លាប់ទទួលអំពើហិង្សា (២២%) គិតថា ស្ត្រីគួរតែលែងលះ ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការបើកច្រកចេញចូលសំខាន់នៅហើយប៉ែតជាប់និងប្រទេសថៃ បានធ្វើអោយសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចនៅព្រំដែន ទាំងពីរមានការកើនឡើង ហេតុនេះហើយបានជាប្រជាជនកម្ពុជារាប់ពាន់នាក់បានធ្វើដំណើរចូលមកកាន់តំបន់ នេះ ដើម្បីអោយជីវភាពរស់នៅបានប្រសើរឡើង។ ទោះបីថា តំបន់ហើយប៉ែតក្លាយជាតំបន់សេដ្ឋកិច្ច និងកន្លែងកំសាន្តកាស៊ីណូ បានធ្វើអោយមនុស្សមួយចំនួនមានភាពរុងរឿងក្តី ក៏នៅមានមនុស្សជាច្រើនទៀត ក្រីក្រ និងមិនមានលទ្ធភាពទទួលបាននូវធនធានដែលមានជុំវិញពួកគេនោះទេ ។ លើសពីនេះទៀត ការវិកលចរិតលាស់ដីសម្បើមរបស់ឃុំនេះ ក៏ធ្វើអោយភាពតានតឹង និងមានជម្លោះ ហើយដែលរឿងនេះ ផ្ទុះឡើងទៅជាអំពើហិង្សា។ ដើម្បីលាតត្រដាងអោយកាន់តែជាក់ស្តែង៖ នៅថ្ងៃទី ២១ មិនា ២០០៥ គឺមួយ ខែក្រោយពេលការងារស្រាវជ្រាវនេះបានបញ្ចប់ មនុស្ស ៥នាក់ ត្រូវបានសំលាប់ និងបួននាក់រងរបួស នៅពេលដែលទាហាន និងប៉ូលីសជាង ១០០នាក់ បានបើកការវាយប្រហារដោយកាំភ្លើងអាកាស ហើយ បានបង្ខំអោយប្រជាជន ២១៨គ្រួសាររុះរើលំនៅដ្ឋានចេញពីដីដែលមានជម្លោះ នៅក្នុងភូមិក្បាលស្ពាន។²¹ ការសិក្សាអំពីអំពើហិង្សាមកលើស្ត្រីរកឃើញថា នៅក្នុងតំបន់មានសង្គ្រាម អស្ថេរភាព ឬហិង្សានយោបាយ អត្រានៃអំពើហិង្សាមកលើស្ត្រីមានការកើនឡើង។²² មិនគួរអោយភ្ញាក់ផ្អើលទេ ដែលអំពើហិង្សានៅក្នុង តំបន់សិក្សានៃការស្រាវជ្រាវនេះ មានរហូតដល់ទៅ៤១% ហើយខ្ពស់ជាងអត្រាដែលបានកត់ត្រាក្នុងឯកសារ ស្រាវជ្រាវនៅឆ្នាំ១៩៩៦ របស់ក្រសួងកិច្ចការនារី និងគំរោងប្រឆាំងនិងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារដែលមានតែ ១៦% និង ១៨% ក្នុងឯកសារស្រាវជ្រាវនៅឆ្នាំ២០០០ដោយវិទ្យាស្ថានស្ថិតិជាតិ និងក្រសួងសុខាភិបាល។²³

ការស្រាវជ្រាវនេះ ក៏ដូចជាការស្រាវជ្រាវផ្សេងទៀតដែលគេបានធ្វើនៅឆ្នាំ ១៩៩៦ និង ២០០០ដែរ អំពីបញ្ហា អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារគឺ កំណត់រកមើលកំណត់កត្តាប្រឈមមុខទាក់ទងទៅនឹងហិង្សា។ ជាទូទៅ លទ្ធផល ពីការសិក្សាផ្សេងៗមានភាពស៊ីគ្នាពីមួយទៅមួយ។ កត្តាប្រឈមមុខរួមមួយគឺ ប្តីផឹកស្រាស្រវឹងជាញឹកញាប់។ ទោះបីថា ការផឹកស្រាស្រវឹងរបស់ប្តីមិនអាចចាត់ទុកថា ជាមូលហេតុនៃអំពើហិង្សាក្តី តែអាចជាលក្ខខណ្ឌ

²¹ សូមមើលឌីយេមបូឌា ដេលី, មិនា 22, 24, និង 29, 2005, និងភ្នំពេញប៉ុស្ត, មិនា 25 –មេសា 7, 2005.
²² អាន អេរិន ណែលសិន និងកាធី ប៊ូមមីមែន, ការធ្វើអង្កេតគ្រួសារលើអំពើហិង្សានៅកម្ពុជា (ភ្នំពេញ: ក្រសួងកិច្ចការនារី និងគំរោងប្រឆាំង អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ, 1996).
²³ អ្នកនិពន្ធនៃការធ្វើអង្កេតឆ្នាំ 1996 បានទទួលស្គាល់ថា តំបន់នានានៅក្នុងប្រទេសដែលមានលក្ខខណ្ឌមិនស្ថេរភាព អាចបញ្ជាក់ពីអត្រាហិង្សាខ្ពស់. សូមមើលអត្ថបទរបស់ ណែលសាន់ និង ប៊ូមមីមែន, ការធ្វើអង្កេតគ្រួសារលើអំពើហិង្សានៅកម្ពុជា

មួយដែលគេមើលឃើញថា មានការពាក់ព័ន្ធយ៉ាងខ្លាំងទៅនឹងកត្តាប្រឈមមុខនៃហិង្សាករលើស្ត្រី ។ ចំពោះការស្រាវជ្រាវនៅហើយប៉ែត ការសេចក្តីងឿនរបស់ប្តីត្រូវបានកំណត់ថា ជាកត្តាពាក់ព័ន្ធដែរ ។ ដូចគ្នានេះដែរ ភាពក្រីក្រក៏ទាក់ទងនឹងអំពើហិង្សាលើស្ត្រីដែរ តែគេក៏ទទួលស្គាល់ថា ការពាក់ព័ន្ធនេះមិនមានតែមួយជ្រុងម្ខាងនោះទេ ផ្ទុយទៅវិញ ជ្រុងម្ខាងទៀតគឺ អំពើហិង្សាក៏អាចមានការពាក់ព័ន្ធនឹងភាពក្រីក្រដែរ ។ លក្ខណៈមួយចំនួនទៀតដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាកត្តាប្រឈមមុខដែរគឺ ប្តីមិនបានរៀនសូត្រសោះ ប្តីមានការអប់រំទាបជាងប្រពន្ធ ប្តីចេញទៅធ្វើការងារក្រៅផ្ទះលើសពីមួយខែ ប្តីធ្លាប់ជាទាហាន ឬប៉ូលីស និងប្តីលេងល្បែងស៊ីសង ។²⁴

ក្នុងពេលដែលកត្តាប្រឈមមុខពីសំណាក់បុគ្គលមានពាក់ព័ន្ធយ៉ាងច្រើនក្នុងអំពើហិង្សាគ្រួសារដូចបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ គេក៏មើលឃើញកត្តាទម្លាប់ក្នុងសង្គម និងស្ថាប័នសង្គមផងដែរដែលបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការធ្វើអោយ អ្នកប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សារួចទោសទណ្ឌ និងធ្វើអោយការប្រព្រឹត្តនៅតែមានជាបន្តទៀត ។ ចំពោះចំណុចដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនង និង តួនាទីយេនឌ័រវិញ ការស្រាវជ្រាវនេះបង្ហាញអោយឃើញថា មានករណីភាគច្រើនដែលអំពើហិង្សាកើតមានក្នុងកំរិតតិចតួចក្នុងចំណោមគ្រួសារដែលធ្វើការសំរេចចិត្តរួមគ្នា រីឯគ្រួសារដែលប្តី ឬប្រពន្ធជាអ្នកធ្វើការសំរេចចិត្តតែឯកឯង ឃើញមានការកើតហិង្សាច្រើនជាង ។ ការស្រាវជ្រាវ ក៏បង្ហាញដែរថា ស្ត្រីដែលធ្លាប់ទទួលរងនូវអំពើហិង្សាភាគច្រើនបាននិយាយថា ប្តីវាយប្រពន្ធគឺជារឿងមួយសមស្រប រីឯស្ត្រីដែលមិនធ្លាប់ទទួលរងនូវអំពើហិង្សាភាគតិចប៉ុណ្ណោះ ដែលថាប្តីវាយប្រពន្ធជារឿងសមស្របនោះ ។ លើសពីនេះទៅទៀត ស្ត្រីដែលប្តីរបស់ខ្លួនមានឥរិយាបថត្រួតត្រា បានទទួលរងនូវអំពើហិង្សា ច្រើនជាងស្ត្រីដែលប្តីមិនមានឥរិយាបថបែបនេះ ។ សូមបញ្ជាក់ផងដែរថា ស្ត្រីអាចនឹងទទួលរងនូវអំពើហិង្សាក្នុងកំរិតមួយកើនឡើងទៅបាន អាស្រ័យដោយកត្តាឥរិយាបថត្រួតត្រាមួយចំនួនរបស់ប្តីប៉ុណ្ណោះ ។

ចំពោះការទទួលស្គាល់នៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារពីសំណាក់សង្គម មានចំណុចជាច្រើនដែលបានបញ្ជាក់ច្បាស់ ។ ជាក់ស្តែង ស្ត្រីស្ម័គ្រចិត្តនៅក្នុងស្ថានភាពលំបាកក្នុងគ្រួសារជាជាងលែងលះ ដោយសារសង្គមខ្មែរអោយតម្លៃ

²⁴ នៅក្នុងការអង្កេតថ្នាក់ជាតិឆ្នាំ 2000 ស្ត្រីមានកូនច្រើនរាយការណ៍ថា រងអំពើហិង្សាច្រើន ។ ដូចគ្នានេះដែរ ឪពុកម្តាយដែលមានប្រវត្តិប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សា ក៏អាចកើតមានអំពើហិង្សាដែរ ។ នៅក្នុងការអង្កេតឆ្នាំ 1996 ស្ត្រីមិនបានរស់នៅក្នុងផ្ទះតែមួយ ឬភូមិតែមួយជាមួយនឹងឪពុកម្តាយបានអោយដឹងថា មានអំពើហិង្សា ។ ការស្រាវជ្រាវបច្ចុប្បន្ននេះ មិនមានទិន្នន័យណាមួយបញ្ជាក់ពីរឿងនេះច្បាស់ឡើយ ។

យ៉ាងសំខាន់ក្នុងភាពជាភរិយា និងជាមាតា ។ អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅតែបន្តមាននៅក្នុងសង្គម ដោយសារ
បញ្ហានេះត្រូវបានគេចាត់ថា ជាបញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួនជាជាងដែលសាធារណៈជនត្រូវខ្វល់ខ្វាយ ។ ស្ថិតក្នុងបរិបទនៃ
ទំនាក់ទំនងតាមវាណានុក្រមរវាងប្តីប្រពន្ធ ដែលមានការកំណត់ទៅលើការប្រព្រឹត្តិមួយចំនួនដែលអាចទទួល
យកបាន ទើបគេមិនបានចាត់ទុកអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារជាអំពើឧក្រិដ្ឋបង្កឡើងដោយប្តីទៅលើភរិយារងគ្រោះ
នោះទេ គេចាត់ទុកថា អំពើហិង្សាជាលទ្ធផលនៃជម្លោះរវាងភាគីទាំងពីរទៅវិញ ។ គេកម្រនឹងផ្តោលទោស
ប្តីតែម្នាក់ឯងអំពីអំពើហិង្សាណាស់ ហើយក៏មិនសូវត្រូវបានឃាត់ខ្លួន និងដាក់ឃុំឃាំងនោះដែរ ។ ដោយគ្មាន
ការទំនៀម ឬរិះគន់ពីសង្គម ទើបធ្វើអោយប្តីជាច្រើនបានប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាដោយមិនមានទោសដែរសោះ ។

ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះស្រាប់ អន្តរាគមន៍ដែលជោគជ័យទៅបានទាមទារការឆ្លើយតបពីច្រើន
លំដាប់ថ្នាក់ ។ ជំនួយដោយផ្ទាល់ចំពោះស្ត្រីរងអំពើហិង្សាមានសារសំខាន់ដូចគ្នាទៅនឹងការបង្កើតបណ្តាញ
សហគមន៍ដែលមានសមាសភាពពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន និងប៉ូលីស ។ ការចូលរួមរបស់បុរសក្នុងកម្មវិធីអប់រំ
ក៏មានសារៈសំខាន់ដែរ ហើយជានិច្ចកាល បញ្ហានេះត្រូវបានគេមើលរំលង ។ ការចោទសួរដេញដោល និង
ដោះស្រាយចំពោះឥរិយាបថជាច្រើនដែលកំពុងតែកើតមានប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពទៅបាន តម្រូវអោយ
មានការគិតគូរយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើផ្នែកវប្បធម៌ និងទម្លាប់ក្នុងសង្គមផងដែរ ។ ដូច្នេះយុទ្ធសាស្ត្រមួយ
ដែលយកសិទ្ធិជាគោល អាចធ្វើការកំណត់ព្រំដែនដែលធានាអោយមានការប្រព្រឹត្តក្នុងកំរិតណាមួយដែលអាច
ទទួលយកបាន ។ ការបំផុសចលនាសហគមន៍ដើម្បីប្រឆាំងទៅនឹងអំពើហិង្សា ជាការធ្វើអោយឈប់មាន
ការអត់អោនជាបណ្តើរចំពោះការប្រព្រឹត្តហិង្សា និងជំរុញអោយប្តីមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់លើការប្រព្រឹត្ត
របស់ខ្លួន ។ ការតស៊ូមតិ ដើម្បីអោយមានការអនុម័ត និងអនុវត្តន៍ច្បាប់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ នឹងក្លាយជា
មូលដ្ឋានគ្រឹះរឹងមាំសំរាប់ជួយស្ត្រីរងគ្រោះ និងមានការឃាត់ខ្លួនចំពោះអ្នកប្រព្រឹត្តិល្មើសដែរ ។ ការទទួលស្គាល់
នូវអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារថាជាបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ដ៏សំខាន់មួយគឺជាការលាតត្រដាងអោយឃើញនូវភាពជាក់ស្តែង
ទូលំទូលាយទៅលើការគាបសង្កត់ដែលមាននៅក្នុងសង្គម ហើយក៏ជាការអំពាវនាវអោយមានអន្តរាគមន៍ពី
រាជរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសនៅក្នុងតំបន់ដែលមានបញ្ហានេះកើត
ឡើងច្រើន ។

ឧបសម្ព័ន្ធទី ១: បញ្ជីសំនួរសំរាប់សវនាសន៍ស្ត្រីដែលបាននិយាយប្រាប់
(ស្ត្រីដែលមានអាយុ ១៥-៤៩ ឆ្នាំ)

ឈ្មោះអ្នកសំភាសន៍ ថ្ងៃ ទី

សូមកុំសួរឈ្មោះអ្នកដែលត្រូវគេសំភាសន៍ ត្រួតពិនិត្យដោយ

សេចក្តីផ្តើម: ខ្ញុំបាទ/នាងខ្ញុំឈ្មោះ..... ។ ខ្ញុំកំពុងតែចូលរៀនវគ្គបណ្តុះបណ្តាលមួយស្តីពីការវិភាគបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ ។ ខ្ញុំសូមសួរសំនួរខ្លះៗទាក់ទងទៅនឹងរឿងរ៉ាវសំខាន់ៗរបស់ជីវិតស្ត្រី ។ ខ្ញុំដឹងថាសំណួរខ្លះៗដែលខ្ញុំនឹងសួរ និងមានទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួន ។ តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ការផ្តល់ចំលើយរបស់អ្នកគឺមានសារៈសំខាន់ សំរាប់ជួយអោយមានការយល់ដឹងអំពីស្ថានភាពស្ត្រីនៅតំបន់ប៉ោយប៉ែត ។ យើងខ្ញុំសូមធានាថា ចំលើយរបស់អ្នកគឺពិតជា មានភាពសំខាន់យ៉ាងពេញលេញ និងមិនអ្នកណាម្នាក់ដឹងឮឡើយ ។

ប្រវត្តិ: (កំណត់ចំណាំសំរាប់អ្នកសំភាសន៍: ចូលគូសរង្វង់នៅលើលេខដែលទាក់ទង ទៅនឹងចំលើយនៃសំនួរដែលបានលើកឡើង ។ សូមគូសរង្វង់តែមួយចំលើយក្នុងមួយសំនួរ លើកលែងតែមានសេចក្តីណែនាំខុសពីនេះ)

1. លេខរៀងនៃអ្នកផ្តល់ចំលើយ	(កុំទាន់បំពេញ ។ ADI និងបំពេញពេលក្រោយ)
2. ឈ្មោះភូមិ	ប្រជាធម្ម 1
ក្បាលស្ពាន (ព្រៃព្រិច) 2
3. ស្ថានភាពរបស់ស្ត្រីដែលបានសំភាសន៍	រៀបការ 1
បែកគ្នា/លែងលះ 2
មេម៉ាយ 3
4. ចំនួនដងនៃការរៀបការ	ម្តង 1
ពីរដង 2
បីដង រឺលើស 3

5. អាយុរបស់ប្រពន្ធ	១៥-១៩ឆ្នាំ	1
សរសេរអាយុពិត.....	២០-២៤ឆ្នាំ	2
	២៥-២៩ឆ្នាំ	3
	៣០-៣៤ឆ្នាំ	4
	៣៥-៣៩ឆ្នាំ	5
	៤០-៤៤ឆ្នាំ	6
	៤៥-៤៩ឆ្នាំ	7

6. អាយុរបស់ប្តី		
សរសេរអាយុពិត.....		
(កុំសួរអ្នកផ្តល់ចំណើយ ។ គណនានូវចំណើយនេះ ក្រោយពីសំភាសន៍រួច)		
	ក្មេងជាង	1
	ប្រពន្ធបួន ០-៤ ឆ្នាំ	2
	ប្រពន្ធបួន ៥-៩ ឆ្នាំ	3
	ប្រពន្ធបួន ១០-១៤ ឆ្នាំ	4
	ប្រពន្ធបួន ១៥ ឬលើសពីនេះ	5

7. អាយុរបស់ស្ត្រី ក្នុងរយៈកាលរៀបការជាមួយប្តីចុងក្រោយបង្អស់		
សរសេរអាយុពិត.....	ក្រោម ១៥ ឆ្នាំ	1
	១៥-១៩ ឆ្នាំ	2
	២០-២៤ ឆ្នាំ	3
	២៥ ឬលើសពីនេះ	4

8. ចំនួនកូន		
សរសេរចំនួនកូន.....	គ្មានកូន	1
	១-២ នាក់	2
	៣-៤ នាក់	3
	៥ ឬច្រើនជាងនេះ	4

9. កំរិតសិក្សារបស់ស្ត្រី		
សរសេរកំរិតថ្នាក់ដែលបានបញ្ចប់.....	មិនដែលរៀនសោះ	1
	មិនដែលរៀនសោះ/ថ្នាក់អក្ខរកម្ម	2
	បឋមសិក្សា	3
	មធ្យមសិក្សាឬខ្ពស់ជាងនេះ	4

10. កិរិតសិក្សារបស់ប្តី		
សរសេរកិរិតថ្នាក់ដែលបានបញ្ចប់.....	មិនដែលរៀនសោះ	1
	មិនដែលរៀនសោះ/ថ្នាក់អក្ខរកម្ម	2
	បឋមសិក្សា	3
	មធ្យមសិក្សាឬខ្ពស់ជាងនេះ	4
	មិនដឹង	96

(កុំសួរអ្នកផ្តល់ចម្លើយ ។ គណនានូវចម្លើយនេះ ក្រោយពីសំភាសន៍រួច)

11. ភាពខុសគ្នានៃកិរិតសិក្សារវាងប្តី និងប្រពន្ធ		
	ប្រពន្ធរៀនបានច្រើនជាង	1
	ទាំងពីរនាក់មិនបានរៀន	2
	ទាំងពីរនាក់រៀនបានកិរិតដូចគ្នា	3
	(ជាថ្នាក់បឋម ឬមធ្យមសិក្សា)	
	ប្តីរៀនបានច្រើនជាង	4
	មិនដឹង	96

12. ឆ្នាំដែលស្ត្រីបានមករស់នៅហើយប៉ែតដំបូង	មុនឆ្នាំ ១៩៩៨	1
សរសេរឆ្នាំ.....	១៩៩៨-១៩៩៩	2
	២០០០-២០០១	3
	២០០២-២០០៥	4

13. ខេត្ត/ក្រុងដែលស្ត្រីរស់នៅពីមុន		
សរសេរឈ្មោះខេត្ត/ក្រុង.....		

14. ហេតុផលសំខាន់ដែលនាំអោយអ្នកមករស់នៅហើយប៉ែត? (គូសរង្វង់យកតែមួយ)

មានឱកាសរកអោយប្តីរបស់ខ្ញុំរកចំណូល	1
ខ្ញុំ (ប្រពន្ធ) មានឱកាសរកប្រាក់ចំណូល	2
ទាំងប្តីទាំងប្រពន្ធមានឱកាសរកប្រាក់ចំណូល	3

15. តើមានសមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នកដទៃទៀត (ម្តាយ, ឪពុក, បងប្អូនប្រុស/ស្រី) រស់នៅហើយប៉ែតនេះដែររឺទេ?

បាទ/ចាស	1
ទេ	2

16. តើមានសមាជិកគ្រួសារខាងប្តីរបស់អ្នក (ម្តាយ, ឪពុក, បងប្អូនប្រុស/ស្រី) រស់នៅហើយប៉ុន្មាននាក់ដែររឺទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

17. ក្រៅពីប្រាក់ចំណូលរបស់ប្តីអ្នក តើអ្នករកប្រាក់ចំណូលបានដោយខ្លួនអ្នកផ្ទាល់ដែរឬទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

18. ស្ថានភាពការងាររបស់ប្តីអ្នកដែលត្រូវបានសំភាសន៍

- មិនមែនរបរកសិកម្ម 1
- របរកសិកម្ម 2
- មិនមានការងារធ្វើ 3

19. ប្តីធ្វើការងារនៅឆ្ងាយពីផ្ទះ ជាងមួយខែក្នុងមួយលើកៗ

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

20. តើគ្រួសារអ្នករកប្រាក់ចំណូលប្រចាំថ្ងៃសំរាប់គ្រួសារគាត់បានប្រហែលប៉ុន្មាន?

- 0-៥០០០៛ 1
- ៥០០១-១០០០០៛ 2
- ១០០០១-២០០០០៛ 3
- ២០០០០៛ ឡើងទៅ 4

ឥរិយាបថរបស់ប្តី/ ផ្ទៃក្នុងអ្នកផ្តល់ចំណើយ

សេចក្តីផ្តើម: នៅពេលដែលមនុស្សពីរនាក់រៀបការ ឬរស់នៅជាមួយគ្នាពួកគេបានចែករំលែកនូវរឿងដែលល្អៗ និងមិនល្អផងដែរ ។ ចុះក្នុងទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកជាមួយនិងប្តី/ ផ្ទៃក្នុងរបស់អ្នក តើចំណុចមួយចំនួនដូចខាងក្រោមនេះកើតឡើងញឹកញាប់ ឬម្តងម្កាល ឬមិនដែលសោះ? (គូសរង្វង់តែមួយចំណើយក្នុងមួយសំណួរ)

	ញឹកញាប់	ម្តងម្កាល	មិនដែលសោះ
21a. គាត់តែងតែចំណាយពេលវេលារបស់គាត់ជាមួយខ្ញុំ	1	2	3
21b. គាត់តែងពិភាក្សាជាមួយអ្នករាល់រឿងរ៉ាវនៅក្នុងផ្ទះ	1	2	3
21c. គាត់មានទឹកចិត្តស្រលាញ់	1	2	3
21d. គាត់គោរពអ្នក និងបំណងប្រាថ្នារបស់អ្នក	1	2	3
21e. គាត់ខឹងនឹងអ្នកចំពោះរឿងកំប៉ុកកំប៉ុក	1	2	3

សេចក្តីផ្តើម: ខ្ញុំដឹងថា មានរឿងរ៉ាវខ្លះៗដែលបានកើតឡើងចំពោះស្ត្រីមួយចំនួន ។ ពេលនេះ ខ្ញុំចង់ដឹងថា តើរឿងបែប នេះ មានការពាក់ព័ន្ធចំពោះអ្នក និងប្តីរបស់អ្នកឬទេ?

	បាទ/ចាស	ទេ	មិនដឹង
22a. គាត់ប្រថុណ្ណ ឬខឹងបើអ្នកនិយាយជាមួយបុរសដទៃ?	1	2	96
22b. គាត់រករឿងចោទប្រកាន់អ្នកថាមិនស្មោះត្រង់	1	2	96
22c. គាត់ព្យាយាមរារាំងអ្នកមិនសូវអោយមានការទាក់ទង ជាមួយនឹងក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នក	1	2	96
22d. គាត់ទទួលបានដឹងពីទីកន្លែងដែលអ្នកទៅដល់គ្រប់ពេល	1	2	96
22e. គាត់មិនទុកចិត្តអ្នកពីរឿងលុយកាក់	1	2	96

23a. តើប្តី/ដៃគូរបស់អ្នកផឹកគ្រឿងស្រវឹងដែររឺទេ?

បាទ/ចាស	1
ទេ	2

23b. ប្រសិនបើមាន, តើគាត់ស្រវឹងស្រោះ ជាញឹកញាប់, ម្តងម្កាល ឬមិនដែលសោះ?

ស្រវឹងញឹកញាប់	1
ស្រវឹងម្តងម្កាល	2
មិនដែលស្រវឹងសោះ	3
N/A	98

24a. តើប្តី/ដៃគូរបស់អ្នកប្រើថ្នាំញៀនដែររឺទេ?

បាទ/ចាស	1
ទេ	2

24b. ប្រសិនបើមាន, តើគាត់ប្រើថ្នាំញៀន: ញឹកញាប់, ម្តងម្កាល ឬមិនដែលសោះ?

ប្រើថ្នាំញៀនជាញឹកញាប់	1
ប្រើថ្នាំញៀនម្តងម្កាល	2
មិនដែលសោះ	3
N/A	98

25a. តើប្តី/ដៃគូរបស់អ្នកលេងល្បែងរឺទេ?

បាទ/ចាស	1
ទេ	2

25b. បើចាស តើគាត់តែងតែលេងចាញ់គេអស់ច្រើនប៉ុនណា?		
	ចាញ់អស់ច្រើនជាញឹកញាប់	1
	ចាញ់យូរៗម្តង	2
	មិនដែលចាញ់ទេ	3
	N/A	98

26. តើប្តី/ដៃគូរបស់អ្នកធ្លាប់ធ្វើជាទាហាន ឬប៉ូលីសរឺទេ?		
	បាទ/ចាស	1
	ទេ	2
	មិនដឹង	96

បទពិសោធន៍ផ្ទាល់ខ្លួននៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ

សេចក្តីផ្តើម: ឥឡូវនេះប្រសិនបើអ្នកអនុញ្ញាតិ, ខ្ញុំចង់សួរសំណួរខ្លះអំពីទំនាក់ទំនងរវាងអ្នក និងប្តី/ដៃគូរបស់អ្នក? តើប្តី/ដៃគូរបស់អ្នកធ្លាប់:

27a1. រុញច្រាន ឬយកអ្វីគប់ទៅអ្នករឺទេ?		27a2.	
	បាទ/ចាស	1	ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
	ទេ	2	N/A 98

27b1. ទះ ឬមូលដៃរបស់អ្នក?		27b2.	
	បាទ/ចាស	1	ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
	ទេ	2	N/A 98

27c1. វាយដោយកណ្តាប់ដៃ ឬយកអ្វីមកវាយដែលធ្វើអោយអ្នកឈឺចាប់?		27c2.	
	បាទ/ចាស	1	ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
	ទេ	2	N/A 98

27d1. ទាត់អ្នក ឬចាប់អ្នក?		27d2.	
	បាទ/ចាស	1	ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
	ទេ	2	N/A 98

27e1. ព្យាយាមសំលាប់ដោយព្យុករ ឬដុត?		27e2.	
	បាទ/ចាស	1	ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
	ទេ	2	N/A 98

27f1. គំរាមកំហែងដោយប្រើកាំបិត, កាំភ្លើង ឬប្រភេទអាវុធផ្សេងៗទៀត?	27f2.
បាទ/ចាស 1	ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
ទេ 2	N/A 98

27g1. វាយអ្នកដោយប្រើកាំបិត, កាំភ្លើង ឬប្រភេទអាវុធផ្សេងៗទៀត?	27g2.
បាទ/ចាស 1	ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
ទេ 2	N/A 98

27h1. បង្ខំអ្នកដើម្បីរួមរក្សសូម្បីតែអ្នកមិនចង់?	27h2.
បាទ/ចាស 1	ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
ទេ 2	N/A 98

27i1. ធ្វើបាបរាងកាយអ្នកនៅពេលអ្នកមានផ្ទៃពោះ?	27i2.
បាទ/ចាស 1	ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
ទេ 2	N/A 98

(កុំសួរអ្នកផ្តល់ចំណើយ ។ គណនានូវចំណើយនេះ ក្រោយពីសំភាសន៍រួច)

27j1. បើអ្នកផ្តល់ចំណើយឆ្លើយ "បាទ/ចាស" ទៅនឹងសំណួរណាមួយនៃសំណួរ 27a1 ដល់ 27i1 សូមគូសរង្វង់លើចំណើយ "១" ខាងក្រោមនេះ ។ តែបើអ្នកផ្តល់ចំណើយឆ្លើយ "ទេ" ទៅនឹងសំណួរទាំងអស់គឺពី 27a1 ដល់ 27i1 សូមគូសរង្វង់លើចំណើយ "២" ខាងក្រោមនេះ ។

បាទ/ចាស	1
ទេ	2

(កុំសួរអ្នកផ្តល់ចំណើយ ។ សូមបំពេញនូវចំណើយនេះ ក្រោយពីសំភាសន៍រួច)

27j2. បើអ្នកផ្តល់ចំណើយទទួលបាននូវការធ្វើបាបខាងរាងកាយក្នុងរយៈពេល ១២ខែកន្លងមកនេះ ពោលគឺឆ្លើយ "បាទ/ចាស" ទៅនឹងសំណួរណាមួយនៃសំណួរ 27a2 ដល់ 27i2 សូមគូសរង្វង់លើចំណើយ "១" ខាងក្រោមនេះ ។ តែបើអ្នកផ្តល់ចំណើយឆ្លើយ "ទេ" ទៅនឹងសំណួរទាំងអស់គឺពី 27a2 ដល់ 27i2 សូមគូសរង្វង់លើចំណើយ "២" ខាងក្រោមនេះ ។

បាទ/ចាស	1
ទេ	2

(បើចំលើយ 27j1 និង 27j2 "ទេ" សូមរំលងទៅសំណួរ 41 ត្រង់ផ្នែក "ការយល់ដឹងពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ")

28. តើរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំក្រោយពីអ្នកបានរៀបការ/ចាប់ផ្តើមរស់នៅជាមួយប្តីរបស់អ្នកលើកដំបូងហើយ មានរឿង រ៉ាវខាងលើនេះកើតឡើង?

ចំនួនឆ្នាំក្រោយរៀបការហើយមានរឿងរ៉ាវនេះកើតឡើង

29. តើអ្នកគិតថាមានហេតុផលអ្វីខ្លះដែលធ្វើអោយប្តីអ្នកវាយអ្នក?

(គូសរង្វង់ចំពោះចំលើយទាំងឡាយណាដែលសមស្រប)

- a. ប្តីផឹកស្រា
- b. ប្តីប្រើគ្រឿងញៀន
- c. ប្តីលេងល្បែង
- d. ប្តីមានប្រពន្ធមួយទៀត
- e. គ្រួសារខាងប្តីចាក់រុកអោយមានរឿង
- f. ប្រពន្ធមិនរៀបចំម្ហូបអាហារទាន់ពេល
- g. ប្រពន្ធមិនមើលថែទាំកូនអោយត្រឹមត្រូវ
- h. ប្រពន្ធមិនព្រមអោយលុយប្តី
- i. ប្រពន្ធមិនព្រមអោយរួមដំណេក
- j. ប្តីចោទថាប្រពន្ធមានសាហាយ
- k. ប្តីចោទថាប្រពន្ធប្រព្រឹត្តអំពើអបាយមុខ (លេងល្បែង, ផឹកស៊ី, ប្រើគ្រឿងញៀន)

30. តើអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារបានប៉ះពាល់ដល់ខ្លួនអ្នកដូចម្តេច?

(គូសរង្វង់ចំពោះចំលើយទាំងឡាយណាដែលសមស្រប)

- a. មានបញ្ហាខាងសុខភាព
- b. មិនអាចធ្វើការបាន
- c. ព្រាត់ឆ្ងាយពីកូនៗ
- d. មិនសូវមានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកភូមិដទៃ
- e. មិនសូវចូលរួមការងារអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍
- f. មិនមានការរាប់អានពីអ្នកភូមិដទៃ

31. តើការមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារអ្នកបានរារាំងកូនរបស់អ្នកមិនអោយចូលសាលារៀនរឺទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

32. តើប្តីរបស់អ្នកត្រូវបានគេចាប់ដាក់គុក ដោយសារប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសាររឺទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

តើរឿងរ៉ាវខាងក្រោមនេះធ្លាប់កើតឡើងដោយសារតែប្តីរបស់អ្នកបានធ្វើអ្វីមួយចំពោះអ្នករឺទេ?

33a1. អ្នកមានស្នាមជាំហើយឈឺចាប់?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

33a2.

ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
N/A 98

33b1. អ្នកមានស្នាមរបួស ឬបាក់ឆ្អឹង?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

33b2.

ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ.....
N/A 98

33c1. អ្នកបានទៅជួបគ្រូពេទ្យ ឬមណ្ឌលសុខភាពដោយសារប្តីបានធ្វើអ្វីមួយចំពោះអ្នក?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

33c2.

ចំនួនដងគិតក្នុងពេល១២ខែកន្លងមកនេះ....
N/A 98

ប្រសិនបើអ្នកផ្តល់ចំណើយត្រូវបានប្តីធ្វើបាបខាងរាងកាយ:

34. តើអ្នកធ្លាប់ទៅរកអោយគេជួយដើម្បីការពារ ឬបញ្ឈប់ប្តីរបស់អ្នកកុំអោយធ្វើបាបតទៅទៀតរឺទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

35. តើអ្នកបានទៅរកអ្នកណាអោយជួយរឺទេ? (បើឆ្លើយបាទ/ចាស សំរាប់សំណួរ 34)

គូសរង្វង់ទៅលើចំណើយទាំង ឡាយណាដែលសមស្រប ។

- a. ក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នក (ម្តាយ, ឪពុក, បងប្អូនប្រុសស្រី)
- b. បងប្អូនសាច់ថ្លៃ (គ្រួសារខាងប្តី)
- c. មិត្តភក្តិ/អ្នកជិតខាង
- d. អាជ្ញាធរភូមិ-ឃុំ
- e. ប៉ូលីស
- f. គ្រូពេទ្យ/មណ្ឌលសុខភាព
- g. មេធាវី/តុលាការ
- h. លោកសង្ឃ/អាចារ្យ
- i. អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល/ CWCC

36. ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមិនដែលទៅរកគេឱ្យជួយអ្នក? (បើចំលើយ "ទេ" ចំពោះសំណួរ ៣៤)
 គូសរង្វង់តែមួយចំលើយ

- មិនដឹងទៅរកអ្នកណាអោយជួយ 1
- គ្មានប្រយោជន៍នឹងទៅរក 2
- ជាផ្នែកមួយនៃជីវិត 3
- ខ្លាចលែងលះ/រត់ចោលគ្នា 4
- ខ្លាចវាយបន្តទៀត 5
- ខ្លាចប្តីមានបញ្ហា 6
- ខ្មាស់គេ 7
- មិនចង់អោយក្រុមគ្រួសារអាប់អោន 8

37. តើអ្នកធ្លាប់វាយ, ទះ, ទាត់ ឬធ្វើអ្វីផ្សេងដែលធ្វើឱ្យប្តីអ្នកឈឺចាប់ខាងរាងកាយ
 ក្នុងពេលដែលគាត់កំពុងតែ បានវាយធ្វើបាបអ្នក ឬធ្វើអោយអ្នកឈឺចាប់ខាងរាងកាយផងនោះឬទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

38. តើអ្នកធ្លាប់វាយ, ទះ, ទាត់ ឬធ្វើអ្វីផ្សេងដែលធ្វើឱ្យប្តីអ្នកឈឺចាប់ខាងរាងកាយ
 ក្នុងពេលដែលគាត់មិនទាន់បាន វាយធ្វើបាបអ្នក ឬធ្វើអោយអ្នកឈឺចាប់ខាងរាងកាយផងនោះ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

39. តាមដែលអ្នកដឹងតើឪពុកក្មេករបស់អ្នកធ្លាប់វាយម្តាយក្មេករបស់អ្នកដែររឺទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2
- មិនដឹង 96

40. តាមដែលអ្នកដឹងតើឪពុករបស់អ្នកធ្លាប់វាយម្តាយរបស់អ្នកដែររឺទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2
- មិនដឹង 96

ការយល់ដឹងអំពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនៅក្នុងភូមិ

41. តាមរយៈរបាយការណ៍នៅក្នុងវិទ្យុ, ទូរទស្សន៍ និងកាសែតតើអ្នកគិតថាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ (ប្តីធ្វើបាប រាងកាយប្រពន្ធ) ជាបញ្ហាមួយនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទេ?

បាទ/ចាស	1
ទេ	2
មិនដឹង	96

42. តើអ្នកគិតថាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ (ប្តីធ្វើបាបរាងកាយប្រពន្ធ) ជាបញ្ហាមួយនៅក្នុងភូមិនេះទេ?

បាទ/ចាស	1
ទេ	2
មិនដឹង	96

43. ក្រៅពីរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក: តើអ្នកមានដឹងថាគ្រួសារឯទៀតនៅក្នុងភូមិមានប្តីវាយធ្វើបាប ប្រពន្ធរឺទេ?

បាទ/ចាស	1
ទេ	2
មិនដឹង	96

44. តើអ្នកគិតថាមានមូលហេតុអ្វីដែលក្រុមគ្រួសារទាំងនេះមានប្តីវាយធ្វើបាបរាងកាយប្រពន្ធ? សូមគូសរង្វង់នៅលើចំណើយទាំងឡាយណាដែលសមស្រប ។

- a. ប្តីធីកស្រា
- b. ប្តីប្រើគ្រឿងញៀន
- c. ប្តីលេងល្បែង
- d. ប្តីមានប្រពន្ធមួយទៀត
- e. គ្រួសារខាងប្តីចាក់រុកអោយមានរឿង
- f. ប្រពន្ធមិនរៀបចំម្ហូបអាហារទាន់ពេល
- g. ប្រពន្ធមិនមើលថែទាំកូនអោយត្រឹមត្រូវ
- h. ប្រពន្ធមិនព្រមអោយលុយប្តី
- i. ប្រពន្ធមិនព្រមអោយរួមដំណេក
- j. ប្តីចោទថា ប្រពន្ធមានសាហាយ
- k. ប្តីចោទថាប្រពន្ធប្រព្រឹត្តអំពើអបាយមុខ (លេងល្បែង, ធីកស៊ី, ប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀន)

45. តើអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារឯទៀតដែលប៉ះពាល់ដល់ស្ត្រីនៅក្នុងភូមិធ្វើអោយមានបញ្ហាខាងរាងកាយបែបណាខ្លះ? សូមគូសរង្វង់នៅលើចំណើយទាំងឡាយណាដែលសមស្រប ។

- a. ស្ត្រីទាំងនោះមានបញ្ហាខាងសុខភាព
- b. ស្ត្រីទាំងនោះមិនអាចធ្វើការបាន
- c. ស្ត្រីព្រាត់ឆ្ងាយពីកូនៗ
- d. ស្ត្រីទាំងនោះមិនសូវមានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកភូមិដទៃ
- e. ស្ត្រីទាំងនោះមិនសូវចូលរួមការងារអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍
- f. ស្ត្រីទាំងនោះមិនមានការរាប់អានពីអ្នកភូមិដទៃ

46. តើការមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារទាំងនោះបានរារាំងអោយកូនៗរបស់គេមិនអោយចូលសាលារៀនទេ?

បាទ/ចាស	1
ទេ	2
មិនដឹង	96

47. តើប្តីរបស់ពួកគេដែលបានធ្វើបាបរាងកាយប្រពន្ធត្រូវបានគេចាប់ដាក់គុករឺទេ?

បាទ/ចាស	1
ទេ	2
មិនដឹង	96

48. តើនរណាដែលអ្នកគិតថា គួរតែជួយស្ត្រីនៅក្នុងភូមិដែលទទួលរងការធ្វើបាបលើរាងកាយពីប្តីរបស់ពួកគេ? សូមគូសរង្វង់នៅលើចំណើយទាំងឡាយណាដែលសមស្រប ។

- a. ក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នក (ម្តាយ, ឪពុក, បងប្អូនប្រុសស្ត្រី)
- b. បងប្អូនសាច់ថ្លៃ (គ្រួសារខាងប្តី)
- c. មិត្តភក្តិ/អ្នកជិតខាង
- d. អាជ្ញាធរភូមិ-ឃុំ
- e. ប៉ូលីស
- f. គ្រូពេទ្យ/មណ្ឌលសុខភាព
- g. មេធាវី/តុលាការ
- h. លោកសង្ឃ/អាចារ្យ
- i. អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល/ CWCC

49. តើនរណាដែលបានជួយស្រ្តីនៅក្នុងភូមិដែលទទួលបានការធ្វើបាបលើរាងកាយពីប្តីរបស់ពួកគេ *ជាក់ស្តែង*? សូមគូសរង្វង់នៅលើចំណើយទាំងឡាយណាដែលសមស្រប ។

- a. ក្រុមគ្រួសាររបស់អ្នក (ម្តាយ, ឪពុក, បងប្អូនប្រុសស្រី)
- b. បងប្អូនសាច់ថ្លៃ (គ្រួសារខាងប្តី)
- c. មិត្តភក្តិ/អ្នកជិតខាង
- d. អាជ្ញាធរភូមិ-ឃុំ
- e. ប៉ូលីស
- f. គ្រូពេទ្យ/មណ្ឌលសុខភាព
- g. មេធាវី/តុលាការ
- h. លោកសង្ឃ/អាចារ្យ
- i. អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល/ CWCC

50. តើមានស្រ្តីនៅក្នុងភូមិដែលប្តីរបស់គេធ្វើបាបខាងរាងកាយបានមកទាក់ទងឱ្យអ្នកជួយរឺទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

51. តើអ្នកស្គាល់អង្គការកម្ពុជាដើម្បីជួយស្រ្តីមានវិបត្តិដែរទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

52. តើអ្នកធ្លាប់ចូលរួមក្នុងការប្រជុំ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលអំពីអំពើហិង្សានៅក្នុងគ្រួសារដែររឺទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

53. តើអ្នកធ្លាប់បានឮកម្មវិធី ឬការពិភាក្សាតាមវិទ្យុ, ទូរទស្សន៍ ឬការលេងល្ខោន, ការអានអត្ថបទកាសែត ទាក់ទងនឹងការដោះស្រាយបញ្ហាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារដែររឺទេ?

- បាទ/ចាស 1
- ទេ 2

ឥរិយាបថអំពីការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងការសំរេចចិត្ត

សេចក្តីផ្តើម: ឥឡូវខ្ញុំសូមសួរយោបល់របស់អ្នកអំពីថាតើនរណាគួរធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តផ្សេងៗក្នុងគ្រួសារ ។
ឧទាហរណ៍:

54. តើនរណាគួរធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តអំពីមុខម្ហូបអ្វីដែលត្រូវចំអិនរាល់ថ្ងៃ?

- ប្រពន្ធ 1
- ប្រពន្ធ និងប្តី 2
- ប្តី 3
- អ្នកផ្សេង 4

55. តើនរណាគួរធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តអំពីការថែទាំសុខភាពរបស់ប្រពន្ធ?

- ប្រពន្ធ 1
- ប្រពន្ធ និងប្តី 2
- ប្តី 3
- អ្នកផ្សេង 4

56. តើនរណាគួរធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តអំពីការមើលជំងឺរបស់កូន?

- ប្រពន្ធ 1
- ប្រពន្ធ និងប្តី 2
- ប្តី 3
- អ្នកផ្សេង 4

57. តើនរណាគួរធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តអំពីការទៅលេងក្រុមគ្រួសារ, មិត្តភក្តិ រឺ សាច់ញាតិ?

- ប្រពន្ធ 1
- ប្រពន្ធ និងប្តី 2
- ប្តី 3
- អ្នកផ្សេង 4

58. តើនរណាគួរធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តអំពីការទិញអ្វីមួយជាដុំកំភួនសំរាប់គ្រួសារ?

- ប្រពន្ធ 1
- ប្រពន្ធ និងប្តី 2
- ប្តី 3
- អ្នកផ្សេង 4

59. តើនរណាគួរធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តអំពីការចង់មានកូនបន្តទៀត?

ប្រពន្ធ	1
ប្រពន្ធ និងប្តី	2
ប្តី	3
អ្នកផ្សេង	4

60. តើនរណាគួរធ្វើសេចក្តីសំរេចចិត្តអំពីការពន្យាកំណើត?

ប្រពន្ធ	1
ប្រពន្ធ និងប្តី	2
ប្តី	3
អ្នកផ្សេង	4

តវិយាចម៍អំពីអំពើល្អៗក្នុងគ្រួសារ

សេចក្តីផ្តើម: ប្តីបានផ្តល់ហេតុផលផ្សេងៗទាក់ទងទៅនឹងការធ្វើបាបរាងកាយលើប្រពន្ធ ។ ខ្ញុំចង់សួរអ្នកថា តើអ្នកយល់ស្របឬយ៉ាងណាជាមួយនឹងហេតុផលខាងក្រោមនេះដែលឈានទៅរកការវាយធ្វើបាបប្រពន្ធ ។ ចាត់ទុកថា ប្តីធ្វើត្រឹមត្រូវ ក្នុងការវាយធ្វើបាបរាងកាយប្រពន្ធ:

	យល់ស្រប	មិនយល់ស្រប
61a. ប្រសិនបើប្រពន្ធចេញទៅក្រៅដោយមិនប្រាប់ប្តី	1	2
61b. ប្រសិនបើប្រពន្ធមិនថែទាំកូនឱ្យបានត្រឹមត្រូវ	1	2
61c. ប្រសិនបើប្រពន្ធប្រកែកតមាត់ជាមួយប្តី	1	2
61d. ប្រសិនបើប្រពន្ធមិនព្រមរួមរក្សជាមួយប្តី	1	2
61e. ប្រសិនបើប្រពន្ធមិនរៀបចំម្ហូបអាហារ	1	2
61f. ប្រសិនបើប្រពន្ធនិយាយជាមួយបុរសផ្សេងដែលធ្វើអោយប្តីសង្ស័យ ថាមិនមានការស្មោះត្រង់	1	2
61g. ប្រសិនបើប្រពន្ធប្រព្រឹត្តអំពើអបាយមុខ (លេងល្បែង, ផឹកស្រា, ប្រើគ្រឿងញៀន)	1	2

62. នៅពេលដែលមានស្ត្រីនៅក្នុងភូមិទទួលបានការធ្វើបាបខាងរាងកាយពីសំណាក់ប្តី តើអ្នកគិតថាពួកគេគួរសំរុះ សំរួលគ្នា ឬក៏លែងលះគ្នា?

ពួកគេគួរតែសំរុះសំរួលគ្នា	1
ពួកគេគួរតែលែងលះគ្នា	2
មិនដឹង	96

ឧបសម្ព័ន្ធទី ២: សំណួរគោលសំរាប់ការសំភាសន៍បុគ្គលសំខាន់ៗ

(ជាមួយនឹងស្ត្រីនៅហើយប៉ែតដែលរងការវាយដំពីប្តី)

ឈ្មោះរបស់អ្នកសំភាសន៍:-----

ថ្ងៃខែសំភាសន៍:-----

សូមកុំសួរឈ្មោះរបស់ស្ត្រីដែលផ្តល់ការសំភាសន៍នោះ

ត្រួតពិនិត្យដោយ:-----

សេចក្តីផ្តើម:

ឈ្មោះរបស់ខ្ញុំគឺ..... ។ ខ្ញុំចូលរួមនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការវិភាគបញ្ហានៃការអភិវឌ្ឍន៍ ។ ខ្ញុំសូមសួរអ្នកពីទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗខ្លះនៃជីវិតរបស់នារី ។ ខ្ញុំដឹងថាសំណួរខ្លះមានលក្ខណៈជារឿងផ្ទាល់ខ្លួន ។ តែចំពោះលើយរបស់អ្នកមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការជួយអោយគេយល់ពីស្ថានភាពនារីនៅបន្ទាយមានជ័យ ។ ខ្ញុំសូម ធានាថាចំពោះលើយរបស់អ្នកត្រូវបានរក្សាទុកជាការសំងាត់មិនអោយអ្នកផ្សេងដឹងទេ ។

ប្រវត្តិ:

តើអ្នកអាចប្រាប់ពីប្រវត្តិរបស់អ្នកបានទេ? អ្នកមានអាយុប៉ុន្មាន? បានរៀបការពីពេលណាមក? ឪពុកម្តាយផ្សំផ្គុំ ឬស្ម័គ្រចិត្តដោយខ្លួនឯង? តើនេះជាអាពាហ៍ពិពាហ៍លើកទីមួយឬ? មានកូនប៉ុន្មាននាក់? ប្រុសប៉ុន្មាន? ស្រីប៉ុន្មាន? តើអ្នករៀនដល់ណាដែរ? ដល់ថ្នាក់ទីប៉ុន្មាន? តើប្តីរបស់អ្នករៀនដល់ថ្នាក់ណាដែរ? តើកូនអ្នកប៉ុន្មាននាក់បានចូលរៀន? តើអ្នកមានស្រុកកំនើតនៅទីណា? តើអ្នកមកនៅហើយប៉ែតចាប់ពីពេលណាមក? ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមក? តើអ្នក និងប្តីរបស់អ្នកមានផ្ទះ និងដីនៅហើយប៉ែតឬ? តើមានសមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នករស់នៅទីនេះទេ (ឪពុក, ម្តាយ, បងប្អូនបង្កើត)? តើមានសមាជិកគ្រួសារខាងប្តីរស់នៅទីនេះទេ? តើអ្នកនៅរស់នៅជាមួយនឹងប្តីនៅឡើយទេ? ឥឡូវតើប្តីរបស់អ្នកធ្វើការអ្វី? តើគាត់ត្រូវចេញទៅធ្វើការឆ្ងាយពីផ្ទះម្តងៗរហូតដល់រយៈពេលលើសពីមួយខែទេ? តើអ្នកមានការងារធ្វើទេនៅ ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ? តើការងារនេះជាការងារអ្វី? រកចំណូលបានប៉ុន្មានក្នុងមួយថ្ងៃ? តើការងាររបស់អ្នកតំរូវអោយអ្នកនៅឆ្ងាយពីផ្ទះម្តងៗរហូតដល់លើសពីមួយខែដែរឬទេ? តើអ្នកអាចរៀបរាប់ពីគ្រួសាររបស់អ្នកបានទេ? ធុរធារ មធ្យម ក្រ ក្រខ្លាំង?

ការជួបប្រទះនឹងអំពើហិង្សានៅក្នុងគ្រួសារ

តើអ្នកអាចរៀបរាប់បានទេ ពីបញ្ហាដែលកើតមានរវាងអ្នកស្រី និងប្តី? តើធ្លាប់មានរឿងហឹងជាមួយនឹងប្តី ពីពេលណាមក? តើនៅពេលណាដែលវាក្លាយទៅជាហឹង្សា? តើប្តីរបស់អ្នកវាយធ្វើបាបអ្នកយ៉ាងណាខ្លះ? តើវាយញឹកញាប់ប៉ុណ្ណា? តើវាយធ្ងន់ធ្ងរប៉ុណ្ណា? សូមអ្នកគិតទៅមើលថាហេតុអ្វីបានជាគាត់វាយ? តើវាបណ្តាលមកពីអាកប្បកិរិយារបស់គាត់ដែរទេ? ឧទាហរណ៍ តើគាត់ផឹក ប្រើថ្នាំញៀន ឬលេងល្បែង ស៊ីសងទេ? តើគាត់មានស្រីផ្សេងទេ? តើគាត់ដែលធ្វើទាហ៊ានទេ? តើគាត់មានចិត្តស្រាលទេ? តើគាត់ប្រថុណ្ណ ទេ? តើគាត់ចោទថាអ្នកមានការធិតក្បត់ទេ? តើគាត់ចោទអ្នកថាមិនអោយលុយគាត់ទេ? នៅពេលគាត់វាយ ធ្វើបាបអ្នក តើអ្នកមានតបតទេ? តើការរស់នៅរបស់អ្នកនៅប៉ោយប៉ែតមានអ្វីទាក់ទងនឹងបញ្ហាដែលកើត ឡើងរវាងអ្នកនិងប្តីរបស់អ្នកទេ? សូមពន្យល់ ។

ផលវិបាកនៃអំពើហិង្សានៅក្នុងគ្រួសារ

តើមានអ្វីកើតឡើងចំពោះអ្នកក្រោយពីទទួលការវាយដំមក? តើអ្នកមានហើមជាំនិងឈឺទេ? តើអ្នកមាន រលូសឬបាក់ឆ្អឹងទេ? តើអ្នកត្រូវទៅអោយគ្រូពេទ្យមើលឬត្រូវទៅមណ្ឌលសុខភាពទេ? តើអ្នករត់ទៅនៅ ក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលរបស់អង្គការ CWCC ទេ? នៅរយៈពេលប៉ុន្មាន? តើអ្នកបានចំណាយពេលនៅក្នុងជំរក សំងាត់របស់អង្គការ CWCC ទេ? តើអ្នកមានបញ្ហាសុខភាពយូរអង្វែងទេ? តើអ្នកធ្វើការឬមានលទ្ធភាព រកលុយទេ? តើអ្នកត្រូវបែកពីកូនរបស់អ្នកទេ? តើមានផលប៉ះពាល់យូរអង្វែងទៅលើកូនរបស់អ្នកដែរឬទេ? តើវាមានផលវិបាកទៅលើទំនាក់ទំនងរបស់អ្នកជាមួយនិងមិត្តភក្តិអ្នកជិតខាងរបស់អ្នកដែរឬទេ? តើមាន ផលវិបាកអ្វីខ្លះដល់ប្តីរបស់អ្នក? ឧទាហរណ៍ តើប្តីស្រីមានហៅគាត់ទៅសួរដែរឬទេ? តើគាត់ត្រូវបាន ចាប់ខ្លួន ឬដាក់នៅក្នុងពន្ធនាគារទេ?

ការឆ្លើយតបចំពោះអំពើហិង្សានៅក្នុងគ្រួសារ

តើរយៈពេលប៉ុន្មានក្រោយពីប្តីរបស់អ្នកវាយធ្វើបាបអ្នកទើបអ្នករត់រកការជួយ? តើអ្នករត់ទៅរកអ្នកណា?
សមាជិកគ្រួសារ? សាច់ថ្លៃ? អ្នកជិតខាងនិងមិត្តភ័ក្ត? អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ប៉ូលិស ឬអង្គការមិនមែន
រដ្ឋាភិបាល? តើគេអាចជួយអ្នកបានយ៉ាងម៉េចដែរ? តើវហូតមកដល់ពេលនេះគេនៅតែបន្តជួយអ្នកដែរឬទេ?
តើគេជួយរបៀបណា? តើគេមកជួបអ្នកញឹកញាប់ប៉ុន្មានណា? តើអ្នកមានការសំរេចចិត្តយ៉ាងណាចំពោះ
ទំនាក់ទំនងយូរអង្វែងទៅអនាគតជាមួយនឹងប្តីរបស់អ្នក? តើអ្នកបានសំរេចចិត្តស្រុះស្រួលជាមួយនឹងគាត់
វិញដែរឬទេ? នៅក្រោមលក្ខខ័ណ្ឌបែបណា? តើអ្នកបានចុះខ្សែសន្យាជាមួយនឹងគាត់ដែរឬទេ? តើអ្នកបាន
សំរេចចិត្តចែកផ្ទះជាមួយនឹងគាត់ ឬលែងលះទេ? តើគាត់បានសំរេចចិត្តលែងលះជាមួយនឹងអ្នកទេ? តើអ្នក
បានឡើងទៅតុលាការដែរឬទេ? តើការសំរេចចិត្តរបស់អ្នកមានផលវិបាកយ៉ាងម៉េចទៅលើសុខុមាលភាព
របស់គ្រួសារអ្នក កូនរបស់អ្នក ទ្រព្យសម្បត្តិ និង ជីវភាពរស់នៅរបស់អ្នក? តើអ្នកមានដំបូន្មានយ៉ាងម៉េច
សំរាប់ នារីដទៃ ដែលទទួលការវាយធ្វើបាបពីប្តីរបស់គេ?

**ឧបសម្ព័ន្ធទី ៣: លេខាធិការកាម និងក្រុមអេឌីសាយ
ក្រុមសិក្សាកាមស្រាវជ្រាវ (ជំនាន់ទី ១៥)**

Nou Bunnary	Star Kampuchea
Thang Tola	Violence Against Women and Children of Cambodia (VAWCC)
Thav Kimsan	Cambodian League for the promotion and Defense of Human Rights (Licadho)
Sin Ly Pao	Cambodian Women’s Crisis Center (CWCC)
Touch Setha	Cambodian League for the promotion and Defense of Human Rights (Licadho)
Ket Noeun	Cambodian Women’s Crisis Center (CWCC)
Yeap Ly	Ponleu Kumar
Touch Chiva	Legal Aid of Cambodia (LAC)
Moung Meardey	Cambodian Women’s Crisis Center (CWCC)
Chuon Sartre	Violence Against Women and Children of Cambodia (VAWCC)
Prak Kea	Lutheran World Federation (LWF)
Lay Pek Try	Lutheran World Federation (LWF)
Tep Thavrin	Lutheran World Federation (LWF)
Ok Kamsan	Lutheran World Federation (LWF)
Thong Thavrin	Aphivat Strey (AS)
Komol Sovila	AMARA
Dy Chhunly	Ponleu Kumar
Phuong Dara	Cambodia Protection Right of Women and Children Association (CPRWCA)
Chhan Tola	New Humanity

ក្រុមអេឌីសាយ (ADI Team Researchers)

Ang Sopha	Cooperation Committee for Cambodia/ADI Project
Il Oeur	Cooperation Committee for Cambodia/ADI Project
John McAndrew	Cooperation Committee for Cambodia/ADI Project